

ବିଷ୍ଣୁପାଠନାମ

ବିଷ୍ଣୁପାଠନାମ

G. Karunika

ଲଭ୍-ମଧାରେକ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ମଲ୍ଲ

* * * *

ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ—୧୯୫୯

ପ୍ରକାଶକ

ଅଲକା ପ୍ରକାଶନା

କଟକ—୩

*

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ପ୍ରକାଶ ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର

କଲେଜ ରୋଡ଼, କଟକ—୩

*

କଥାବସ୍ତୁ ମୁଦ୍ରଣ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ କିଶୋର ଦାସ

କୃଷକ ପ୍ରେସ, କଟକ—୧

*

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ରୂପକାର

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ କାନୁନଗୋ

* * * *

ମୂଲ୍ୟ—ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମେନା ହାତରେ—

ତୁମ କଥା ଯେବେ କହିଲ ବନ୍ଧୁ

ମୋ କଥା କହିବା ଦୁହେଁ ତ ?

ଜୀବନର ଶତ ମିଳନ ଛନ୍ଦେ

କରୁଣ ମଧୁର ଦୁହେଁ ତ ।

ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ସାହୁ

✽ ଏକ ✽

ପ୍ରାଣର.....

ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବେନ ସତରେ ! କଣ କରିବ ? ଶତ
ଚେଷ୍ଟା କରି ସୁଦ୍ଧା ନିଜର ଅସମତାକୁ ଲୁଚାଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।
ଉତ୍ତରର ମଣିଷ ବାହାର ମଣିଷକୁ ଆପଡ଼ି ମାରି ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
କହିବ । ମୁଁ ଆଉ ସହ ପାରୁନାହିଁ । ଅନ୍ତର ମୋର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛି ।

ମୋତେ ପଛକୁ କାହିଁକି ଟିକିଏ ବସି ଅବା ନ ଦେଲେ ?
ଗ୍ରେଟ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଉପର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସାରା ଜୀବନର ଜ୍ୱାଳାଯନ୍ତ୍ରଣା
ଅବଶେଷ ଭୁଲନାରେ କେଡ଼େ ଉଚ୍ଚ ଆଉ ମହତ୍ତ୍ୱ, ଭାବି ପାରିଲେ
ନାହିଁ ଆପଣ, ମୁଁ କଣ କରିବ ? ମନର ନିଭୁତ ଅନୁଭୂତିକୁ
ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ଯେବେ ମୋର ସ୍ୱାର୍ଥୀନତା
ନ ଥାଏ, ତା'ଦେଲେ ଏପରି ପସ୍ତୀନ ଜୀବନର ଶୀଘ୍ର ପବନକା
ଉଡ଼ିଯାଉ ।

ମୁଁ କିଛି ଲେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ସୁଜାତା ନତମସ୍ତକରେ ଜନନର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଅର୍ଥ୍ୟ ବାଡ଼ି ଦେଇଛି, ଜାଣେନା, ଦେବତା ତାର ଅର୍ଥ୍ୟ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ କି ନା ?

ଇତି ।

ଥରେ, ଦୁଇଥର, ତିନିଥର, ଚାରିଥର ପଢ଼ିଗଲା । ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛାହେଲା, ପଢ଼ିଲା । ସୁଜାତାର ତଥାପି ମନ ମାନିଲା ନାହିଁ । ଗ୍ରହଣ ଚିଠି ଖଣ୍ଡକ କାହାକୁ ଦେଖାନ୍ତା ! କିଏ ଟିକେ ଭଲ ଭାବରେ ମନମାଫିକେ ଲେଖି ଦିଅନ୍ତା...କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇବ କାହାକୁ ? କିଏ ବା' ତାର ନଜର ଅଛି ?

ସେଥିପାଇଁ ନିଃସହାୟା ସୁଜାତା କେତେଥର କାଗଜ କଲମ ଧରେ, ଚିଠି ଲେଖି ଆସେ ନି । ଦୁଇଧାଡ଼ି କଣ ଲେଖେ, ତାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଏ, ପୁଣି ଲେଖି ଦସେ...କେତେ ଚିଠି ଲେଖିବା ଆଗରୁ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ସେ ଏପରି ଲେଖିଥିଲା । ସେଥିରେ ତାର ମନ ମାନିଲା ନାହିଁ । ବହୁ ଭିତରେ ଥୋଇ ଦେଇ ସେ ପୁଣି ଲେଖିଲା ।

ବହୁତ ଚେଷ୍ଟାପରେ ତାର ସାଧନା ଫଳବଶ ହୋଇଛି । ସାହସ ଓ ହୃଦୟର ଅନୁଭୂତିକୁ ସେ ଚିଠି ଆକାରରେ ଲେଖି ରଖିଛି । ରୂପସ୍ତନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଲମରେ ରୂପାୟିତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ।

ଭବିଷ୍ୟ-ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦିନଟିଏ । ଖରବେଳ ହେବ, ଅତି ଗୋପନରେ ସୁଜାତାର ଚିଠି ଲେଖା ଚାଲିଛି । କେହି ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ, ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ସେ ଚିଠି ପଠାଇବ । ଏପରି ଚିଠି କଣ ସତେ ଭବନବାସୀଙ୍କ ମନକୁ ପାଇବ ? ସେ ଭିତ ଶିକ୍ଷିତ ମାର୍ଜିତ ରୁଚିର ଚରୁଣ । ଆଶଙ୍କାରେ ହୃଦୟ ଭବ୍ବେଳିତ ହୋଇ

ଉଠିଲ । ଆନନ୍ଦର ଆଖାରେ ମଧ୍ୟ ମନ ପ୍ରାଣ ପୂର୍ଣ୍ଣକତ ହୋଇ
ଉଠିଲ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀପା ଉପରେ ଠିକଣା ଲେଖିଲା ବେଳେ ତାର କଲମ
ଅଛି ଉଠିଲ । ସ୍ତୁତି ଭିତରେ ନୂତନ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଆଶୁ କଂପନ
ଖେଳିଗଲା । ସେ ଲେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଚି ଖଣ୍ଡିକ ତା' ଭିତରେ
ବନ୍ଦ ରଖି ପୁଣି କଲମ ଧରିଲା । ଲେଖିଲା—

ଶ୍ରୀ ଭୁବନ ବିହାରୀ ପୁନ୍ଦରୀ ମହାପାତ୍ର
ରୁମ୍ ନମ୍ବର ୭୪, ଉତ୍ତମ ଫୁଲେଇ
କଟକ-୩

ଅରେ ଦୁଇଥର ମଧ୍ୟ ନିଜେ ନିରେଖି ନିରେଖି ଦେଖିଲା ।
ଠିକଣାରେ ବନାନ୍ ଭୁଲ୍ ନାହିଁ ତ ? ମନ ବୁଝିଲା ନି । ପୁଣି ଅରେ
ସାଦା କାଗଜ ଖଣ୍ଡକରେ ଇଂରେଜୀରେ ଲେଖିଲା—ନା...ଅବକଳ
ସବୁ ଠକ ।

କବାଟ ଫିଟାଇ ସେ ଡାକିଲା, ରାମା...ରାମା...

ବିଚରା ରାମା ଟିକେ ବସ୍ତ୍ରାମ ନେବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ରବିବାର
ଦିନ...ଖରାଦେଲ...କାମଦାମ ସାର ଦେଇଛି । ପାଟି ଶୁଣି ସେ
ଧାଇଁ ଆସିଲା । କହିଲା, କଣ ?

ଏଇଠିକି ଆ.....

ସରସିଆ କଥା ପଦକ ଶୁଣି ତାର ତମତମ ଭରଜୁଟା ଟିକେ
ଧିମେଇ ଗଲା । ସେ ପଚାରିଲା, କଣ ?

ଏଇ ନେ'—ଆଠଣା ପଇସା...ଅତି ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ଏ ଚିଠି
ନେଇ ଗୁରୁମତରକ ପୋଷ୍ଟାଫିସରେ ପଠାଇ ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ଚାଲି
ଆସିବୁ । ମନେ ରଖିଲା ନା...ଲେଟର ବାଉସ ଆଇ ମାନ ସେ

ତା' ବାକ୍ସ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଗଲା ତ ନାହିଁ, ଭଲକରି ଦେଖିବୁ ।
ମନେ ରହିଲୁ ନା ?

ହଁ...କାହିଁକି ଆମର ଏଠି ତ ତା' ବାକ୍ସ ଅଛି, ସେଇଥିରେ
ପକାଇ ଦେଲେ ଚଳିବ ନି ଯେ ମୁଁ ପୁଣି ଏବେ ବାଟ ଯିବି ?

ନା, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ବରଂ ଆଉ ଆଠଣା ଦେଉଛି ।
ତୁ ଜଳଦି ଯା ।

ସୁମା ମନେ ମନେ କହିଲା, ଆଜି ଏକ ନୂଆ କଥାଲେ ମା...
ଦିନେ ନାହିଁ କାଲେ ନାହିଁ...ଆଜି କଣ ଗଢ଼ାପୁନେଇଁ ଦିନ
ମାହିଁ...ସେ ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ତାକୁ ପୁଣି ସୁନାତା ଡାକିଲା, ଦେଖ
ସୁମା, ଯେପରି କେହି କିଛି ଗର ସମ୍ଭବ ନ ପାଆନ୍ତି ।

ଏଇ କଥା ନା... ..

ସୁମା ତାର ଭିତରରେ ଚାଲିଗଲା ! ଝରକା ଖୋଲି ସୁନାତା
ତାର ଗଳ ବାଟକୁ କିଛି ବେଳିଯାଏ ଚାହିଁ ରହିଲା । ସୁମାର ସାବନା
କମିଳ ଖଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଖରା ଭିତରେ ସମେ ସମେ ଦୁଇକୁ ଦୁଇକୁ
ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସୁନାତା ଶାବିଲା, କେହି କାଲେ ତାର
ଗତି ବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବ, ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି
ଦେଲା ।

ଦେହ ସାରା ପୁଣି କମିନ...ହାଲ କଣି ଆସିଲଣି । ଝାମ
ଲଗୁଛି । ସେ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଟିକେ ଦମ୍ଭ ବାନ୍ଧିଲା ।
ମନରେ ପୁଣି ଉପୁ ହେଲା, ଆଜି ଯାଏ ତ ସେ ଭୁବନବାବୁଙ୍କୁ ତା' ଚା
ପସ ଲେଖି ପାରିନାହିଁ । ଏଠି ତାର ନୂଆ ଓ ପ୍ରଥମ ଚିଠି...ସେ
ଯେବେ ଖରାପ ବୁଝେ, ତା' ହେଲେ ତା'ର ଦଶା କଣ ହେବ ?

ମନ ଭିତରେ ଏମତି ଜଞ୍ଜାଳିଆ ଜଳନ୍ତା ଚିନ୍ତା...ବାପା
ବୋଉ ଜାଣିବେ । ତ ମୁଣ୍ଡିଲ କଥା । ତା' ପରେ ସେ ତ ଭୁବନ-

ବାବୁକୁ ଚିଠି ପଠ ଦେବା କଥା ବିଶେଷ କରି ନାହିଁ । ଖାଲି ମାତ୍ର ପରିଚୟ—ଚିହ୍ନା, ବନ୍ଧୁତା.....

ଆଜ୍ଞା, ଏତକ ପରିସରରେ କ'ଣ ଚିଠିପଠ କଥା ନିଆ ଚଳେନି ।

କିଏ ତାକୁ ଏ ନୂଆ ବାଟ ବତାଇ ଦେବ ?

ଛଟପଟ ହେଲା ସେ...ନିଦ ଆସୁନି । ଭାବିଲା, ଟିକନଖି ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ଚିରିଦେଇ ମୋଡ଼ି ଦେବ । ଖଟ ଉପରୁ ଉଠି ସେ ଟୁକୁରା ଟୁକୁରା ଚିଠି ଗୁଡ଼ାକ ସାଲଡ଼ିଜାକୁ ଲାଗିଲା । ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଖଣ୍ଡେ ତ ବଡ଼ ଚିଠି ସେ ଲେଖିଥିଲା ।

ଦହିପତ୍ର, ବିଛଣାତଳ, ଖଟତଳ, ମଶାଣି ଉପର—ସବୁ ଅନ୍ଧାନ୍ଧ ଖୋଜିଗଲା, ତଥାପି ପାଇଲା ନାହିଁ । ଗୁଡ଼ି ଆଡ଼ର ତମକ ଉଠିଲାଣି । କିଏ ନେଲା ? ବୋଉ କଣ ସନ୍ଦେହ କରି ଦହିପତ୍ର ଖୋଜା ଖୋଜି କରୁଥିଲା କି ? କ'ଣ କରବ ସେ ? ସୁଜାତାର ଆଖି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଉଣ୍ଡରକୁ ଡାକ ପକାଇଲା.....

ତଥାପି ବହୁତ ପୃଷ୍ଠା ନେଉଟା ଚାଲିଛି । ଗଣିତ ପରେ ଜ୍ୟାମିତି, ଜ୍ୟାମିତି ପରେ ଖଜ ଗଣିତ, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ, ଗ୍ରାମୀର, ସଂସ୍କୃତ, ବିଦ୍ୟା, ଇଂରାଜୀ ସବୁ ବହି ଦଖା ଚକଟା ସରିଲାଣି । କାହିଁ, ତାର ଚିଠି, କାହିଁ ତାର ଚିଠି ? କାହିଁ, କାହିଁ...

ମଥା ଘୁରିଗଲା ସୁଜାତାର, କି ରକମ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପଢ଼ିଲୁ ପଢ଼ିଲୁ ସେ ପାଇଲାଣି ? ଆଡ଼ର ତ ଅନେକ ବାଟ ଅଛି ।

ଗାମ ଫେରିନାହିଁ ।

ବସିପ୍ର ଭାବରେ ସେ ପଢ଼ୁଥିଲା ମା'କ ଶୋଇବା ଘରେ । ଟୁକୁ ଓ କୁନି ଶୋଇ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଏପାଖ ସେପାଖ ପରସ୍ତେ ଚାହିଁଲା । ଧୂଳି କ'ଣ ଭାବି ନିଜ ରୁମକୁ ସେ ଫେରି ଆସିଲା ।

ରାମା ନୀଳ ନୀଳ ହୋଇ ଫେରି ଆସିଲା । କବାଟରେ ହାତ ମାରି ଡାକିଲା, ‘ଦିବ୍ କବାଟ ଫିଟା ।’

ସୁଜାତା ସେତେବେଳକୁ ବସି କାନ୍ଦୁଛି । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଅସହ୍ୟ ଉତ୍ତପ...ଦେହସାରା ଗରମ । ଦୁଃଖ ଓ ଆଶଙ୍କାର ଗୁଣ୍ଠା ତାର ମୁଁହରେ ଫୁଟି ଉଠୁଛି । ରାମାର ଡାକ ଶୁଣି ସୁଜାତା ଧଡ଼ପଡ଼ କରି କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଲା । କହିଲା, ପକାଇଲୁ ଚି ? ବାଟରେ କିଏ ଦେଖିଥିଲା କି ! ରାମା ଥର ଥର ହୋଇ କହିଲା, ଅମଳ ବାବୁ...

ସୁଜାତା ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲା । ଅମଳ ବାବୁ ତାର ଟିଉଟର । କଲେଜରେ ପଢ଼ନ୍ତି । ଅତି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧି ତାଙ୍କର । ନିର୍ମମ ଆଉ ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ...ସେ ତ ଏ କଥାର ଟେର ପାଇ ସାରାବେଣି । ଗୁଣ୍ଡାକୁଣ୍ଡା କ’ଣ ନ କଲା ?

ସନ୍ତର୍ପଣରେ ପଚାରିଲା, କ’ଣ କହୁଥିଲେ କି ?

ନାହିଁ, ପଚାରୁଥିଲେ ଖାଲି କୁଆଡ଼େ ଆସିବୁ ?

ତୁ କଣ କହିଲୁ ?

କହିଲି ଏଇ କଜାରକୁ ଆସିଥିଲି ।

ସେ କଣ କହିଲେ ?

କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ?

ମୁଁ ପଚାରିଲି, କୁଆଡ଼େ ଆପଣେ ଆସିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ହୋଟେଲକୁ ଆସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରାଣ କ’ଣ ଖାଇଥିଲା, ସେଇ ପଇସା ଦେବା ପାଇଁ...

ଆଉ କିଛି କହୁ ନ ଥିଲେ ?

ନାହିଁ ତ ! ମୁଁ ପଚାରିଲି ଆଜି ଆପଣେ ଯିବେ ତ ? ସେ ମନା କଲେ ।

ରାମା ଏତକ କହି ବସି ପଡ଼ିଲା । ସୁଜାତାର ଚନ୍ଦ୍ରାର ସୁଅ ଶୁଣୁ ବସିପୁ । ସେ ପରୁରଲ, ଆଜ୍ଞା ରାମା, ଆଜ କେହି ଏ ଘରକୁ ଆସିଥିଲା କି ?

ନାହିଁ ତ !

ହଁ, ତୁ ଟିକେ ମନେ କଲ, ବୋଉ ହେରିକା କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ?

ବୋଉ କଣ ଆପଣଙ୍କ ଏଠିକି ଆସନ୍ତୁ ଆପଣ ଥିଲବେଳେ ?

ନାହିଁ ମୁଁ କେତେବେଳେ ନଥିବି, କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ?

ମୋର ସେମିତି କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ।

ସୁଜାତାର ମୁହଁ ବିକୃତ ଓ ଆଖିକାରେ ଆଦୂର ନାଲି ପଡ଼ିଗଲା ।

ରାମା ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠରେ ପରୁରଲ, କାହିଁକି ?

ହଁ...

ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ଶ୍ରବଣେ ସୁଜାତା ହିଁ ଭରିଲା । ରାମା କହିଲା, କଣ କିଏ ନେଇଛି ନା କଣ ?

ହଁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ...

କଣ ଭରି ଦରକାଶ୍ଟ କାଗଜ ନା କଣ ?

ସୁଜାତା ଚିଡ଼ି ଉଠିଲା । କହିଲା ତୁ କଣ ଖେଳୁଛୁ ?

ନାହିଁ ମୁଁ ସେଇ ବହି କଥା ପରୁରୁଥିଲି ନା, ମୋ ଉପରେ ଖାଲି ରାଗୁଚନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ଦେଇ ତାକଣ୍ଠରେ ଦେଇ ଆସିଲି ।

ରାମା—ରୁପ୍ ରୁପ୍...

ରାମା ରୁପ୍ ରୁପ୍ କରି କହିଲା, ଦେଉ, ଆଜ୍ଞା କାଲି ରାତରେ ତମେ ମତେ ଖଣ୍ଡେ ବହି ଦେଇଥିଲ, କହିଲା ସାର୍, ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଛୁଡ଼ି, ଯା ଏ ଖଣ୍ଡିକ ଶୀଘ୍ର ଦେଇ ଆ—

ସୁଜାତାର ଚିନ୍ତା ଘର ଧରିଲା । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ସମସ୍ତ
 ଘଟଣା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଭକ୍ତୀ ଲକ୍ଷ୍ମରେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ ଜାଣିବାକୁ
 ଲାଗିଲା । ମାତ୍ର କାନ୍ଦି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଇଂରେଜୀ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ପ୍ରୋଡ଼ଗାଲ ସନ
 ପୁଷ୍ପାଟୀ—ସେ ସେହି ବସୟ ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲା । ଚିଠିଟି ତ
 ତାରି ଭିତରେ ରହି ଯାଇଛି କେମିତି ।

କଣ କରିବ, ସୁଜାତା କିଛି ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଫାରୁ ନିଶ୍ଚୟ
 ତାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା ଜାଣି ନେଇ ଯାଉଥିବେ । ସୁମାକୁ ଅବା କୋଉ
 ବଣ୍ଟାସ । ସେ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଚିଠି ପଢ଼ାଇବାକୁ ଆସିବା କଥା କହି
 ଦେଇଥାଏ, ତା ହେଲେ ତ କଥା ସରିଗଲା ।

ସୁଜାତା କଳାକାଠ ପାଲଟି ଗଲା । ମନେହେଲା ତା ମୁଣ୍ଡ
 ଉପରେ ଯେମିତି ଆକାଶ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି । ଆଖି ବନ୍ଦା ଅତି ଲାଲ
 ପଡ଼ିଗଲା । ପାଟିରୁ ବି ବଚନ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ପୁଣି ତ ଥରୁତ ।

ଟିକିଏ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ସେ ସୁମାକୁ ଆଦୂର ପାଖକୁ ଡାକିଲା ।
 କହିଲା, ସୁମା ସତ କହ, ତୁ ସାରକୁ ଚିଠି କଥା କହିବୁ ?

ନା...

ମୋ ସୁଖ !

ଠାକୁରଙ୍କ ଦେଇ, ତମ ହୃଦୟ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଖ—ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କିଛି
 କହିବି ।

ଆଜ୍ଞା ଏ କଥା ତୁ କାହାକୁ କହିବୁ ନି ।

ମୋ ସୁଖ, ତମ ହୃଦୟ କୁଣ୍ଡଳ କହୁଛି କାହାରିକ କହିବି ନାହିଁ ।

ସତ ?

ହଁ ସତ !

* ଦୁଇ *

ହାଲ ସର ସର ସିଲ୍‌କ ପଞ୍ଜାବଟାକୁ ରାକେଟରେ ରଖୁ ରଖୁ ଭୁବନ ହାତରୁ ସେଟା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ବାସୁ ରୁମ ଭିତରେ ବସି 'ରୁବାର୍ଡ' ପଢ଼ୁଥିଲା । ଶ୍ରୀକୃତ ଭୁବନକୁ ଦେଖି ସେ ବହି ଉପରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପରୁଣିଲା, ମିଶ୍ରର ସୁନ୍ଦରୀ, ତୁମେ ଏତେବେଳେଯାଏ କେଉଁଠି ଥିଲ ?

ନାଁ ଟିକେ ଟାଉନ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ।

ଟାଉନ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ—ନାଁ!...

ବଡ଼ ଫାଷ୍ଟ ଆହୋଶରେ ବାସୁ ଭୁବନକୁ ରୁଣ୍ଡିଲା । କହିଲା, ଭୁବନ ସୁରୁଣୀ ଆଗରେ ପେଟ ଲୁଗୁଲଲେ ଚଳିଯାନ୍ତି ! ବାସୁ ଭଲକୁଲ ଗୋକା ନୁହଁ, ସେ ପ୍ରେମ କରି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାର ଦୁଇ-ଦୁଇ ଅଛି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରେମିକକୁ ଶୁଣି କରିବାକୁ...

ଭୁବନ ଜୋଡ଼ା ଖୋଲି ସାର କଠୋର ପିନ୍ଧିଲା । ଲୁଗା ପାଳଟି ଲୁଚି ପିନ୍ଧିଲା । ଫାଟେଇଟା ପୂର୍ବପରି ଶର୍ମିଳା ହୋଇ ରହିଛି କହିଲା, କ'ଣ ମୁଁ ପ୍ରେମିକ ?

ନାହିଁ ଭୁବନ ତୁମେ ପ୍ରେମିକ ନୁହଁ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଏକ ଭରୁଣ—ଠକ ରହୁଗ୍ରସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ।

ମାନେ...

ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମେ ପ୍ରେମିକ, କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧନ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ବାଧାଦ୍ୱାରା ତୁମ ଆଗରେ ହିମାଳୟ ପରି ରହିଛି । ସତ କହିଲା, ଭୁବନ, ତୁମେ ଲଭରେ କାହାର ପତିନାହିଁ ?

ହଁ ପଡ଼ିବ, କ'ଣ ହେଲା ସେଠା ?

କିଛି ନାହିଁ, ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଚିତ୍ତୁଣ...ବାବା, ଧୀରେ ସୁସ୍ଥ
ଭୁଲ୍—ପଥ ବଡ଼ ଦୁର୍ଗମ...

ବାସୁ ଗୀତ ଗାଇଲା, 'ସଙ୍ଗାତ, ପୀରତ ପଥ ଶସତା'...କହିଲା,
ଆଜିକି ପ୍ରାୟ ତିନିମାସ ହେବ ତୁମର ଭାବରଞ୍ଜୀ, ଚିନ୍ତାଧାରା ସବୁ ବଦଳି
ଯାଇଛି । ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନର ଗ୍ରନ୍ଥ ତୁ—ସିଙ୍ଗଲ ରୁମ୍ ପାଇବୁ-
ପଢ଼ୁନାହୁଁ, ଅଧିକ ବେଶଭୂଷା, ଆସନାମା କଳ୍ପନା ଓ ପେମ୍ପଟ
ଲେଖିବାରେ ତୋର ଶକ୍ତି, ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ଅଜସ୍ର ବ୍ୟୟ କରୁଛୁ ।
ଟିକେ ଶୁଣାଇବ କି ବନ୍ଦ, ତୁମର ସେ ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ନାଟି କ'ଣ ?

ଭୁବନ ଓ ବାସୁ ମାଇନର ସ୍କଲର ସାଙ୍ଗସାଥୀ । ବାସୁ ଅଗ୍ର-
ଗ୍ରନ୍ଥ କିନ୍ତୁ ମାତ ନୁହଁ । ତାର ଉନ୍ନତ ହୃଦୟ ନିକଟରେ ଭୁବନ
ନଇଁ ପଡ଼ିବ ।

ଅମେଇ ଅମେଇ ବାସୁ ପଚାରିଲା, ଭୁବନ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସେ
ତୁମର ପ୍ରେମିକାଙ୍କୁ ଜାଣେ ?

ଜାଣ ତୁମେ ବାସୁ...ଭୁବନ ତାକୁ ଆନନ୍ଦରେ କୁଣ୍ଠି
ପକାଇଲା । କହିଲା, ଭାଇ, ବାସୁ ! ତୋତେ ନ କହିବି ତ ଆଉ
କାହାକୁ ଏ ପ୍ରାଣର କଥା କହିବି । ଶୁଣିବ ଦିନେ ତୁମେ ମୋର
ଜୀବନର ଇତିହାସ । କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦୁ, ମୁଁ କ'ଣ ତାକୁ ପାଇବ ?

ହଁ ନ ପାଇବ କାହିଁକି ? ତୁମର ଅଜସ୍ର ଧନସମ୍ପତ୍ତି, ଅନନ୍ୟ
ଚେହେରା ଆଉ ବିଶାଳ ଯୌବନ ପଡ଼ି ରହିବ । ତୁମେ ତାକୁ
ପାଇଲେ ଏ ଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ଧନ୍ୟ ହେବେ । ହଁ, ତାଙ୍କର ନାଟା
କ'ଣଟିକ ?

ସୁଜାତା—ଆଜ୍ଞା ବାସୁ, କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ସ୍ଵେଚ୍ଛା
ଏ ନାଟା ?

ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ସମାପ୍ତି—ଲଭର୍ ଆଖିରେ ତାର ପ୍ରେମିକାର
ଦୋଷ ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଅତି ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ।

ଧେର, ତୋର ଖାଲି ସବୁବେଳେ ସେଇ କଥା—

ଆଜ୍ଞା, ଏଣିକି ଭଲ କଥା କହିବି । କହିଲୁ, ତିଠି ପସର କିଛି
ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଗୁଲିଲଣି ?

ହଁ, ସେମିତି କିଛି ।

କାହିଁ, ଭୁତ ଏତେ ଦିନ ହେଲା ମୋତେ ଏ ଖବର କିଛି
କହୁନାହୁଁ । ମୁଁ ଖାଲି ଅନ୍ଧାନ କରି ଯାହା ଜାଣୁଛି ।

ହଠାତ୍ ହସେଇ ଲାଜିଲିଭରଲ । ଶୁଣି ଏଗାର ବାଜିଲଣି,
ଭୁବନ ତାର ଅଲମିରରୁ ମହମବଖ ବାହାର କରି ଲଗାଇଲ ।
ରୁମଟି ପୁଣି ହସି ଉଠିଲା ।

ବାସୁ ଓ ଭୁବନ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ସିଗାରେଟ୍ ଧରାଇଲେ । ବାସୁ
ପଚାରିଲା—Orient କ'ଣ ଅଟେ ଗଲା ..

କ'ଣ ସେ Cross Words Puzzleଟା ସରି ନାହିଁ ?
କେମିତି ସରିବ ଭୁବନ, ତୋ ଜୀବନରେ ତ ପୁଣି ଆସି ପକେଇ
ଦେଖା ଦେଲଣି । ଆଜ୍ଞା, ତିଠି ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖାତ ?

ଭୁବନ ସୁଟକେଣ ଖୋଲି ତିଠି ସବୁ ବାହାର କଲା । ବାସୁ
ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଟେବୁଲ ଉପରର ମହମବଖ ଆଲୁଅରେ
ନେଲି କାଗଜରେ ପ୍ରେମର ପୂର୍ବରାଗ କଥା ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଏକ ଧାନରେ ଭୁବନ ଚୌକରେ ବସି ଶୁଣୁଥିଲା ।

ବାସୁ କହିଲା, ତୋର ତିଠି ସବୁ କଣ ଡାକରେ ଯାଏ ?
ନା ।

ଆଉ ?

ମୁଁ ଠିକ୍ ଗାଳିଥିଲି କୁଟି ବେଳକୁ ପାର୍କ ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ଦେଖା ସାପାତ ହୁଏ । ଚିପିପଡ଼ି ଦିଆନିଆ ହୁଏ—
ତା ପରେ ମୁଁ ଫେରିଆସେ ।

ଚିଠିରୁ ସାହା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି, ହିଅଟା ତୋ ପାଇଁ ଏକ ରକମ ପାଗଳ ହୋଇ ଉଠିବୁଣି । ଦିନେ ନାଁ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଏଲେପମେଣ୍ଟ ଗୁନ୍ଧ ବ ଚୋଟେ ମିଳିପାରେ ।

ତୋର ସବୁବେଳେ ଖାଲି ଅଛା ?

ନା ନିହାତି ସତକଥା କହିଲି ବୋଲି ?

ଭୁବନର ଆଖି ରଙ୍ଗା ପଡ଼ି ଯାଇଛି । ଦେହଟା ଭାରି ଭାରି ଲାଗୁଛି । ସେ ଶୋଇ ରହିଲା ।

ବାସୁ ଚିଠି ବୁଝିକ ପଡ଼ି ଚାଲିଲ ଅବିରମ ଗଡ଼ରେ । ପରୁରିଲା,
ଭୁବନ, ଆଜି ଏ ଚିଠିଟିର ଉତ୍ତର ବୋଧହୁଏ ଦେଇ ନ ଥିବୁ ।
ଦେବୁ ତ ନିଶ୍ଚୟ । ମୁଁ ତୋତେ ସାହା ଲଙ୍ଘିତ ଦେଉଛି,
ସେଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ଲେଖ ।

ପାଗଳଙ୍କ ପରି ଭୁବନ କହିଲା—ଆଜ୍ଞା କଣ କହ—

ବାସୁ ଡାକିଲା—

ଭୁବନ ଉଠିଲା । ଗୁରୁଟିଂ ପ୍ୟାଡ଼ କାହାର କରି ଲେଖିଲା ।

ବାସୁ ଡାକିଲା, ସତେ ଯେମିତି ବାସୁହିଁ ଭୁବନ ।

ଭୁବନ ତାର କଲମ ମୁନ ଚଳାଇଲା । ଲେଖିଲା—

ପ୍ରିୟା ମୋର,

ଦେଖା ହେଲବେଳେ କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ...କହି
ପାରିବାର ଶକ୍ତି ନ ଥିଲା ମୋର । ତୁମର ଚଞ୍ଚଳ ଛଳ ଛଳ ଆଖିର
ମରମ କଥା ମୁଁ ଗୁଡ଼ି ପାରିଛି । ମନର କଥା ଓଠରେ ମୋର

ମରିଗଲା । ଅକୃତ୍ୟା ଦରଜ ନେଇ ଭୁବନ ଫେରିଲା ତାର ପ୍ରାଣର
ଦୋଷର ପାଖରୁ.....

ଜୀବନଟା ମୋର ଥିଲା ମରୁମୟ । ତୁମେ କାହିଁକି ଗୋଟିଏ
ସ୍ତ୍ରୀଣ ଜଳଧାର ସୃଷ୍ଟି କଲ । ମରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭସ ଥିଲା ତପ୍ତ
ସିକତା ।

ବାସୁ ଅଟକି ଗଲା— ନାଁ ନାଁ ଭୁବନ, ଲେଖ ଲେଖ ତଳେ
ବାଲି । କ'ଣ ହେଲା ସେ ବାକ୍ୟଟା—ଭୁବନ ପଡ଼ିଲା, ମରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ
ଭସଥିଲା ତପ୍ତ ସିକତା—

ବାସୁ ଚଢ଼ିଲା, ଲେଖ, ମରୁ ଭୂଇଁରେ ଭସ ଖାଲି ତଳେ
ବାଲି, ଖଇଫ୍ଟା ବାଲି, ଝାଞ୍ଜି ପବନ, ଉତ୍ତପ୍ତ ହେତୁ—ସାଥୀ ମୁଣ୍ଡି
ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ, ଦିଗଭ୍ରଷ୍ଟ—ପିପାସାରେ ଜୀବନ କାତର, ବିକଳ ଓ
ମୁମୂର୍ଷୁ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲାବେଳେ କେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣର ଦେବକନ୍ୟା
ତୁମେ, ଜଳଧାର ସଞ୍ଚାର କରିଦେଲ ?

ଭୁଲି ହୁଏ ନାଁ—ଜୀବନରେ ପରିଚିତ ତମର ମୋର ହୃଦୟ
ବିନିମୟକୁ ଭୁଲି ହୁଏ ନାଁ, କେଦାରଗୋଷର ପୁଣ୍ୟ ସୁରଭିତ
ମଠର ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ସ୍ମୃତିକୁ, କିନ୍ତୁ ଭୁଲି ହୁଏ, ଏ ଜୀବନର ଅସହ୍ୟ
ଜ୍ୱାଳା ସଦୃଶୀ ତୁମକୁ ଥରେ ମାତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଅତି
ନିକଟରେ, ଆତ୍ମର ନିକଟରେ.....

ଜାଣେ ନାଁ, ସୁଜାଣା, ଏ ଜୀବନରେ ତୁମକୁ ମୁଁ ଅତି ନିକଟ-
ତମ କରି ପାରିବି କି ନାହିଁ ? ଆଉ ତୁମେ—କାହିଁ କେଉଁ ନନ୍ଦନ
ବନର ଦେବଦୁଲ୍ଲଭ ପାରିଜାତ, ବସୋରର କେଉଁ ନିଭୁତତମ
ବାଦସାନ୍ନ ଉପବନର ସୁରଭିତ ଗୋଲପ...ଦ୍ରାକ୍ଷାବନର ଦିଗ୍‌ବଳୟ
ପୁଣି ଅପାର ସବୁଜ ପଲ୍ଲବର ଚରସାଥୀ ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍...ଆଉ ମୁଁ
କାହିଁ ଦୁନତମ ପ୍ରାଣୀଟିଏ, କଷ୍ଟକର ମୋର ଜୀବନ ପିପାସିତ

ମୋର ବସ ଆଉ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାଶାସିତ୍ତ ମୋର ଦୃଷ୍ଟି...ସୁଜାତା...ଭୁଲ
 ବୁଝିବନି । ସତେ କ'ଣ...ସତେ କ'ଣ...ମୋର ଭାବ୍ୟରେ
 ସୁଜାତାର ସୁକୋମଳ କୋଳଶଯ୍ୟା ଅଛି ଓହ ପାରୁନାହିଁ କିଛି ।
 ହୃଦୟ ଫାଟି ଯାଉଛି । ତସ୍ତୁ ବୁଜି ହୋଇ ଆସୁଛି ଅଶ୍ରୁର
 ପ୍ଳାବନରେ...ମୁଁ ଆଉ ଲେଖି ପାରୁନାହିଁ କିଛି...

ମୋର କ'ଣ ମନେ ହୁଏ ଜାଣ ସୁଜାତା ? ଦୁନିଆର ନିଗଡ଼
 ବନ୍ଧନକୁ ତୁମେ ଓ ମୁଁ ହାତରେ ବଳି ଘାଟି ରୁମାଲ କରି ହସି ହସି
 ରୁଲି ଯାଆନ୍ତେ ଏମିତି ଏକ ଜାଗାକୁ—ସେଉଁଠିକ ଦୁନିଆର
 ତାପ ସୁଧା ବାଜନ୍ତାନି ନିର୍ଜନତମ ନିଭୁତତର ବନଭୂମି, କଳମର୍ମର
 ପଲ୍ଲବ...କଲ୍ଲୋଳିତ ଝରଣା, ସୁରଭିତ ସମୀର, ଚନ୍ଦ୍ରକଳତ
 ଚିଣିଅ...କଳକଣ୍ଠ କୋକଳ...ଶୁଭ ସୁନ୍ଦର କୁଟୀରଟିଏ...ତହିଁରେ
 ଥାନ୍ତେ ତୁମେ ଓ ମୁଁ...

ବସନ୍ତ ଆସନ୍ତା ତାର ରୂପସମ୍ଭାର ନେଇ, ଫୁଲ ଫୁଟନ୍ତା, ପକ୍ଷୀ
 ଗାଆନ୍ତା, ମଳୟ ବହୁଥାନ୍ତା...ନୂତନ ପଲ୍ଲବର ମୃଦୁମର୍ମର ଗଡ଼ଳରେ
 ନିବାସର ମଣ୍ଡଳିକା ହୋଇଥାନ୍ତା ମୃତଅଗ୍ରତର ସୁଖ, ମଲ୍ଲୀ ଫୁଟନ୍ତା,
 ଶୀତଳ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ମୃଦୁଳ ସମୀର ପରେ ପ୍ରାଣମନ ଭରି ଉଠୁ-
 ଥାନ୍ତା ପୁଲକିତ ଶିହରଣ...ତା'ର ସ୍ରୋତରେ ଶୁଷ୍କ ଶୁଷ୍କ ଦେଖା-
 ଦିଅନ୍ତା ମୌସୁମୀର ଆଗ୍ରସ...ବାହାରେ ଝଡ଼ର ଝଙ୍କର...ବହୁକର
 ଉଦାମ ସ୍ଫୁରଣ ଆନାଦଳ ଅସାର...ଗମ୍ଭୀରତର ନିଶିଅ...ନିଭୁତ
 କୁଟୀରରେ ତୁମେ ମୁଁ...ମୁଁ ତୁମେ...ଦୁହେଁ ଦୁହିଁକୁ ଘନ ଆଶ୍ରେଷରେ
 ବାନ୍ଧିରଖିଥାନ୍ତେ, ଆଉ ମୁଁ କହୁଥାନ୍ତୁ ରୂପକଥାର ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଫୁ ଆଉ
 ତୁମେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଅବାସରେ...ତା'ର ତଳେ ପୁଣି
 ଶରତର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ହସି ଉଠନ୍ତା...ବୁକୁରେ ରଖି ମୁଁ ତମର
 କରଣ ସାବିତ୍ରୀ ଅନ୍ତ ଦବ ଶେଫାଳୀର ନୂତନ ବନ୍ୟାସରେ ଆଉ

ପାଖାପାଖି ବସି ଖଣ୍ଡେ ଧୂଳି କି ପ୍ରେମଶୟ୍ୟା ପଡ଼ି ଲୁହୁଁ ଆନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ଦୁହେଁ । ଅନଳ ହୋଇଯାନ୍ତା ଆମର ଅବତାନ... ସୁଧା ମେଣ୍ଡିକା-ନାହିଁ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ପରେ ସୃଷ୍ଟି ଆଉ ନ ଥାଉ ପରକେ ଅଶ୍ରୁ-ପରମାଣୁର ଶକ୍ତିସମ ଅଦୃଶ୍ୟ ବିତାନରେ ବସି ହେଲୁଆନେ ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ... ଶିଶିରଜର୍ଜର ସ୍ନାନମୟ ନିର୍ଣୀଥରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଆଡ଼ର ନିବଡ଼ ଭାବରେ ମିଶିଯାଆନେ... ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି, କଳ୍ପ କଳ୍ପ ଧରି ଆମର ମିଳନ ଥାନ୍ତା ଅଜର ଅମର, ଶାଶ୍ୱତ ଓ ସୁନ୍ଦର...

ଆଉ କ'ଣ ଲେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ହୃଦୟ ଭିତରର ଅକୁଡ଼ା କଥା ମୋର ଅସରନ୍ତ ପ୍ରବାହରେ ପ୍ରାବତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ବେଶୀ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖିଦେଲି—ସମା ଦବ ।

ମୋର ଆଶ୍ୱେଷ ଗ୍ରହଣ କରିବ । ତୁମ ଚିଠିରେ ଲିଖିଲେ ମନରେ ବଡ଼ ଷୋଭ ଆସେ । ଆମର ପ୍ରଣୟ ଜୀବନରେ ଲିଖି ଯେ ନାହିଁ ସୁଜାତା..... !

ବାସୁ ପଚାରିଲା, କେମିତି ଦେଲି ଭୁବନ ?

ଏ... ଏତ ବଡ଼ଆ—ଅବିକଳ ମୋର ହୃଦୟର କଥା ।

ବାସୁ, ତୁ ମୋର ପ୍ରାଣର କଥା କପରି ଜାଣିଲୁ ?

ବାସୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା । କହିଲା, ଦେଲୁ, ଚିଠିଟା ମୋ ଆଡ଼କୁ ଦେଲୁ—

ଭୁବନ ତା' ଆଡ଼କୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ବାସୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁ ଅବସ୍ଥାରେ ଚିଠିଟା ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭୁବନ ଏତଦ୍ୱାନ୍ରେ ଗୁହଁତ । କେତେ ପୁଣି ଯୋଗ କଲୁ...

କ'ଣ ଭାବ କେଜାଣି ବାସୁ ଛବି କାଟି ଦେଲା । ଭୁବନ କହିଲା, କ'ଣ କଲୁ...

ଛକିର ଗୁର କ ନିମନ...କେତେ ଗାଡ଼...ସତେ ଯେମିତି
ଭୁବନର ହୃଦୟରେ କିଏ ଶାଣିତ ଭରବାଣ୍ଡରେ ରକ୍ତାକ୍ତ ଗାର
ଦୁଇଟି କାଟି ଦେଲା । ସେ ଚମକ ପଡ଼ିଲା । କହିଲା, ବାସୁ କୁ
କ'ଣ କଲୁ ।

ଏ ସବୁ ଅବାଚର ହୋଇଗଲା ବୋଧହୁଏ—ସେଥିଲାଗି
କାଟି ଦେଲା ।

କିନ୍ତୁ ତୁ ବୁଝି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ବାସୁ, କାହାର ହୃଦୟ ଉପରେ
ତୁ ଚଳାଇ ଦେଲୁ ଏ ଶାଣିତ ଗାର...

ଆଜ୍ଞା ତୁ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଉତ୍ତର ନେ ।

ନଉଚି ।

ମୁଁ ଏବେ ଯାଏ ।

ଭୁବନ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

ବାସୁ ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ନୂଆ ଚିଠି ଲେଖିବାରେ ଲାଗି
ପଡ଼ିଲା । ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ପରେ ଚିଠି ଲେଖା ସରିଲା । ମୃଦା ହେଲା ।
ପ୍ରେମ ଗୁର ଏନ୍ଦ୍ରିୟରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଲେଖିଲା —

ସୁଜାତା ଦେବୀ

କଟକ

ମହମଦଖି ନିଉଲା । ଭୁବନ ଶେ'ଇ ପଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ।
କଲ୍ୟାଣ, ସୁପ୍ନ, ଉତ୍ତେଜନା ଓ ଆବେଗରେ ତାକୁ ନିଦ ଆସିଲା
ନାହିଁ । ବାସୁ ତାର ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲି ଯାଇଛି । ହୃଦୟର ନିଭୃତ କଷରେ
ସୁଜାତାର ପ୍ରଣୟ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇଛି । ମନର ପଢ଼ିତ
ବିଚାରରେ ବାସୁର ସମବ୍ୟଥାର ସ୍ମୃତି ପଡ଼ିଛି । ଭୁବନ ଦେଖୁଛି,
ବାସୁର ପ୍ରାଣରେ ଅବିକଳ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି—ସୁଜାତାର ପ୍ରାଣରେ ତାର
ପ୍ରାଣର ପ୍ରତିବିମ୍ବ...

ମନେ ପଡ଼ୁଛି, ପାଠପଢ଼ା କଥା, ପରୀକ୍ଷା କଥା, ପାଶ ଓ ପ୍ରଶ୍ନର କଥା । ପରୀକ୍ଷା ବହୁତ ଦୂରରେ ନାହିଁ—ଦୂରରେ ରହିଛି ସୁଜାତା...

ଟର୍ଭର ଆଲୋକରେ ଭୁବନର ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ମୃତିର ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଉଠିବିନି—ଦେଖିଲି ବାସୁ...

ଭୁବନ ଶୋଇ ନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଭୁବନ ଆତୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ମଶାଣ ଟେକି ବାସୁ ଭୁବନର ଖଟ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଟର୍ଭର ମାରି ଦେଖେ, ଭୁବନ ତାର ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ଅଶୋକପ୍ରବଳଟିଏ ରଖି ଦେଇଛି । ବାସୁ ତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ପଚାରିଲା, ତୋତେ କିଏ କହିଲା ଭୁବନ, ଏ ଶୁଣିଲା ଅଶୋକପ୍ରବଳ ତୋର ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ରଖି ବାସୁ...ଏ ବ୍ୟାଧିର ଔଷଧ ଏ ନୁହେଁ...ଏ'ଟା କ'ଣ ପ୍ରିୟତମାର ସ୍ମୃତି ନାଁ କଣ ?

ଭୁବନ ନିରୁତ୍ତର । ମନେ ମନେ ଶ୍ରବଣ, ବାସୁ ନିକଟରେ ତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଣୟର ଇତିହାସ ଆଜିଯାଏ ନ କହି ସେ ଯେ କି ଭୁଲ ନ କରିଛି ? ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାକୁ କ୍ଷମା ମାଗିବ ।

ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିନା ବାସୁ !

କାହିଁକି ?

ତୋ ପରି ସାଥୀକୁ ମୁଁ ମୋର କଥାଟି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ।

ବେଶ୍ ରଖିଥା—ସଂହମିତ କରନାଁ ବାସୁକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର... ତେବେ ଏତିକି ଯେ ଏ ପ୍ରବଳଟା ତୁ ରଖିବୁ କାହିଁକି ?

କଡ଼ି କରୁଣ ଓ ବିଦ୍ରୋହୀ ତାର ଇତିହାସ ।

ଭୁବନର ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠ, ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଦୃଷ୍ଟି—

ରୁମ୍ ଭିତରେ ଅନ୍ଧକାରର ନିରାଶର ବହୁସ୍ୟ ।

* ଚିନ୍ତା *

ରୁର ଆସିର ଦେଖା, ନିଜ ହୁଏ, ନିଜ ନିଜ ଯାଏ । ଛୁଟନ୍ତା ନିଶା ପୁଣି ବହୁ ବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲେ—ସତେ ଯେପରି ତାର ସୀମା ନାହିଁ, ଶେଷ ନାହିଁ... ଚିରନ୍ତନ ଆଉ ଅସୀମ ତାର ଅଭିପ୍ରାୟ...
 ନୂଆ ନୂଆ ଚିନ୍ତା, ଉତ୍ତଳା ପ୍ରେମର ଶିଖରଣରେ ସୁଜାତାର ଜୀବନ ଯୌବନ ସବୁ ଯେମିତି ଚିତ୍ତେଇ... ..

ସୁଜାତା ଶ୍ରାବେ, ନିଜକୁ ନିଜେ ପଚାରେ । ଏ କଣ ? ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ? ଜୀବନରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପୁଣି କରୁଣ ଏ ଅନୁଭୂତି... ନିଜ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ପର କଥା ଶ୍ରାବକାରେ ଏତେ ମାଦକତା, ଏତେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରି ରହିଛି—ବର୍ଷେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ପରିଚୟ... ବିଷୟ ସାକ୍ଷାତ—ହୃଦୟରେ ଆଶଙ୍କା, ପ୍ରାଣ ଭିତରେ ଆହ୍ଲାଦ...
 ସୁଜାତାର କଳ୍ପନା ବହୁଦୂର ଚାଲିଯାଏ । ପୁଣି ଫେରିଆସେ । ସେ ନିଜକୁ ସ୍ୱପ୍ନ କରୁ ରଖିପାରେ ନା !

କ୍ଲାସକୁ ଯାଏ—ଗାର୍ଲ୍ ସ୍କୁଲ ପାଠ... ଉପନ୍ୟାସ ମଠର... ସମବୟସୀ ସାଥୀ... ଫରଫର ଜୀବନ... ଅଲ୍ ଅଲ୍ ଚିତ୍ତ... ଦେଖା-ଶିଖା ଛଟକ... ସଜଫୁଟା ଯୌବନ ଆଉ ଜଳନ୍ତା କୌତୁହଳ—ଗ୍ରେଟ କଲିଜାରେ ଆନ ହୁଏ ନା । ବହିପଞ୍ଚ ଏଣେ ତେଣେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ଗଡ଼ ଭିତରର ଆବଦ୍ଧତା ପର୍ଯ୍ୟାଏତେ କାଳ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ନା... ଭୁବନର କୋଳରେ ମୁହଁ ଗୁଡ଼ି ରଖିବାକୁ ପ୍ରାଣ ଅବିରଳ କୁହେ । କିନ୍ତୁ ମିଳେ ନାହିଁ ସୁଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା । କଳ୍ପନା କଳ୍ପନାରେହିଁ ରୁହେ, ବଞ୍ଚେ ଏବଂ ବଢ଼େ ।

ସେ ଭାବ ପାରେ ନା, ଏ ସବୁର ପରିଣତ କଣ ? କ୍ଲାସ୍‌ରେ ବସି ଏମିତି କେତେ କଣ ଭାବୁଛି, ଉଷା ଆସି ତା' କଥାରେ ବାଧା ଦେଲା । କହିଲା, ସୁଜାତା, ଗୋଟିଏ କଥା ତୋତେ ପଚାରିବାକୁ ମନସ୍ଥ କରଛି । ପଚାରିପାରେ କି ?

ସୁଜାତାର କଲ୍ପନା ଅମିଶା । ସେ କହିଲା, 'ତୁଁ ପଚାରିପାରୁ ।' 'ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା—'ଉଷା ଏକକରେ ଅଟକିଗଲା । ସୁଜାତା ପଚାରିଲା—କ'ଣ ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା.....

'ତୋତେ ମାନିଆ ଧରିଛି—ରୋଗ....'

'ନାହିଁ, ମୁଁ ବେଶ ସୁସ୍ଥ ଅଛି । ମୋର କିଛି ରୋଗ ନାହିଁ ? ତୁ ମିଛରେ ଖାଲି ଆରୋପ କରୁଛୁ ।'

'ନା, ସୁଜାତା, ଡରାଗ ନିଶ୍ଚୟ । ନ ହେଲେ କି ତୁ.....'

'କ'ଣ ନ ହେଲେ କି ମୁଁ ?'

'ତୁ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ରହନ୍ତୁ, ଖାଲି କୁହୁଡ଼ି ପହଁରୁଛୁ ପା ସେଇଆ, ନ ହେଲେ ଲଭ କିଛି ନାହିଁ ।'

'କ'ଣ କୁହୁଡ଼ି ପହଁରୁଛି, ଲଭ କିଛି ନାହିଁ—ତୋର ଏ ସବୁ କଥାରୁ ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ.....

ଅଞ୍ଜଳି କ୍ଲାସ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ପାଟିକରି ପଳାଇ ଆସିଲା । ହେଇ ପାରୁ ଆସିଲେ....

ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍‌ଚାପ ରହିଗଲେ । ମାତ୍ର ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ହେଲେ ଏଇ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀ....ନନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତେ ପହଞ୍ଚିଲେ—ବୟସକ ପରୁଷ ପାଖାପାଖି । ହଠାତ୍ ଆଖି ପଡ଼ିଲା, ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଉପରେ.... ଅଭିଜ୍ଞତା ମୁଖର ଭୃଣ୍ଣରେ ସେ କହିଲେ, 'ମନ ଭଲ ନାହିଁ....' କ୍ଲାସ ପିଲା ସମସ୍ତେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ପଛରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ

ଏ ଦୁହେଁ । ପଣ୍ଡିତେ ମହା ଗୁଲକ...ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି । କହିଲା,
‘କସ...’

କସି ପଡ଼ିଲେ ପଞ୍ଚାଏ ନଦୁଲ କଡ଼ି । କଷି ବସୁସର ଟକଲଖୋଇ
ପଣ୍ଡିତର ଏ ପାଚଲକାଳରେ ସମାଧି ନେଇଣ । ତଥାପି ତା’ର ମତ
ଅଛି । ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି । ତିକ୍ତ ଅନୁଭୂତି ନ ଥିଲେହେଁ ଖାସ୍ତା କଳ୍ପନା
ଅଛି ।

ଖମ୍ବୀର ସ୍ଵରରେ ଚଟି ନଗୁଇ ସେ କହିଲେ, ‘ଦେଖ,
ସାବଧାନ ନ ହେଲେ ପରିଣତି ସାଦାଧିକ—ଉପଦ ଓ ପତନ
ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।’

କଥା ପଦକ ଟାଲି ଟାଲି ମରମରେ ବାଜିଲା । ସାହାକର
ମନର କଥା ପଣ୍ଡିତ କହିଦେଲା । ଅନୁମାନ କରିଥିଲା ସାହା,
ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିଲା କାସରୁ ଅନ୍ତତଃ ଛପଣ ପିଲା ସେଥିରେ ଲଜ୍ଜିତ
ଓ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଅଞ୍ଜଳ ସୁଜାତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ସୁଜାତା ଅଞ୍ଜଳ ମୁହଁକୁ
ଚାହିଁଲା ।

ସୁଧା ଏ କଥା ପଦକ ଶୁଣି ମୁହଁ ମୋଡ଼ ଦେଲା । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ଆଖି କାହା ଉପରେ—ସୁଧାର ବିକୃତ ଭଙ୍ଗି ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । କହିଲେ, ‘ମୁଁ ଯାଉଛି, ଅଧିକରେ ମୋର କାମ ଅଛି ।
ପ୍ରିୟସିପାଲ ଡକାଇଛନ୍ତି, ତୁମେ ଚମ୍ପୁସ ପଢ଼ାଇ କସି ପଡ଼ ।’
ସେ ଗୁଲଗଲେ ।

ମୁହଁଉଁକ ପାଇଁ ହାତମାଂସର ଗୁଡ଼ିଟା ଉଠିଲା—ପଡ଼ିଲା ।
ତା’ପରେ...

କାସରେ ଗୋଲମାଳ...ଭାବନେଇ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ନୁଟିଗଲେ ।
କେତେ କଥା ପଡ଼ିଲା । ଦେଖକଥା, ସ୍ତେମକଥା, ରାଜନୀତି କଥା,

ଧର୍ମମାତ୍ର କଥା—ଅନ୍ତତଃ ବେଶୀ ଆତ୍ମଚିନ୍ତା, ଫୁଲ୍‌ଫୁଲ୍ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରେମକଥା—(Love affairs) କିଏ କେତେକଥା, କହିଲୁ ସିନେମା ଥିଏଟରର ଉଦାହରଣ ଦେଲୁ... ଅବଶୋଷ ରଖି କିଏ ଅବା କହିଲୁ, ‘ପରେ...’

ସୁଧା ଚକ୍ଟାଏ ଧରି ଡେକ୍ସ ଉପରେ କ’ଣ ଲେଖୁଥିଲୁ । ହଠାତ୍ ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡ୍‌ରେ ଲେଖିଦେଲୁ ଦୁଇଧାଡ଼ି କବିତା—

“ସାଥୀ ପରିଜନେ କପରି ଏ କଥା କହିବ
ମରମ ଦୁଃଖ ସରମେ ବା କେତେ ସହିବ
କହିଲେ ବାଜିବ ଅପସରି ସାରା କଟକେ
ଏଡ଼ିକ କଥା ସେ...ଏଡ଼ିକ ବୁକେ କି ଅଟକେ ।”

—ଅମ୍

ଅଞ୍ଜଳିର ଆଖି ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସେ ସୁଜାତାକୁ ପଚାରିଲୁ—
‘ଏ ତମରି ରୋଗର କଥା—’

ସୁଜାତା କୃଷିମ ଛଳନାରେ କହିଲୁ, ‘କାହିଁ, ତୋର କ’ଣ ନୁହେଁ ନା ସେ ଲେଖିଲୁ ବାଲର ନୁହେଁ...ଏତ ସବୁରି ଶାବନର ନିରୁତ୍ୟ ରହୁଅ...’

ସୁଜାତା ପଚାରିଲୁ, ‘ସୁଧା, ଏ କବିତା ଦି’ ଧାଡ଼ି କେଉଁଠୁ ପାଇଲୁ ମି...’

‘ନିଜେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଛି ।’

‘ଗୁଲ କୋବ ତ ।’

କ୍ଲାସର ପିଲୁ ଜଣେ କେହି ହସି ଉଠି କହିଲୁ, ‘ବନ୍ଧାକୋବ ନ ହେଲେ ରସା ।’

ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲୁ, ‘କ’ଣ ସତେ ?’

ନାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି, ଭାଇକ ଲଂଳଣ ଖାତାରେ ଲେଖାଥିଲ, ମୁଁ
ଶିଖି ନେଲି । ଦେଖିଲି ଭାବଟା ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ...

ସୁଜାତାକୁ ଚାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି ହସିଲା ।

କାସ ପିଲାଏ ଯେଣା ଧନ୍ଦାରେ ଲାଗିଗଲେ । ଅଞ୍ଜଳି ଓ-
ସୁଜାତା ପଛବେଶକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସୁଧା ପଚାରିଲା, 'କ'ଣ ପଛବେଶର
ମାରପେଶ—Love Politics

ନାଁ ଗୋଟାଏ ଦରେଇ କଥା ।

ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଏଇଠି ବସି ଶୁଣିନେବି ।

ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା, 'ସୁଜାତା, ମୋର ଅନୁମାନ କଣ ଠିକ ନୁହେଁ ?
ହଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି କପରି ?

ପରିସ୍ଥିତି ଭଲ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କୁ ଆମଦରର ଲୋକ କେହି
ଚିହ୍ନି ନା । ବୋଉ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବ ।

କ'ଣ ତମର ~~ପରିସ୍ଥିତି~~ ନୁହେଁ ତ ? They as a class
mate the centre of nuisance .

ନାଁ ସେତେ ~~ଅନ୍ୟ~~ ଜାତି ? ~~କଷ୍ଟକର~~ କିଛି କିଛି ।

ତା' ଦେଲେ ତ ମିଳନ ~~ଅସମ୍ଭବ~~ । ଭୟ କାହିଁକି ! ସନ୍ଦେହ
କାହିଁକି, ଏତେ ଅବଶ୍ୟାସ କାହିଁକି ! ସେ କ'ଣ ତୋର love
ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ?

ନାଁ, ମୁଁ ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଯେତେକ ଜାଣେ, କହୁଛି, ସେ
ମୋତେ ଠକିବେ ନାହିଁ ।

ହଁ, ତୁ ତା କହିପାର ! କିନ୍ତୁ ଠକିବାହିଁ ପ୍ରେମର ଅନ୍ୟ ଶକ୍ତି ।

ତା ବୋଲି କ'ଣ ମୋର ପ୍ରେମର ଲକ୍ଷଣ ତାହା ?

ଗର୍ବକର କହି ପାରିବନି ସୁଜାତା, ତୁ ତାଙ୍କୁ ଠକିବୁ କି ସେ
ତୋତେ ଠକିବେ ।

ସୁଜାତା ଶ୍ରବଣ । କହିଲ, 'ନାଁ, କେବେ ନୁହେ, କେବେ ନୁହେଁ ।
... ଅଞ୍ଜଳି ପଢ଼ିଲ, ତେବେ ତୁମର ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର ଓ ଅଚଞ୍ଚଳ ?
ନିଶ୍ଚୟ !

ଏ ପ୍ରଶ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣ ଏତେଦୂର ସୁନଶ୍ଚିତ ତୋର, ଅଧର ତୁ ଥରେ
ହେଲେ ତା'ର ପ୍ରଥମ କାହାଣୀଟା ତ ମୋତେ କହି ନାହୁଁ । ଆଉ
ମୁଁ ତୋର କି ସାଜ ? ଅଞ୍ଜଳି କଣ୍ଠରେ ଅଭିମାନର ପଞ୍ଚମ ।

ସୁଜାତା କହିଲ, ତୋତେ ନ କହିବିକି ମୁଁ ଆଉ କହିବି
କାହାକୁ ?

ଆଉ କ'ଣ କିଏ ତୋର ନାହିଁ ।

ନାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି !

ହଁ, ଅଛି । ଆଉ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତୋର ଯେଉଁମ ।

ଲଜରେ ସୁଜାତାର ମୁହଁ ଚଳକୁ ହୋଇଗଲା । ସେ କହିଲ,
ମୋର କାହାଣୀ ଅତି ଆକର୍ଷକ, ଅତି ମଧୁର ଓ ଆଦର୍ଶମୟ ।

ଆଉ, ତୋର ଏତେ ଇଚ୍ଛୋଡ଼ିକ୍ଷଣ, ଏତେ ମୁଖବନ୍ଧ,
କହ ନାଁ ଘଟନାଟି ମୁଁ ଶୁଣେ !

କମିତି କହିବି ? ଜୀବନର ସେ ସୁଦୀର୍ଘ ଅନୁଭୂତି ଏତେ କମ୍
ସମୟ ଭିତରେ ।

ତେବେ...

ନିଶ୍ଚୟ ତୋତେ କହିବି ଅଞ୍ଜଳି ! କିନ୍ତୁ କହ, ତୁ ମୋତେ
ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ କି ନାଁ ?

ପାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । କହିବୁ ଯେତେ ମୁଁ ତୋର
ତାକୁ ଧରଇ ଆଣି ତୋ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବି ।

କମିତି ?

ମୁଁ କମିଆଁ ଜାଣେ ।

କମିଆଁ କ'ଣ ?

ଆଜ୍ଞା, କହତ ସେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ?

କଲେଜ୍ ବସ୍ଷ୍ଟେଲରେ ।

କାହିଁକି ?

ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ନେଇପାରି ମୁଁ ମୋର ପ୍ଲାନ ଖଞ୍ଜିବି । ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନାଁ । ମୋର ସାଙ୍ଗ ଭ୍ରଷ୍ଟା ଆଇ. ଏ ପଡ଼େ । ତୋର ସେ କ'ଣ ପଡ଼ନ୍ତି ?

ସାଇନ୍ସ ।

ଓଃ, ଦେଖତ ତ ମୁଷ୍ଟିଲ ପାଠ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଭ୍ରଷ୍ଟା ସହିତ ଆଖେ ପ୍ଲାନ କରେ । ପରେ ଢୋଡ଼େ ଜଣାଇବି ।

କେତେଦିନ ପରେ ?

ତୁ ଏବେ ଅଧୀର ହୁଅନାଁ ସୁଜାତା...ମୁଁ ତାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ତମ ଘରକୁ ଯିବି । ଆଜ୍ଞା, ତମ ଘର ଢୋଲା ସରିଲାଣି !

ହଁ, ଜାନୁଆରୀରେ ତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ବାମା ମଧ୍ୟ ଏ ବର୍ଷ ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରବ୍ରାଜ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । 'ଅଷ୍ଟିନ୍' ଗୋଟିଏ କଣାହେବ ।

'ତା' ହେଲେ ତ ତୋର ମଜା—ଅଷ୍ଟିନ୍ ଧରି କୁଟିକୁ ଡ୍ରେମିକଙ୍କ ପାଖକୁ—କହିବୁ ପ୍ରିୟ—ଏ ନୂଆ ମଟର ନିଅ ।

ଠେଁପି ଦେଇ ସୁଜାତା କହିଲା, ତୋର ଖାଲି ଅଜ୍ଞା...ହେଲତ ଦାଣ୍ଡା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ଦଶ ମିନିଟ୍, ଏଇକ୍ଷଣି ମିସ୍ ଗୁପ୍ତ ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ । କେହି ସିଟରୁ ଉଠିଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲେ ଶୁଭି ଖୁଣ୍ଟା ଦେବେ ।

ହଁ, ସୁଜାତା...ତାଙ୍କର ଖାଲି ଦୁଷ୍ଟି କିଏ କେଉଁଠିକି ଚିଠିଦେଲା, କିଏ Love କଲା, କିଏ ତା ସହିତ ଦେଖାକଲା, ସିନେମା ଗଲା, ଏଇ ସବୁ ଆଉ—ଆପଣାର ଗୁଣ ତ ଖାଲି ବିକଣି ଉଠିବି ବିଶ୍ୱ-ବଜାର କାନ୍ଥକୁ ନେଇ...ଆମ ଭାଇ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦଳେ ବହି, ଦିନେ ଏମିତି ଘଟଣା ସବୁ କହୁଥିଲେ—ହବାଉ ଶୁଣିଲା, ମତେ ପରୁରୁଥିଲା । ମୁଁ ଆଉ ତା' ଆଗରେ ମାନିଲି ନାହିଁ, ରେଣୁ କେତେଟା କଥା କହିଦେଲା ।

ତା ପାଟିରେ ତ ଲୁଣ ମିଳାଏ ନି, ଦେଖ ଅଞ୍ଜଳି, ଏ
କଥାର ଟେର ସେପରି କେହି ନ ପାନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରିବେନି ।

ଏତିକିବେଳେ ଦପ୍ତର ଆସି କହିଗଲା । କ୍ଲାସ ବନ୍ଦ । ସ୍କୁଲ
ଛୁଟି ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାମାନେ କ୍ଲାସ ଗୁଡ଼ିଗଲେ ।

ବସି ରହିଲେ ସୁଜାତା ଓ ଅଞ୍ଜଳି । ଅଞ୍ଜଳିର ହାତ ଧରି
ସୁଜାତା କହିଲା, ନେମିଟି ଅଞ୍ଜଳି ଚାକ୍ ମୁଁ ଟିକେ ମୁକ୍ତ ଓ ସ୍ଵାଧୀନ
ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି—

ଅପ୍ତ ଧର, ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ ଚିଠି ପଢ଼ି ଚାଲେ ?

ମରବ ରହିଲା ସୁଜାତା । ତାରି ମରବତାକୁ ସମର୍ପନ
କଲା ମୁହଁର ଲଜ୍ଜାଗଣ ଓ ଡ଼ର ମୁଦୁସିଂଗ ।

ହୁଁ... ଆଖିଗୁଳି ମଞ୍ଜାଣ ଦୁଧ ପିଉର — କାହିଁକି ? ଅଞ୍ଜଳି ତ
ମଞ୍ଜାଣ ମାତ ଧରିଲଣି । ଦୁଃଖ ହସି ଉଠିଲେ ।

×

×

×

ଛୁଟିପରେ ସୁଜାତା ଦରକୁ ଗଲା । ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ଆଦୌ
ମନ ଲାଗେ ନା । ସେ ଦିନ ~~ସୁଜାତା~~ ଟିକେ ଡେଇଁରେ
ଆସିଲେ । ସୁଜାତା ମରବରେ କେତେ କ'ଣ ଶୁଣୁଥାଏ । ଅଞ୍ଜଳିର
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି, ଭୁବନର ହସ ହସ ମୁହଁ, ଗାଲିଝୁଲର ଆଦର କାଇବା
ଆଉ ଉତ୍ତମୂଳ ମଣ୍ଡିରେ ଥିବା ବ୍ୟବଧାନ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ।

କେତେବେଳେ ~~ସୁଜାତା~~ ଆସି ବସିଲେଣି, ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ ।
ସେ ତାର ଭାବନା ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ରହିଛି । ଘର୍ଷଣାପଟିଏ ପକାଇଲା
ବେଳକୁ ତାର ନିଜରୁବୋଧ ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ବିନୋଦ ତାକୁ

ରୁଣ୍ଡି କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ପଚାରିଲେ, 'ସୁଜାତା...ମୁଁ ତମକୁ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ...'

ସୁଜାତାର ଗୁଡ଼ିରୁ ଅତରା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆସି ଲୁହ ଥନ ଥନ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ରୁଣ୍ଡି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସୁଜାତା ପୁଣି ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ।

ବହୁତ ସମୟ ମରତ ରହିବା ପରେ ସୁଜାତା କହିଲା, 'ହଁ, ପଚାରି ପାରନ୍ତି ।'

ବିନୋଦ କହିଲା, 'ସୁଜାତା, କିନ୍ତୁ ତମକୁ ସତ କହିବାକୁ ହେବ ?'

'ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଗରେ କେବେହେଲେ କିଛି ମିଛ କହେ ନି...'

ବିନୋଦ ଟିକିଏ ଗାଢ଼ିଲା । କହିଲା, 'ଦେଖ ସୁଜାତା, ମୁଁ ତମର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖୁଛି ଯେ ମନର ଗତି ଅତି ଚଳଣିଶୀଳ । ତୁମେ ବରାବର ଅନ୍ୟମନସା ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାଶିତ କଥାକୁ ଆଜି ଯେମିତି ତୁମର ବଳିଷ୍ଠ ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ... ଏ ସବୁ କାହିଁକି ଘଟୁଛି, ସୁଜାତା ?'

'ମୁଁ କିଛି କହି ପାରିବି ନି ସାର !'

'ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରନା, ମୁଁ ଗୁଣ୍ଡୁଣ ତୁମର ଜୀବନରେ ସାଥୀର ଆହ୍ୱାନ ଆସିଲଣି । ଛଳନା କଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ସ୍ୱତଃ ସ୍ୱୟଃ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ତୁମେ ସିନା ଟିକିଟରକୁ ଛଳନା କରି ଆତ୍ମଗୋପନ କରୁଛ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ହୃଦୟ ବରାପଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଜଣକ ନିକଟରେ । ତୁମର ହୃଦୟ ଆଜି ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ନାହିଁ । କହି ପାରିବି କି କିଏ ସେ

ହତଭାଗ୍ୟ ଜୀବନୀ—ଶିଏ ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସଫଳତା କରି ତୁମ ଜୀବନର ସଫଳତା କରିବାକୁ ବସିଛି ?’

‘ଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ~~ନା~~...ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ...’

‘ହଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱଲ୍ୟ ମାନେ—’

ସୁଜାତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଟଣା ମନ ଭିତରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହେଲା । ସେ ଛଳ ଛଳ ନେତ୍ରରେ କହିଲା, ~~ନା~~, ‘ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତେ ।’

‘କ୍ଷମା ମୋର ଦେୟ ନୁହେଁ । ତୁମର ହୃଦୟ ଶୁଣି ତୁମକୁ କ୍ଷମା ଦେବ । ସତ କୁହ, ତୁମର ଜୀବନର ଗତି ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ, ଅଧୀର କଲ କିଏ ? ମୁଁ ସେଇ ଦୁଃସଂସ୍ଥ ନୁହେଁ ତ !’

‘ନା ~~ନା~~...’

‘ତେବେ ସେ କିଏ ଆଉ ଜଣେ ?’

ସୁଜାତା କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ ।

ବିନୋଦ ମନେ ମନେ କହିଲା, ସୁଜାତା ତ ପୁଣି ଛଳନା କଲା । ପଚାରିଲା, ‘ଯେବେ ତୁମର ସେପରି କିଛି ଧାରଣା ଆସିଥାଏ, ତା’ ଭୁଲ—ହେଇ ଦେଖ, ନିଶ୍ଚିତ ତୁମର ଚିତ୍ତ—କିନ୍ତୁ କୁହ, ତୁମର ହୃଦୟ ତୁମର ହୋଇଅଛି କି ନା ।’

‘ମୋ ହୃଦୟ ମୋର ହୋଇ ଅଛି । ଆପଣ କହନ୍ତୁ...’

‘ଆପଣ କିନ୍ତୁ ମିଛ କହୁଛନ୍ତି ନା ? ସୁଜାତା, ବିନୋଦର ଅନୁମାନ କେବେ ବିଫଳ ହୁଏ ନି । ତୁମେ ଆଜି ସତ ଘଟଣା ନ କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ମୋର ଅନୁମାନ ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ ରହି ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେବି ।’

କାରଣ, ସେଟା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମୁଁ ଏଠିକି ପ୍ରେମପ୍ରୀତି ପାଇଁ ଆସି ନାହିଁ କିମ୍ବା ନୂତନ ସୁଧାରେ ତୁମର ~~କର୍ତ୍ତବ୍ୟ~~ ହୋଇନି ।

ଅପେକ୍ଷା

ମୁଁ ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ, ଆସିଥିଲି ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ । କାଲି ସକାଳେ ହୁଏ ତ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଗ୍ରାହକ ଏଟ ହୋଇ ଖାରିବି । ପୁଣି ମୋ ଉପରେ କଷ୍ଟିବା ପାଇଁ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଗୁରୁତର ଦାୟିତ୍ୱ ପଡ଼ିବ । ଆଜି ହୁଏତ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହୋଇ ନ ପାରେ । ମୁଁ ତୁମର ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଦେଖିବି । ଦେଖିବି, ତୁମର ଏଇ ଘର ଡିନେ ଥିଲା ଛପର ଶୁଳଭ .. ଆଜି ତାହା ସୁନ୍ଦର ଦିଗଲରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ରିକ୍ସାରେ ତୁମେ ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିଲ, ଏବେ ଅଷ୍ଟିନ୍ କମ୍ପା ସ୍କୁଲବେକର ଦରକାର ପଡ଼ିବ । ତୁମର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସେଇପରି । ତୁମେ ତ ଆଜି ବାରବର୍ଷର ସୁଜାତା ନୁହଁ ଯେ ମୁଁ ତମକୁ ରୂପକଥା କହି ଭୁଲାଇ ରଖିବି ?

ଉତ୍ତର :- ଆପଣ ଆଜି କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଗପ କହୁଛନ୍ତି ?
 'କହୁଛି ଆଜି ~~କିଛି~~ ଶେଷଦିନ । ଏଣିକି ~~କିଛି~~

ପ୍ରଶ୍ନ :- ତୁମ ନାହିଁ କମ୍ପା ତୁମର ~~କିଛି~~ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ । କାଲିଠାରୁ ତୁମେ ଆଜି ଏକ ନୂତନ ~~କିଛି~~ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । ତୁମର ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ନେଇଥିଲି, ଏ ଦାୟିତ୍ୱଟା ନ ନେବି କାହିଁକି ? ତୁମେ ଆଜି ନିଜକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଜଳାଇ ପୋଡ଼ାଇ ମାରବାକୁ କାହିଁକି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ ? ସତ ଘଟଣା କ'ଣ କୁହ ? ମୁଁ ତମର ମା'କୁ କହି ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କହି ନେବି ।

ଉତ୍ତର :- ମୋତେ କ'ଣ ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯାହା ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି, ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :- ଠିକ୍ ନୁହେଁ ସୁଜାତା, ଠିକ୍, ଠିକ୍ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ । ତୁମର ହୃଦୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

ତୁମେ ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜୁଛ କିନ୍ତୁ ମୋ ଆଗରେ ଲୁଚିଯିବା ପାଇଁ
ତୁମର ଚେଷ୍ଟା କୃପା । ମୁଁ ତୁମର ମା'ଙ୍କ ସହିତ ଏ ବନ୍ଧନରେ ଆଜି
ଆଲୋଚନା କରି ଆସିଛି । ସତ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।'

‘ମୁଁ ମିଛ କହିବିନି !’

ସୁଜାତାର ମୁଣ୍ଡ ଭ୍ରମି ଗଲଣି ।

ବିନୋଦ ପଚାରିଲା, ‘କହିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କହି ପାରିବ ନାହିଁ ।
ତୁମେ କ’ଣ...’

‘ମିଛ କଥା—ସବୁ ଆଶଙ୍କା କୃପା ।’

‘ମିଛ କଥା—ତୁମର ଅଭିମାନ, ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଦମ୍ଭ ବିନେ ନା
ବିନେ ଏଇ ପ୍ରଣୟ ପାଇଁ ଧରା ପଡ଼ିବ । ବିନୋଦ ପଚାରିଲା—ତୁମେ
ଆତ୍ମଗୋପନ କରୁଛ । ଏଣିକି ଯାହାର କଲ କୌଶଳରେ ତୁମେ
ଧରା ପଡ଼ିବ, ସେ ତୁମର ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତ କରିବ । ଜୀବନର ସେଇ
ଦୃଢ଼ସନ୍ଧ୍ୟା କ୍ଷଣରେ କିଛି ଯେବେ ଘଟିଯାଏ, ମନେ କରିବ ସୁଜାତା,
ବିନୋଦ କାହିଁକି ତୁମର ହୃଦୟର କଥା ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା...
ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଆସେ...’

‘ଆପଣ କ’ଣ ସତେ ଆଉ ଆସିବେ ନି ?’

‘ନା...’

‘ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର ଆପଣ । ଆସନ୍ତା ପରାସ୍ତରେ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?’

‘ପାଠ ପଢ଼ିବ ମନ ଦେଇ । ପାସ୍ କରିବ ।’

ଏତିକିବେଳେ ସୁଜାତାର ମା ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ବିନୋଦ ଉଠି
ଠିଆହେଲା । କହିଲେ, ‘ସୁଜାତା, ନିଅ ତୁମର କାଗଜଟା...’

ଥର ଥର ହାତରେ ସୁଜାତା ଚିଠିଟା ନେଇ ରଖିଲା । ତାର
ମା ପଚାରିଲେ, ‘ବିନୋଦ ବାବୁ...’

ଭାଗ୍ୟବାନ ବନୋଦ ଏତକ କହିଲା, 'ମୁଁ ଯାହା କହିଛି, ସେ ଦିଗରେ ତେଣୁ କୁହୁଡ଼େ—' କଥା କହିଲେ ନାହିଁ—'୧୨' ମୋ ୧୨୩୫/ 'ଆଜ୍ଞା, ତା' ଆଉ ଆଉ ~~ମୋର ମନରେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ~~—' ~~କିଛି ନାହିଁ~~ 'ଆଉ କିଛି ନାହିଁ' ।

ସେ କେମିତି ସଦେହ ଚକ୍ଷୁରେ ବନୋଦ ଓ ସୁଜାତାକୁ ଚାହିଁଲେ ଓ ଚାଲିଗଲେ ।

ବନୋଦ କହିଲା, 'ସୁଜାତା, ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି ଖାଲି ଦୁହେଁ, ତୁମର ଛଳନାକୁ ନେଇ । ଏତେଦିନ ଯାହାକୁ ଗଢ଼ିଲି, ସେ ମୋତେ ଭୁଲାଇ ଦେଲା ଆଜି ଛଳନା କରି । ପ୍ରକୃତ ହୃଦୟର କଥା—ସତ କଥା ମୁଁ ତା'ଠାରୁ ଆଦାୟ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ମୋର ଦୁଃଖ ..'

'ଆଜି ଶୁଣ ଚୁମର ହୃଦୟରେ ପ୍ରେମ-ବ୍ୟାଧି ଦେଖା ଦେଇଛି । ସୁଖୀଳ ପରି ସ୍ଵଳରର ଭାଗ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଫେଲ୍ ଥିଲା, ଏଇ ପ୍ରେମ ପାଇଁ—ନିରୁପମାର ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା, ସୁଦୂର ପୁରପଲ୍ଲୀର ନିରୁତ କୋଣରେ ମା' ହୋଇ ପୁଣି କୁମାରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ପୁଣି କଟିଳ ଜୀବନ କଟାଇବାକୁ । ପ୍ରମିଳା ଚିରକୁମାରୀ ରହିଲା ତାର ପ୍ରେମିକ ପାଇଁ—ପ୍ରବଞ୍ଚିତା ରଜନୀ ପୁଣି ସଂସାର କଲ ନିଜେ ସଖା ସାଜ— ସୁରେଶ୍ଵର ହେଲା ପଳାତକ ସନ୍ତ୍ୟାସ ବିକାହ ପରେ । ସୁଗାୟତ ବରୁ ରଚନ ଆଜି ଉଦ୍‌ଭାସି—ନିଶୀକାନ୍ତ କଲ ପୋଟାସିଅମ ଖାଇ ଆତ୍ମ ହତ୍ୟା— ଭାରତୀୟ ସଂସାର ଜଳପୋଡ଼ି ଗଲା ? ତୁମେ ପିଲା ଲୋକ— goue marriale ର ସଂଘାତକ ପରିଣତି ଓ ହିମ ସଂଘର୍ଷ ବିଷୟ ନେଇ ତୁମର ମୋଟେ ଧାରଣା ଆସିନି । ବେଳହୁଁ ସାବଧାନ ନ ହେଲେ, ତୁମର ପରିଣତି କ'ଣ ହେବ ସୁଜାତା, ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତୁ । ସେ ତୁମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ଏହାହିଁ ମୋର କାମନା ।'

ସୁଜାତା ଚମକି ଉଠିଲା । ଗୁଡ଼ି ଥରିଲା, ଭୃଷ୍ଟ ଶୁଖିଗଲା, ଝାମ ମାରିଲା ସାରା ଦେହ । ସେ ଖାଲି ଚାହିଁ ରହିଲା, ବିନୋଦର ବିଦାୟ-ବିଧିକୁ ମୁହଁଟିକୁ ।

ବିନୋଦ ବହିଲା, 'ମୁଁ ଯାଉଛି ।'

ଚେଆର ପୁଡ଼ି ସେ ବାହାରିଲା । ସାଙ୍ଗରେ ସୁଜାତା ଆସୁଛି । ରାସ୍ତା ଉପରେ ଘର । ଚାରି ବର୍ଷର ମାୟା ମମତା ଭୁଟାଇ ବିନୋଦ ଏ ପରିକାରଟିକୁ ଗୁଡ଼ି ଯିବ । ସେଥିପାଇଁ ତାର ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଦୁଃଖ କେବଳ, ସୁଜାତାକୁ ସେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦେଖି ଯାଉଛି, ସେ ପରିସ୍ଥିତିର ପରିଣତି ବିଷୟରେ...

ସୁଜାତା ନମସ୍କାର କଲା । ବିନୋଦ ହସି ହସି ପଚାରିଲା, 'ଏଠା ଛଳନା ନହେଉ...'

କୋଲି କହି ସୁଜାତା ବିନୋଦର ବିଦାୟ-ବିଧିର ଆସିକୁ କରୁଣାକାନ୍ତର ଭାବରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ବିନୋଦ ରାଜପଥ ଧରିଲା—

ପଥ ଚାହିଁଲା ସୁଜାତା... ବିନୋଦ ରାଜପଥରେ ଚାଲି ଯାଉଛି ଆଉ ତା' ଭିତରେ ଜାଳ ଦେଇ ଯାଉଛି ଅସହ୍ୟ ନିଆଁ ।

×

×

×

ଗୁଡ଼ି ସାରା ଛଟ ପଟ ହୋଇ ସୁଜାତାକୁ ନିଦ ଆସିଲା ନ । ଏଇ ଦିନଟିର ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ତାର ହୃଦୟକୁ ଆହୁରି ବିଗୁଡ଼ି କରି ପକାଇଲା । ଅଞ୍ଜଳୀର ଆଶା ଆଶ୍ୱାସନା—ବିନୋଦ ବାବୁଙ୍କର ସଚର୍କବାଣୀ ଏବଂ ବିଦାୟ ବ୍ୟଥା—ସବୁ ଯେମିତି ଜୀବନ ମଞ୍ଚରେ ପ୍ରଦେଲିକା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ପରି ଜଣାଗଲା । ଭୁବନର ଚିତ ପାଇ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଇନାହିଁ । ହୃଦୟ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିବେ ।

କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନି । ସୁଜାତାର ମନରେ ତାତ ଗୁଡ଼ାଏ ଜମି
ଯାଉଛି । ରାତି ପ୍ରାୟ ୩ ବାଜିବା ଉପରେ । ଶୀତ ଦିନ । ଶୋଇ-
ବାକୁ ଆସି ରୁହୁନି । ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାକୁ ଲଘୁ କରିବା ପାଇଁ
ସେ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲ...ଲଇଟ୍, ମାରି ସେ ଲେଖି
ବସିଲ—

ପ୍ରିୟତମ,

କଣ ଲେଖିବି କିଛି ଭାବି ପାରୁନି । କଲମ ମୁନ ବଦ ହୋଇ
ଯାଉଛି । ଆସି ଦଟାକୁ ତ ଦିଶୁନି—ଲୁହ ଜମି ଯାଉଛି । ହୃଦୟ
ଜଡ଼ ପାଲଟିଛି । ମୋର ଭାଷା ନାହିଁ, ଭାବ ନାହିଁ—ମୁଁ ଗୋଟିଏ
ନରାଣ୍ଡା ପ୍ରାଣୀ ।

କିଛି କହିବି ନାହିଁ ଭୁବନବାରୁ, ଜାଣେ ନି । ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ
କାହିଁକି ଏତେ ଭଲ ପାଇଲି । ଏତେ ନିଜର କରି ହୃଦୟ ବକଲି ।
ହୃଦୟ ଆମର ଏ ସମ୍ପର୍କ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମଧରି, ଯୁଗ ଯୁଗଧରି ରୁଲି
ଆସିଛି—ନିତ୍ୟ, ସତ୍ୟ, ଶାଶ୍ୱତ ଓ ସୁନ୍ଦର । ଆପଣ କ'ଣ ସତେ
ମତେ ଏତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ? ଜାଣେନି—ଆପଣଙ୍କ କଥା
ଭାବିବାରେ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ହୃଦୟର କି ଅଧିକାର ଅଛି । ଆଉ କାହିଁକି
ଭାବିଲେ, ଏ ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ପୁରି ଉଠିବ ।

ଯେଉଁଦିନ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲି, ଦେଖିଲି ମାତ୍ରେ ଖବର
ଯୋବନ ସବୁ ଉଜାଡ଼ି ଦେଲି ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ । କି
ଯୋଗରେ କାହିଁକି ମୋତେ ଦେଖା ଦେଲେ ? ପୁଣି ଦେଖା ଦେଇ
ଦେଖା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ? କାହିଁକି ବେଳେବେଳେ ଏ ପ୍ରାଣକୁ
ଏତେ ବଡ଼ଗଞ୍ଜି କରି ମାରୁଛନ୍ତି—ବୋଧହୁଏ ଭାବୁଛନ୍ତି, ମୋର
ହୃଦୟ ଅଟଳ ରହିବ କି ନା ? ମେତେ ପଶ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି ।
ଅନୁରାଗରେ ରହି ମୋର ଖବରର ଆର୍ତ୍ତ ହାହାକାର କେଣି କି

ସୁଖତୃପ୍ତି ଆପଣ ଲଭୁଛନ୍ତୁ ବେନାହିଁ, ତା ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ ।
ହଲ୍ ! ଆପଣଙ୍କ ଯେ ଇଚ୍ଛା ।

ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିପତ୍ର ସଂପର୍କ ବୋଧହୁଏ ମୋର ~~କିଛି~~ ^{ହୃଦୟ}
ଜାଣି ସାରଲେଣି । ଶୁଣିଲି, ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଘରେ ଏ ବିଷୟ କିଛି
ଦେଇଛନ୍ତି । ~~ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିପତ୍ର ସଂପର୍କ ମୋର~~ ^{ହୃଦୟ} ମୋର
ମଙ୍ଗଳ । ~~ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିପତ୍ର ସଂପର୍କ ମୋର~~ ^{ହୃଦୟ} ଆସିଲେ ଏ ରହସ୍ୟ ଭେଦକର ପାରିବ ନାହିଁ ।
ଆଶାରେ ଭଲ ଥିବେ । ଚିଠି ଦେବେ ।

ସୁଜାତା

ଚିଠି ମୁହଁଦେଇ ସେ ତାକୁ ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ଭଡ଼ି ଧରିଲା ।
ପ୍ରଣୟପିପାସୁ ବକ୍ଷ ତାର ଆସ୍ବାଦନ କଲ ପ୍ରଣୟୀର ନୂତନ ପୁର୍ଣ୍ଣ—
ଚକ୍ଷୁ ତାର ଅର୍ଦ୍ଧ ନିମୀଳିତ ହୋଇ ଆସିଲା । ତାର ମନେ ହେଲା ।
ଜଗତର ସକଳ ଆନନ୍ଦ ଯେପରି ତାର ପ୍ରାଣ ମନ୍ଦିରରେ ଉଦ୍‌ବେଳିତ
ହୋଇ ଉଠୁଛି...

* ଗୁରୁ *
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସ୍ଥାନରୁ ଉଦ୍‌ଗମନ ସମ୍ପନ୍ନ !

ସବି ସବି ଧରି ଭୁବନ ଭ୍ରମର, ତାର ଜୀବନରେ ପ୍ରଣୟର
ଏ ଅଭୁତ ଲୁଚକାଳି କାହିଁକି ? କାହିଁକି ସେ ସୁଜାତାକୁ ଭଲ
ପାଇଲା—କି ରହସ୍ୟ ଥିଲା ସୁଜାତାର ଗୁଡ଼ାଣିରେ, କି ମାଦକତା
ଥିଲା ତାର ହୃଦରେ, କି ଅମୃତ ଥିଲା ତାର ଚେତେନାରେ ! ମୁଁ
କେଉଁ ଅମୃତ ଯୋଗରେ ତାକୁ ପାନ କଲି—ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର
ଅବସ୍ଥା ହେଲା ଚିର ପିପାସା ।

ସୁଜାତା...ନିତ୍ୟୋତ୍ତ ନିଦରେ ଶୋଇଥିଲେ ସେ ସୁଜାତାର ରୂପଦେଖି ଚମକ ଉଠେ । ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ସୁଜାତାର କଳ୍ପନାରେ ଅଭିଭୂତ ଥାଏ—ଭୁବନର ଶୟନ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଜାଗରଣ—ସବୁ ସେପରି ସୁଜାତାମୟ...ସୁଜାତା ତାର ଚରପିପାସିତ ଅଧରରେ ଅମୃତର ପରଶ ଆଣି ଦେଇଛି—ସେ ତାକୁ ସୁଧାଚକ୍ଷା ‘ଗୁଡ଼’ ପରି କରାଣି । ସୁଜାତା, ସୁଜାତା—ସୁଜାତା.....

ଭାବି ଭାବି ସେ କଲମ ଧରି ଲେଖିବସେ । ଝରଣା ପରି ତାର ହୃଦୟ, ଫୁଲପରି ନରମ ତାର ଅନୁଭୂତି ଆଉ ମଳୟ ପରି ମର୍ମରତ ତାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି...ସେ କଲମ ଧରି ବସିଛି । ଲେଖୁଛି ।

‘ଯା, ଲାଗି ଦିନଗୁଡ଼ିକ କଟେ ମୋ ତୋଳି ଗାନ
ମରମ ତଳେ ତାର ବାଜେ କି ସେଇ ତାନ
ଲେଖକ ଝର ଝର ପଡ଼େ ଗୋ ବହୁମୋର
ନିମିଷ ଲାଗି ହୁଏ ସଜଳ କି ତା’ ଡୋଳ
ମନ-ପଥକ ଶିରେ ଯା’କଥା ବର—ଛୁଇ
ସେ କି ମୋ ତାଳ ତଳେ ଆସେ ନିତ୍ରମ ଧାଇଁ
ଜୀବନେ ଦେଲା ସେ ମୋ ବରଷା ମଉସୁମୀ
ଗୁଡ଼କ ପରି ସେ କି ଦେବ ମୋ ଅନୁଗାମୀ—

ଭୁବନ ଆଉ ଲେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମନର ଅତି ଗୁପ୍ତ କୋଣରେ ଜଳ ଉଠିଲା ଉଷାର ଅପୂର୍ବ ପରିଚୟ । ଉଷା ତାର କ୍ଲାସମେଟ ନୁହେଁ—ଉପର କ୍ଲାସରେ ପଢ଼େ । ବାଟରେ ଘାଟରେ କେବେ କାହିଁକି ସେ ତ ତାକୁ ଆଗରୁ କିଛି ପରୁରୁ ନ ଥିଲା । ଏବେ କାହିଁକି ଏତେ ଅଯାଚିତ ସ୍ନେହ...

କେବେ ସେ କ’ଣ ତାକୁ ପ୍ରେମ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତା’ ହୋଇଥିଲେ ସେ ତ ସୁଜାତାର ଚିଠି ଅବା ନିଜେ ଆଶଙ୍କା କାହିଁକି ?

ଏଇ କଲେଜରେ କେତେ ଅବା ଗାର୍ଲସ୍ ନ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । କାହାଣୀରେ ନିଜ ଗ୍ରାମବୋର୍ଡ଼ରେ ଲେଖା ହେଉଛି । କିଏ କେତେ ବେନାମୀ ଚିଠି ପାଉଛି, କା'ର ଅବା ପ୍ରେମ ପାର୍ଶଲ କେତେ ଆସୁଛି । କିନ୍ତୁ ଉଷା ? ଯାହାର ବଳିଷ୍ଠ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟଗ୍ରତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ଧ ସୁନ୍ଧା ଦେହପାଶ୍ଵ ନାହିଁ, ତା' ପାଇଁ କେହି ହେଲେ ଦିନେ ବଦନାମି ଦେଇନି... କି ତାର ଦୋଷସୂଚିର ସମାଲୋଚନା କରିନି । ଶତଶତ ଚରୁଣର ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ସୁବସୁଲର ଚପଳ ଦୁଷ୍ଟାମି ସତେ କ'ଣ ଉଷା ପାଇଁ ଏବେ ରୁଚି ?

ଆଉ ଏଇ କଲେଜ ଜଙ୍ଗଲର ଭୁଞ୍ଜିତର ଅବହେଳିତ ଫୁଲଟିଏ ତାର ହୋଇଛି ଦୁଃଖ— ? ? ?

ଭୁବନର ଭାବନା ଥମି ଆସେ । ମନେ ପଡ଼େ କେତେ କେତେ ଗାର୍ଲ, କଲେଜ ସ୍ତୁତ୍ଵୋକ ସହିତ ଦିଅଁ ଦଡ଼ି କି କଥାବାଣୀ କରନ୍ତି । ଭୁବନ କେବଳ ଦୁଇଗୁରୁପଦ ଶୁଣି ଚାଲି ଆସେ ।

ଉଷା କହେ, ମୋତେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ଆପଣ ସଜୁଚିତ ହେଉଛନ୍ତି ?

ସେ ମନା କରେ ।

ତାର ଏଇ ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟକରେ ବାସୁ । ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ଭୁବନକୁ ପୁସ୍ତକାଟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ । ବାସୁର ମତ, ଭୁବନ ପଢ଼ୁ । ଦେଶର ଜଣେ କୃତଚିନ୍ତ୍ୟ ଯୁବକ ହୋଇ ବାହାନ୍ତି ପ୍ରେମ ନିଶାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ନ ହୋଇ ସେ ହେଉ ଜଣେ ନେତା ।

ଭୁବନ ବାସୁର ଅମୂଲ୍ୟ ଉପଦେଶ ଶୁଣେ, ମାତ୍ର ପାଳନ କରେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ବାସୁ ସହିତ ତାର ବେଳେବେଳେ ଘମାଘୋଟ ଆଲୋଚନା ଚାଲି ପ୍ରେମର ମୂଳଚଞ୍ଚୁ ନେଇ । ବାସୁ କହେ, ପ୍ରେମ, କି ନାଗ୍ର ଆମର ଗୋଟାଏ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକତା

ଆଜ଼ିକି

ଦ୍ରବ୍ୟ । ଗୋଟାଏନେସେପିଟି—ନେସେପିଟି ଉପରେ ଏତେ ରୋମାଣ୍ଟିକ କଲର ଦେଇ ତାକୁ ଅତି ଆଦର୍ଶବଦ୍ ମନେ କରି ଜୀବନକୁ ଜାଲ ପୋଡ଼ି ମାରିବା ପାଷାଣର କାମ ।

ଭୁବନ ଥିଲା କରେ । କହେ ବାସୁ, ତୁମେ ତ କେବେ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିନାହିଁ । ଜଣକ ପାଇଁ ଜଣେ କମିତି ଝୁରେ, ତା ଜାଣି ନାହିଁ, ବୁଝୁ ନାହିଁ, ସେ ତ୍ୟାଗର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ମହତ୍ ଓ ଉଦାର । ମରସ ତୁମେ, ତୁମେ ଏ କଥାର ଅବତାରଣା କର ନାହିଁ ।

ଆଜ଼ିକି

ବାସୁ ବୁଝେନା—ବୁଝାଏ, ଶୁଣ ଭୁବନ, ଆମର ନେସେପିଟି ନେଇ ଏତେ କାହିଁକି ଆଦର୍ଶ ବୟାନ କରିବା, ଯହା ଆସିବ ଆସୁ ।

ବାସୁର କଥା ଭୁବନ ବୁଝେନା କିନ୍ତୁ ଭୁବନର ବ୍ୟଥା ବାସୁ ବୁଝେ ।

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଏପରି ଜଣା ଅଜଣା ବିନିମୟ ଗହଳରେ ଦିନଗୁଡ଼ିକ କଟିଯାଏ । ବାସୁ ରୁହେ, ଭୁବନର ଆଶୁ ପରିଣତ...ସେ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରେ । ଉଷା ସହିତ ନିଜେ ହିଁ ପଦ କଥାବାହିା କରି ବିଶେଷ ଯୋଜନା କରିବାକୁ ମନେ ମନେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଉଷା ସହିତ ବାସୁର ପରିଚୟ ମିଳେ ନା...ସେ ଉଷାର ମନ ଖୋଜେନା ।

ଭୁବନ ଜାଣେନା ବାସୁ କାହିଁକି ଉଷାର କଥା ଏତେ ପଚାରେ । ସେ ବୁଝେ, ବାସୁ ବୋଧହୁଏ ତାରି ପରି ଅତି ପ୍ରଣୟୁର ଭକାଗ୍ନ । ମନେ ମନେ ହସି ଉଠେ । କହେ, ବାସୁର ଆଦର୍ଶ ନାହିଁ, ସେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ରାତିର ସାଥୀ...

ଇମିତି କ'ଣ କେତେ ଭାବୁଛି, ବାସ୍ତୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଭୁବନର ସ୍ୱପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କହିଲା, ଭୁବନ...କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଭାବ ପାଇବୁ ।

ନାହିଁ କିଛି ନାହିଁ ।

ବାସ୍ତୁର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଖଣ୍ଡେ ନେଲିଆ କାଗଜ ଉପରେ । ସେ ଟାଣି ନେଲା । ଭୁବନ ତାକୁ ବାଧା ଦେଲା । ତଥାପି ସେ ବାଧା ସାମାନ୍ୟ । ବାସ୍ତୁ ପଢ଼ିଲା । କବିତା...କବିତା...ପ୍ରେମ କବିତା...ଗୁରୁ ଆଖିର ନିତି ଝୁରୁକାର କଥା...ଚରୁଣ ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାକବିତା—ସରସ ଯୌବନର ଗୀତା କବିତା... କ...ବ...ତା ।

କହିଲା, ମୁଁ ବେଶ୍ ବୁଝିଲଣି, ତୁ ଆଉ ଏ ଜଗତରେ ନାହୁଁ । କଳ୍ପନାର ବିଚିତ୍ର ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରଣୟ ବିଭୋର ହେଲୁଣି । ତେବେ କହ ବଧୂ ତୁମେ ପ୍ରଣୟିନୀଠାରୁ ସେହିପରି ସମାନ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ପାଇଛ ତ ?

ତୋ ଆଗରେ ମୋର ଲୁଚାଇବାକୁ କିଛି ଅଧିକ ବାସ୍ତୁ, ସୁଜାତା ମୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ—

ହଁ ବିଶେଷ ଖେଳାଳି ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବୁଝେ ତୋର ମୂଲ୍ୟ, ଆଉ ସେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତା, ସେ ତୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ ତୋର ଚେତନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ—ତୋର ମୂଲ୍ୟ ଦିଏ ହେମନ୍ତ, ତୋ ବଢ଼ିଲେଖା ପାଇଁ...

ବାସ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହେ ବାସ୍ତୁ ମୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ ତାର ବନ୍ଧୁ ପରି ତୋ ଆଗରେ ମୋର ହୃଦୟ ପଡ଼ି ରହିଛି—ଖୋଜି ଦେଖ ।

‘ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତୁମେ ନିକଟରେ I. Sc. ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପାଠା ପଢ଼ି କରୁନା କହିଲ ?

‘କମିତି କରିବି...’

‘କରିବାର ବାଟ ମୁଁ ବତାଇ ଦେବି । ଆଗେ ଉଷା ସହିତ ମୋର ପରିସ୍ଥେ କରାଇ ଦିଅ । ତା ପରେ...’

‘ଭୁଲ ବୁଝିଲୁ ବାସ୍ତୁ, ମୁଁ ରୁହେଁ ପ୍ରେମ...ମୁଁ କାମୁକ ରୁହେଁ ପ୍ରେ...’

‘କିନ୍ତୁ ଭୁବନ ଏତେ ବଡ଼ ଆଦର୍ଶ କଥା ମୋ ଆଗରେ କହନା । ଏ ବସ୍ତୁସର ଖାଦ୍ୟ ବା ନେସେସିଟିକୁ ତୁ ଖାଇ ରୋମାଣ୍ଟିକ ରଙ୍ଗ ଦେଇ ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ଠକ ପାରିବୁ ନି । ଦିନେ ନା ଦିନେ ତମ ପ୍ରେମର ପରିଣତି ହେବ ରୁମ୍‌ନ...ତାର ପରିଣତି ଶିବରଣ...ତାର ପରିଣତି ପରିପୁରକ ଅବସ୍ଥା, ତାର ପରିଣତି ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଜୀବନ...ସୁଜାତା, ସୁ...ଜାତା । ଭୁବନ ମାରବ ।

ବାସୁ କହିଲା, ‘ପ୍ରେମିକ ସାଜି କଥା ରକ୍ତ ମାଂସର ବୁଦ୍ଧିକ୍ଷାକୁ ତୁ ଏଡ଼ି ଦେଇ Platovc Loine ଦେଖା ନା । ତୁ ହୁଏତ ଘଟଣା ଚକ୍ରରେ ସୁଜାତାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ସେ ଅନ୍ୟସ ବିବାହ କରିପାରେ ଓ ନିଜର ଅଗାଧ ସ୍ନେହକୁ ଜାଳପୋଡ଼ି ତା ଉପରେ ନୂଆ ସଂସାର କରିପାରେ—ଅଥଚ ମନ ଭିତରେ ସାଇତି ରଖିପାରେ ଜଳନ୍ତା ଅଜାର, ତୋର ସ୍ନେହ ପାଇଁ । ଆଦର୍ଶ ନାଁରେ ତୁ ବି ଉଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥ ସାଜି ଆଉ ବିବାହ ନ କରିପାରୁ ତୋର ଅଗାଧର ସୁଜାତା ପାଇଁ —କିନ୍ତା କଲେ ସୁଜାତାର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧି ଉପରେ ନୂଆ ସଂସାରର ସୁଖଶାନ୍ତି ଆଣି ନ ପାରୁ...ଏମିତି ଭାବରେ ଜଳପୋଡ଼ି ନିଜେ ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରେମ ନ କରିବା ଭଲ । କାରଣ, ପ୍ରେମର

କୁଳ କନାସ ନାହିଁ । ସେ ଗୋଟିଏ, ନିଶ୍ଚା ଆକାଶ କୁସୁମ ଗୋଟାଏ ।

Airy nothing ..

‘ତଥାପି ବାସ୍ତୁ, ତାକୁ ଟିକିଏ ନ ଦେଖିଲେ ସେମିତି ମୁଁ
ଅନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ ।

ତାହାହିଁ ବ୍ୟାକୁଳତା— ‘ଶୁଙ୍ଘାର ଶତକ’ରେ ଅଛି —
‘ଅଦର୍ଶନେ ଦର୍ଶନ ମାସକାମା
ଦୃଷ୍ଟା ପରିଷ୍ଠକର ସୈକଲେଳା
ଆଲିଙ୍ଗିତାୟାଂ ପ୍ରନବପୃତାସା
ମାସାମ୍ନାହେ ବିଗ୍ରହସ୍ତେ ରଭେଦମ୍ ।

ମାନେ ଦେଖି ନ ଥିଲେ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ଦେଖି ସାରିଲେ
ଟିକିଏ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବାକୁ ମନ ବଳେ—ଆଲିଙ୍ଗନ ପରେ ପ୍ରଣୟୀ
ପ୍ରଣୟିନୀ ଚାହାନ୍ତି ଏକଆତ୍ମା, ଏକମନ, ଏକଦେହ, ଏକପ୍ରାଣ...
କୁହୁଲୁ ।

‘ବାସ୍ତୁ, ତୁ ତ ଏକ ପକ୍ତା ଓପ୍ରାତ୍ ।

‘ନ ହେଲେ କି ରଞ୍ଜି-ଅଭିମନ୍ୟୁ ଦେଶରେ ମୋର ଜନ୍ମ
ହୋଇ ଥାନ୍ତା ନା...’

ହଠେଁ ହସି ଉଠିଲେ । ବାସ୍ତୁ କାଗଜ ଶ୍ରେଣିକ ଧରି କହିଲେ,
‘ଭୁବନ, ଏ ତ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ କବିତା...ଆଜ୍ଞା ଦେ—

ଲେଖିଲ—

‘ହେଲେ ମୁଁ ଅନୁକୂଳ ଉଜାଣି ଉଠେ ଧାର

ନାହିଁ ଗୋ ପଥ ଯେବେ, କାହିଁ ଗୋ ଆନ ରୁସ

ଭୁବନ କହିଲ, ମୁଁ ଏଥରକ ଚିଠିରେ ଲେଖି ଦେଉଛି,

ତଳ ଦୁଇଧାଡ଼ି ବାସ୍ତୁକବକର ।

ବାସ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲୁ—‘ନାଁ ନାଁ ଭୁବନ...ମୁଁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସହାୟତା ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ନାଁ...ପ୍ରେମ ଏକ ସହାୟକ ଯୌନ ବ୍ୟାଧି ବିଶେଷତଃ ଏ ଯୁଗରେ, ଏ ବୟସରେ—

‘ବେରସିକ ବାସୁ—

‘ତାହା ପଛେ ହେଉ ବଧୂ...ମୁଁ ଯାଉଛି ପ୍ରଫେସର ପାଠାଳୀ ଘରକୁ । ଚାଲିଲି—

ବାସୁ ଚପଲ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ଲେଖିଲା ।

ମାନସ,

ରୁମାଟିଏ ନେବ । ତୁମର ପ୍ରତ୍ୟାକରେ ମୁଁ ଉଷା ଦେଖିବି ପହୁଡ଼ି ରାଜି ହେଲି । ସମୟ, ସୁବିଧା ଓ ସ୍ଥାନ ବିଷୟ ତାକୁ କହିଲେ ସେ ମୋତେ କହିବେ ।

କଣ ଆଉ ଲେଖିବି । ମୋର ହୃଦୟର ଚିହ୍ନ ଏଇ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଲେଖା.....

+ + + +

ଭଲ ଲାଗୁନି । ମନ ହଉଛି, ତମକୁ ଧରି ଦିନ ରାତି ବସି ମୁଁ ଗୀତ ଗାଉଥାନ୍ତି—ରୁମା ଦେଉଥାନ୍ତି... ଦୁଇଟି ଶରୀରରେ ପାନ୍ତା ଗୋଟିଏ ମନ, ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣ...ନିଜକୁ କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ ନ ମଣନ୍ତି ମୁଁ ?

ସୁକାତା—ନିଶ୍ଚୟ, ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଅଧର ପ୍ରଶ୍ନ-
ଷାରେ ରହିଲୁ ମୋର ରେକାର୍ଡାଲ ଓଠ ଦିଅଟି ଧରି ।
ତା’ ପରେ... ଭୁବନ

ବାହାରେ କାହାର ଜୋତା ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଭୁବନ ଚିଠି ମୁହଁ ଦେଲ ଅତି ଭରତରରେ ।

* ପାଠ୍ୟ *

‘ତୁ ନିଜ କହିବୁ କହିବୁ କହିବୁ ଠକ୍‌ରୁ—ଆଜି କିନ୍ତୁ ନ କହିଲେ ଚଳିବ ନି ।

ଅଞ୍ଜଳିର କଣ୍ଠରେ କୌତୁହଳଦୀପ୍ତ ଅଭିମାନ ।

ସୁଜାତା କହିଲା—କଣ ବା ନ କହିବି ତମକୁ ପୁଣି କହିବି ।
 ‘ମୁଁ କହୁଛି କି ତମର ଲଭ୍ କେମିତି କୋଉ ଘଟଣାରୁ
 ହେଲା, ସେଇ କଥାଟା କହିବୁ । ତା ହେଲେ ଆମେ ଦେଖି ଚେଷ୍ଟା
 କରିବା, କାଳେ ଆମ ଭାଗ୍ୟରେ ଗୋଟା ଅଧେ ସେହିପରି ଘଟଣା
 କୁଟି ଯାଏ...’ ତାର ଭାଷାରେ ଆଗ୍ରହଭରା ଚାହିଦା । ନଚେତ୍
 ପୁଣି କାହିଁକି ଗୋଟାଏ ଅବଶୋଷ ରହିଯିବ ।

ସୁଜାତା ଉତ୍ତର ଦେଲା—ମୁଁ ତ ପ୍ରେମ କରି ଜଳିଯୋଡ଼ି
 ମରୁଛି ।

ଅଞ୍ଜଳି କହିଲା, ଆମେ ତ ତାର ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ନେଇଛୁ; ଏ
 ସେସବୁରେ ତୋର ଲଭ୍‌ର ଉତ୍ତରାଧିକାର ନ କହିବାଟା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କି ?

ସୁଜାତା ଘରର ସମ୍ପତ୍ତି ଜଣାଇଲା । କହିଲା, ଆଜି ଶନିବାର
 ତୁ ଚାଲି ଆମ ଘରକୁ, ସେଇଠି...

‘ତା ହେଲେ ମୁଁ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଖବରଟା ଦେଇଯାଏ । ଏତଦ୍
 କହି ସେ ଚାଲିଗଲା ହଷ୍ଟେଲକୁ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଫେରି ଆସିଲା । ଦୁହେଁ ବସ୍‌ରେ ଆସିଲେ ।
 ସାଙ୍ଗସାଥୀ କେହି ପଚାରିଲା, ‘ଅଞ୍ଜଳି ପୁଣି ଏ ଉପନ୍ୟାସ ମଟରରେ
 ...କଲେକି ଗାର୍ଲସ୍‌ହଷ୍ଟେଲର ମେଘନାକ ପ୍ରାଚେଷ୍ଟ ।

ପଞ୍ଜୁଷ୍ଟ ପକ୍ଷୀ ପୁଣି ଏ ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ଆଜି କାହିଁକି ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ଦେଖତ ଅଞ୍ଜଳି ଏ ମିଶ୍ର କମିତ ପାଳଲମି
କରି କଥା ଗୁଡ଼ାକ କହୁଛି ।

‘ମୋ କଥା ଏଇଠୁ ରହୁ ।

‘ନା ଅଞ୍ଜଳି ଆସିବି ଆମ ଘରଆଡ଼େ ବୁଲି—

‘ବେଶ୍—ଅଞ୍ଜଳି, ବୁଲୁବୁଲି ନାଁରେ କିଛି ଚାଲିବାକିର କାମ
ନାହିଁତ ?

ଅଞ୍ଜଳି ଉତ୍ତର ଦେଲା, ମା’—

ମା’ର ଚପ୍ ରହିଲା ।

ଶିଳି ଅଖଳି, କଦ ଡକଦ ବୁଲିବୁଲି ଗାଲିସୁଲ ମଟର
ଅହସିଲ ସୁଜାତା ଘରୁ ପାଟକରେ । କଣ୍ଠର ଦୁଆର ଖୋଲିଦେଲା ।
କୁହେଁ ଓଲୁଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା—ସୁଜାତା ଆମକୁ ଏତେ
ଲୋକ ଗହଳି ବିଗଳରେ ରୁହୁଁଛନ୍ତି ।

‘ସେଟାତ ଆମ ଦିବସୁଡ଼ା ହୋଇଗଲାଣି...ଆଗେ ଟିକେ
ମୁଁ କମିତ କମିତ ଗ୍ରହୁଥିଲି । ଏବେ ଗ୍ରହୁଛି, ଚାହିଁବା ଲୋକ
ଗୁଡ଼ାକ କେଡ଼େ ଓଲୁ ମ...

‘ନା, ସେମାନେ ଓଲୁ ବୁହନ୍ତି, ଚାହିଁବାହିଁ ସେମାନଙ୍କ
ଜୀବନ—ଅଞ୍ଜଳିର କଥାପଦକର ମର୍ମ ସୁଜାତା ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଅଞ୍ଜଳିକୁ ନେଇ ସେ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା—ମା’ ଦେଖି ତାର
ଅଭିରୁଲେ, ‘ଏ କ’ଣ ?

ଅଞ୍ଜଳି ନମସ୍କାର କଲା ।

ସୁଜାତା କହିଲା—‘ଏଇ ମୋରୁ ସାଜ ଅଞ୍ଜଳି—

‘ଓ—ଦିପଟି ବାକୁକ ଝିଅ ନା...

‘ହ...

‘ତମରୁ ପାଦ କେମିତି ଏ ଗରୁଡ଼ ଶରେ ପଡ଼ିଲା—

ସୁଜାତା କହିଲେ; ମୁଁ ତାକୁ ଆଜି ନେଇ ଆସିଲି ତୋର
 ନକରଦପତ୍ର—ନିଜ ତାଙ୍କେ, ସେ ନିଜ ମନା କରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଷ୍ଟ
 ପିଲଟା ଯେ—

ଅଞ୍ଜଳି ମୁଁ ତୁ ଗୋଡ଼ ଦେଲି । ସୁଜାତାର ମା' କହିଲେ—
 ‘ତୁ ଯୋଉ ଶାନ୍ତ ଶିଶୁ ଦେଖନ୍ତୁ ନିଜ ନିମିତ୍ତ ~~କିମିତ୍ତ~~ ତୋ
 ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ—

ଦୁଇ ସାଜ ହସାହସି ଦେଲେ । ସୁଜାତାର ମା' କହିଲେ,
 ‘ସା, ଶୀଘ୍ର ଗାଧୁଆ ସାରିଦିଅ ।

X

X

X

ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଖଟ ଉପରେ ଶୋରଭୁକ୍ତ । ଅଞ୍ଜଳି ଦେଖୁଛି
 ଦୋତାଲ କୋଠାଟା ନିକଟରେ...ମଠର ଟୁକ ଲୋକବାକ ବେଶ୍
 ଭଡ଼ । ଟଙ୍କା ପଇସାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କାରବାର । କଣ୍ଠାଲର ଘର । କଟକ
 ସହର । ନିଜର ଘରର ଅବସ୍ଥା କଥା ସେ ଭାବି ବସିଲା । ବାବା
 ତାର ଜଣେ ଡେପୁଟୀ ; ଏବେ ରହନ୍ତୁ ସୁଦୂର ସମ୍ବଲପୁରେ ଉଡ଼ା
 ଘରେ—କଟକରେ ଥିଲେ-ରୁକ୍ଷବଖର ଘର—ଏତେବଡ଼
 (Establishment) ଆଡ଼ା ନାହିଁ-ରୁକ୍ଷ ଗାବନ, ପଞ୍ଜଳରେ
 ଟଙ୍କା ଥିଲେ ପଞ୍ଜର ତାରିଖକୁ ଧାର...ସେ ନିଜେ ଘରର
 ହସାବପତ୍ର ଦେଖିବ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲ ବାବା ତାର ଜଣେ ନାମାଜାବା କଣ୍ଠାଲର ନ
 ହୋଇ କାହିଁକି ଏ ରୁକ୍ଷ କଲେ ?

ମନର ଅବଶୋଷ ମନ ଭିତରେ ନିମିଷକେ ମରଗଲା—
 ସୁଜାତାକୁ ଅଞ୍ଜଳି ଚାହିଁଲେ । ଦେଖିଲା ତାର ଦୁବସ୍ତ୍ର ଖାଲ
 ଢଳ ଢଳ । ପରୁରଲ, ‘କଣ ସ୍ତ୍ରୀକୁ’—

ନାଁ ଭାବିବ କଣ ? ଭାବନାକୁ ହୃଦୟକୁ ତ ତୋ ପାଖରେ
ତାଳ ଦେଇଛି ।

କିନ୍ତୁ—

କିନ୍ତୁ କଣ ?

କିନ୍ତୁ ତୋର ହୃଦୟର ଦେବତା ତୋ ହୃଦୟରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ
ରହିଛନ୍ତି ।

ସୁଜାତା କହିଲା, ତୋତେ ଆଉ ପାରି ହେବ ନାହିଁ କଥାରେ
କିନ୍ତୁ ତୁ ତ କାମରେ ମୋ ଅପେକ୍ଷା ବେଶ୍ ଅଗେଇଲୁଣି, ତୁମ୍ଭଙ୍କର
ମୁଁ କବାଟଟାର ଦୁକ୍ ଦେଇ ଆସିବି ।

ସୁଜାତାର ଛୁତ୍ତ ପରିଲା । ଦୁକ୍ ଦେଇ ସେ ତାର ସୁଟ୍-କେଶ
ଖୋଲିଲା-ଆଗ୍ରହରେ ଅଞ୍ଜଳି ଅନାଇଥାଏ । ଦେଖିଲା ଅଶୋକ
କଡ଼ଗୁଡ଼ିଏ ଥୁଆ ହୋଇଛି, ଏ କଣ ?

ଏଇତ ମୋର ଦୁନିଆଁର ଆଦର୍ଶ ।

ମାନେ ?

ହେଇ ଦେଖ, ମୋର କାହାଣୀ ।

ସୁଜାତା ତା' ହାତକୁ ଛୋଟ ନୋଟ୍ ବୁକଟିଏ କଡ଼ାଇ ଦେଲା ।

ଅଞ୍ଜଳି ପଢ଼ୁଣୁଲା, ମୋର କିଏ ପିବ ଏ ଖାତାଟା ପଢ଼ିବାକୁ ।

ତୁ କହୁମ୍ ?

କଣ କହିବ ?

ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମର ଲତାଦାସ...

ଆଗ୍ରା ଶୁଣି...

ସେ ଠିକ ଦୁଇବର୍ଷ ଆଗର କଥା...ଆମେ ସମସ୍ତେ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇଥିଲୁ ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବା ପାଇଁ ତ
ମୁଁ ଓ ବୋଉ ଅଶୋକ କଢ଼ି କରି ପାଇଲୁ ।

ମାଲପି ଯାତ୍ରା କହିଲେ ବେଶି ଅଧିକ ଦେବନୀ । ସେଇ ଯାତ୍ରୀ ଗଡ଼ଳରେ ଭୁବନ ବାବୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ଅଶୋକ କଢ଼ ଧରି ଟିକେ ଟିକେ ଜିଭ ଅଗରେ ରଖି ଶୁଖୁଥିଲେ । ମୁଁ ତ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲି । କହି ପକାଇଲି ଏକ ଅପସାନ୍ଦର କଥା—

ବୋଉ ଶୁଣି କହିଲୁ କଣ ?

ହାତ ବଢ଼ାଇ ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖାଇ ଦେଇ କହିଲି, ଦେଖନି ବୋଉ ଏ ଟୋକାଟ କାହିଁକି ଅଶୋକ କଢ଼ ଗୁଡ଼ାଏ ଖାଇଯାଇଛୁ- ବୋଉର ସହଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ସେ ଛିଉ କଲ, ତାକୁ ପଚାରିବ । ମୁଁ ମନା କଲି, କହିଲି, ସିଏ କିଏ ନାହିଁ କିଏ ହୋଇଥିବେ, ଆମେ କେମିତି ତାକୁ ଏ କଥା ପଚାରିବା । ସିଏ କଣ କାଲେ ଗୁଣିବେ ।

ବୋଉ କହିଲା ପୁଅଟା ଆସ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦେଲଣି । ଟିକେ ବୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧି ନାହିଁ-ଏ ଶୀର୍ଷରେ ଆସି ଏ ଅବଧି କାମ କରୁଣ ?

ତା'ର ସିଏ କରୁ ଆମର ବା ସେଥିରେ କଣ ଅଛି ।

ବୋଉ ଆହା ଆହା କହିଲା । ତା' ବାପ ମାର ହୁଏତ ସେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ହୋଇଥିବ --

ମୁଁ ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲି, ସିଏ ଯାହା କହିବ, ସେ ତା' ପାଇବ...ଆମର ସେଥିରେ ଯାଏ ଆସେ କଣ ?

ମୋର ପ୍ରତିବାଦ ମଝିରେ ଉଠେ ଶୁଣି କୌତୁହଳ । ତାଙ୍କର ସେ ଅଶୋକ କଢ଼ ଶୁଖିବା ଭଙ୍ଗ ଟା ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଆଖିରେ ନାଚୁଣ, ବୋଧହୁଏ ଏ ଜୀବନରେ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ...

‘ହଁ—ତା’ ପରେ କଣ ହେଲା ?

ତା’ ପରେ ବୋଉ ଆମ ଟୁନା ହାତରେ ତାକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲା । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ମନା କରୁଥିଲେ । ଟୁନା ଟିକିଏ

ଜିଗର କଳରୁ ଲଜ ଲଜ ହୋଇ ଆସି ଆମ ଆଗରେ ଠିଆ ହେଲେ । ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ନ ଥାନ୍ତି; କୁନିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ମନ୍ଦିର ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ବୋଉର ମୁହଁକୁ ସେ ଚାହିଁ ଦେଲେ ଓ ମୋତେ ଟିକିଏ ଅନେଇ ଦେଇ ଆସି ତଳକୁ କଲେ ।

ବୋଉ ପଚାରିଲ, ପୁଅ ତମ ଘର,

‘ସାଲେପୁର

‘କାହିଁକି ଆସିଛ ?

‘ଯାହାକୁ ।

‘ଦରୁ କଣ ଆଉ କେହି ଆସିଛନ୍ତି ?

‘ନା...

‘ତେବେ ଏକା...

‘ହଁ...

‘ଆଜ୍ଞା, ଅଶୋକ କଢ଼ି ଗାଉଥିଲ କାହିଁକି ?

‘ମୁ ଦେଖିଲ ସମସ୍ତେ କ’ଣ ଟିକେ ଟିକେ ପାଉଛନ୍ତି !

ବୋଉ ପଚାରିଲ, ସମସ୍ତେ ମାନେ ମାଇପେ... ସେମାନଙ୍କର ବିଧି—ତୁମେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପୁଅ ହେଲଣି ଆସି, ତମର ଏତକ ଜ୍ଞାନ ହୋଇନି ।

ବୋଉର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଆଉ ବଳେ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଗଲେଣି । ମାରବ, କରୁଣା ଓ ଆଦର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ବୋଉର ମୁହଁକୁ ବୁଝୁଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ଚାହିଁଲି । ସତେ ଅଞ୍ଜଳି, ସେ ଚାହିଁଣିରେ ମୁଁ ମୋର ଅଭିମାନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଭୁଲିଗଲି । ସେ ନିଜର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଗୁପ୍ତି ରଖି କହିଲେ, କ’ଣ ଖାଇଲେ ସତ ?

ବୋଉ କହିଲ, ଅବଧି...

ବିଧି ଅବଧି ଆମର କ'ଣ ? ଟିକେ ଚାଖି ନେଲି, କଷା ଲାଗିଲା ।
ମୁଁ ଆଗରୁ ପଢ଼ି କହିଲି, ବୋଉ ଆଉ, ଭଦ୍ରଲେକ ଦେଖ ।
ଅପମାନ ପାଇଲେଣି—

ମୋର ଉଦ୍ଦତ ଅନୁରାଗ ଦେଖି ସେ କହିଲେ, 'ମାଉସି'
ଏ କିଏ ?

ମୋ ଝିଅ ..

ବୋଧହୁଏ କଲେଜରେ ପଢ଼େ, ନ ହେଲେ କି...

ମୁଁ କହିଲି, ନା... ଗାର୍ଲସ୍କୁଲରେ ପଢ଼େ । କାହିଁକି, ଆପଣ
କ'ଣ କରନ୍ତି ?

ମୁ ପଢ଼େ, କଟକରେ...

କ'ଣ ପଢ଼ନ୍ତି ?

I. Sc,

ଆଜ୍ଞା ମାଉସି...

ଏତିକି କହି ସେ ଅଟକି ଗଲେ । ବୋଉ ପଚାରିଲେ କ'ଣ ? ସେ
କହିଲେ, ତମ ଝିଅକୁ ମୁଁ ସେଇ ଅଗୋକ କଢ଼ି କଥା
ପଚାରିବୁ । ସେ କହିଲେ ତ କାହିଁକି ଏ ଦିନ ଅଗୋକ କଢ଼ି
ଖିଆଯାଏ...

ମୋର ହଲକ ସୁଖିଲା । କାହିଁକି ଅଗୋକକଢ଼ି ଖାଆନ୍ତି ?
ଭାବିଲି, ଏହାର ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ନାଁ ଗୋଟାଏ କିଛି କାରଣ
ଥିବ ? ବୋଉ ଖାଲି କହୁଥାଏ ବିଧି... ବିଧି...

ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମନା କଲେ । କହିଲେ, ଏଇ କଥା ତ ଜାଣି
ନାଁ, ଆଉ ଖାଲି ଭଦ୍ରଲେକକୁ ଅପଦସ୍ତ କରି ଜାଣ ?

କି ଗମ୍ଭୀର ତାଙ୍କର ମୁହଁ— ମୁଁ ଆଉ ଚାହିଁ ପାରିଲିନି । ବୋଉ
ମଧ୍ୟ କିଛି କହିପାରିଲିନି । ସେ ଟିକାକୁ ପାଖକୁ ନେଲେ; ପଚାରିଲେ
ତମ ବାପା ନାଁ କ'ଣ ?

ଟୁନା ସବୁ କହି ଦେଲା । ମୋ ନାଁଟା କହି ଦେଲାବେଳେ ମତେ ଭାରି ଲଜ ମାଡ଼ିଲା । ଶୁଣି ସାରା ସେ ତାଙ୍କର ଅଶୋକସ୍ତବକଟିକୁ ତା' ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, 'ନିଅ,

ବୋଉ କହିଲୁ ଆମର କ'ଣ ହେବ ?

ସେ କହିଲେ, ଆପଣଙ୍କ ବଧୂ...ଆମର ଅବଧୂ...

ଟୁନା ଅଶୋକସ୍ତବକ ପାଇ ମୋ ହାତକୁ ଦେବାକୁ ବସିଲା । ବୋଧହୁଏ, ତାଙ୍କର ତାହାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ନେଲି ନାହିଁ ।

'ଆଜ୍ଞା, ମାଉସି' ମୁଁ ଯାଏ—ବୋଲି କହି ସେ ଅଗଣିତ ଯାତ୍ରୀ ଗହଳରେ ମିଶି ଯିବାକୁ ବସିଲେ ।

ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧା ୧୨ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ବୋଉ ପଚାରିଲା, ତମେ ତ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲଲ-ରୁଲ ଯିବା ।

ମୁଁ ଏତିକିବେଳେ ଅଶୋକସ୍ତବକଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ମନୋଯୋଗ ସହକାରେ ତା'ର କେଶରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚୟତା କରାବାକୁ ଲାଗିଲି । କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗୁଚ୍ଛଟିଏ...

ମୁହଁ ଉଠାଇ ଦେଖେ, ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସେ ମୋତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସୁଛନ୍ତି । ମୋତେ ଦେଖି କାମେରୁ ଉଠାଇଲେ—ତମକ ପଡ଼ିଲି ଓ ଅଶୋକସ୍ତବକ ହାତରେ ଥିଲାବେଳେ ଭଦ୍ରଲୋକ ସେ ମୋର ଫଟୋ ନେଇଗଲେ—ଭାରି ଲଜ ଲାଗିଲା—ବୋଉ କି ^{ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧା ୧୨} କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ମନ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କୌତୂହଳର ରୂପେଇ ତାର ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କିଏ ? ମୁଁ କିଏ ? ସେ କାହିଁକି ମୋର ଫଟୋ ନେଲେ ?

ଯାତ୍ରୀ ଗହଳରେ ଯେତିକି ଦୂର ହଜିଗଲେ ମନର କୌତୂହଳ ତେତିକି ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳେ ମୋର

ମନ ହେଉଥାଏ, ^{ମନୁଆରୀ} ~~କି~~ ପଠାଇ ତା'କୁ ଡାକ ଆଣି ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବୁ ନିଅନ୍ତୁ...ତା' ହେଲ ନାହିଁ ।

କେଦାରଗୋଷ୍ଠ ନକଟରେ ନିଜର କୌତୁହଳକୁ ପ୍ରଶମିତ କରିବା ପାଇଁ ପୁସ୍ତକ ସ୍ମୃତି ମନେ ପକାଇ ନେଲି । ମନେ ମନେ ସେଇଦିନୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲି, କ୍ଷେ କିଏ ମ ଆଜି ପରା ଦିନରେ ଏ ଶୀର୍ଷରେ ଦେଖା ଦେଲେ ?

ରହସ୍ୟର ଅନ୍ତରାଳରେ ଆଶା ଓ ଅନୁରାଗ ନିତି ନିତି ରଞ୍ଜିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ମୁଁ ସ୍ମୃତି ବିହୀନରେ ଅଶୋକସ୍ତବକକୁ ସାଇତି ରଖିଲି ।

ତା'ର କିଛି ଦିନ ପରେ —

ହଠାତ୍ ଏଇ ଠିକଣାରେ ଚିଠିଟିଏ ପାଇଲି — ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା —

ସୁଜାତା ଦେବୀ,

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋଟି ଆସନ୍ତା ଶନିବାର ୧୦୯ଟା ବେଳେ ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମରୁ ନେଇ ଯାଇପାରନ୍ତୁ । ଫଟୋ ଫ୍ରେମ୍ ଓ କରାଇ ସହ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯ ।

ଆପଣଙ୍କର —

ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମ

ଦସ୍ତଖତ୍ଟା ପଢ଼ିହେଲ ନାହିଁ । ମୋର ଜୀବନର ଏ ନିଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ଭାବି ଭାବି କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଟଙ୍କାଟା ସଂଗ୍ରହ କରି ନେଲି । ସାହାସ ହୁଏ ନାଁ, ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ ଯିବାକୁ । ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସେ । ଭଦ୍ରଲୋକ ଯେବେ ପ୍ରକୃତରେ ଫଟୋଗ୍ରାଫର ହୋଇଥାନ୍ତୁ, ତା' ହେଲେ କେତେ ବଡ଼ ଅଭାବୁ ତଥା ଏ. ତାଙ୍କ ତାଙ୍କର ଦେମ ନ ତେଜା ।

କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଭାବି ବସିଲ ବହୁତ, ଉପାୟ କିଛି ଦିଶିଲ ନାହିଁ । ପୁଅର କଲ, ଭଲ ହେଉ ମନ ହେଉ, ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ । ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଥିଲେ ତ ଚିହ୍ନିବେ । ନ ହେଲେ...

ରହସ୍ୟର ପ୍ରଦେଶ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ବର ପରି-କର ହୋଇ ଶନିବାର ଦିନ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରି ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ ଗଲି । ଦୁଆର ମୁହଁରେ ସେ ବସିଥିଲେ । ମୋତେ ଦେଖିଲ ମାତ୍ର ମୋର ଫଟୋଟି ଗୋଟିଏ ଖୋଲ ସହ ମୋ ହାତକୁ କୁଡ଼ାଇ ଦେଲେ । ମୋ ଗୁଡ଼ି ଖାଲ ସେତେବେଳେ ପଡ଼ୁ ଥାଏ ଉଠୁ ଥାଏ । କେମିତି ତାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଚାଲି ଆସିବି ବୋଲି ବାଟ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଆଶଙ୍କା, କିଏ ଜାଣେ କଣ ଭାବିବ ?

ଟଙ୍କା ବତାଇଦେଲି, ସେ ମନା କଲେ । କହିଲେ, ‘ଆପଣଙ୍କ ବାପା ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି...ଆପଣ ଯାନ୍ତୁ ।’

ଫଟୋକୁ ଧରି ମୁଁ ଭିତରରେ ଚାଲି ଆସିଲି । ମୁହଁ ଲାଲ ପଡ଼ିଗଲା । ହତୁଣା ଥରି ଉଠିଲା । ମନେ ହେଲା, ମୁଁ ଯେମିତି ଏକ ଆସନ ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲି । ବହୁ ଭିତରେ ଫଟୋଟି ରଖି ଦେଇ ମୁଁ ମଟରରେ ବସିଲି । ଘରେ ଆସି ଦେଖେ ତ, ମୋର ସେଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଫଟୋ—ଫଟୋ ପଛପଟେ ଲେଖାଥିଲା ଭୁବନବାବୁଙ୍କ ପୁରୁ ଠିକଣା ।

ସେଇ ଦିନଠାରୁ ମୋର ଆଶଙ୍କା ଫଳେ ବଢ଼ିଲା । ଦିନଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ଗୋରୁତକତକ ଚେହେରାଟି ଆଖି ଆଗରେ ନାଚିଲା— ମୁଁ ଯେଉଁଆଡ଼େ ଚାହେଁ, ସେଆଡ଼େ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଏ ।

ଜୀବନରେ ବସନ୍ତର ଜ୍ୱାଳା ସହି ନ ପାରି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଗ ଠିକି ଦେଲି । କିଛି ଦିନ ପରେ ଖଣ୍ଡେ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ବହି

ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାଟ୍ ବୁକ୍ ପୋଷ୍ଟରେ ପାଇଲି । ତା' ଭିତରେ ଚିଠି ଥିଲା ଏବଂ ସେ ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯେ ତାଙ୍କର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ସେ ନିଜେ ଆସି ଗାର୍ଲସ୍କୁଲ ଦରଓଁାନକୁ ଦେଇଯିବେ ଓ ସେଇ ଦରଓଁାନଠାରୁ ମୁଁ ପାଇବି ।

ଏଇ ଦେଲ ଅଞ୍ଜଳି ମୋର ଖାବନର ଇତିହାସ । ଏଣିକି ଏପରି ଦେଲଣି ଯେ ତାକୁ ସବୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦେଖିବାକୁ ଓ ନିଜର କର ପାଖରେ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ପାଉଛି କେଉଁଠୁ ?

ବୋଉ ବୋଧହୁଏ ଏ ସବୁ ଘଟଣାର ଆଶ୍ରୟ ଥାଇଲଣି । ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ମୋ ଉପରେ ଅଯଥା ଭରଜ ହୁଏ । ପରେ ମତେ ଏଣୁ ଭେଣ୍ଡ କହି ଭୁଲେଇ ଦିଏ ।

ଅଞ୍ଜଳି ସ୍ୱରାଜ୍ୟ, 'ଆସ୍ତ୍ରା, ଶୀଘ୍ର ବିବାହ ସରିଗଲେ ତ କାମ ସରିଯାନ୍ତା—

ସୁଜାତା କହିଲା, ତେଡ଼େ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ ମୋର କାହିଁ ?

'ଆଜ୍ଞା, ବଯୋକସ୍ତ କରିବା—

ହଁ, ଟିକେ ଦେଖା କରେଇ ଦେବାକୁ ତ ତୋର ପ୍ଲାନ ଠକ୍ ହେଉନି...

ଆଜ୍ଞା, ଦେଖିବୁ ଏ ଆସନ୍ତା ରବିବାର ।

ସୁଜାତା ଭୁବନର ପଟୋଟି କାନ୍ଦାର କଲା । ସିଣକାଳ ଦେଖି ଅଞ୍ଜଳିକୁ ଦେଲା; କହିଲା, ଏଇ ମୋର ସବଂସୁ...

ଆଃ ଏକ୍ସଲଣ୍ଡ ଚେହେରା ତ ?

ଦୁଃଖ ପ୍ରମିତ ନେସରେ ପଟୋଟିକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

ସତ ବସତ ଅକ୍ଷୋଷ ନେଇ ଭୁବନ ଅପରାଧୀ ପରି ସୁଜାତାର ଚିଠି ପଢ଼ଲା—

ଖାବନର ଦେବତା—

ଏଡ଼େ ନିଶ୍ଚର ତୁମେ—ଏଡ଼େ ନିର୍ମମ ତୁମେ—ତୁମର ହୃଦୟ କଣ ପାଷାଣ ? ମୋର ଦେବତା ହୋଇ ତୁମେ ପୁଣି ଏତେଦୂର ଛଳନାମୟ, ଏଡ଼େ ଦଗାଦାର । ଟିକିଏ ଦେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ମୋର କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିକଳ ହୋଇ ଉଠିବ । ଆଉ ତୁମେ ଟିକିଏ ମୋତେ ଦେଖା ଦେଇ ନାହିଁ ? ଏ ସବୁ ମୋର ସ୍ଵନତମ କପାଳର ଲେଖା । କାହାକୁ କହିବ ?

ତୁମ ମନରେ ଯେବେ ଏତେକଥା ଥିଲା, ମୂଳରୁ ବିଷ ଟିକିଏ ନ ଦେଲ କାହିଁକି ? ଏତେଦୂର ନିଶ୍ଚର, କିନ୍ତୁ ମୋ ନିକଟରେ ଥିଲେ ମୁଁ ଆଉ ତମକୁ ପାଟି ଫିଟାଇ ନ ଥାନ୍ତି କିମ୍ବା କଥା କହି ନ ଥାନ୍ତି । ଜଳାପୋଡ଼ା ପ୍ରାଣକୁ ଆହୁର ଜାଳିପୋଡ଼ି ମାରିଦିଅ ପଛେ ଦେବତା, ସୁଜାତା ଶେଷ ଆଶାର ସ୍ତ୍ରୀଶତମ ଶିଖା ଧରି ପୂଜାର ପ୍ରଣାମା କରୁଥିବ ।

ସୁଜାତା—

ଭୁବନର ଆସି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ହୃଦୟର ନିଭୃତ ଚନ୍ଦ୍ରୀ କରୁଣ ବିଚାନରେ ଥରି ଉଠିଲା । ପ୍ରାଣର ଆବେଗରେ ସେ ଲେଖିଲା ।

ଜୀବନର ତୁମେ,

ବିରହୀ ହୃଦୟର ଅଶ୍ରୁଳ ଆଶ୍ରେଷ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସେଦିନ ଯଥା ସମୟରେ ଯାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ କୋଲି ତୁମେ ମୋତେ ଅପରାଧୀ କରି ଲେଖିବ । ବାସ୍ତବିକ ମୁଁ ଅପରାଧୀ, କିନ୍ତୁ ଅଦୃଷ୍ଟର ଶାଣିତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ମୁଁ ଅପରାଧୀ । ଜାଣେନା ସୁଜାତା, ଏ ଜୀବନରେ ତୁମେ ମୋତେ କେତେ ବଡ଼ ସମ୍ମାନ ନ ଦେଇବ । ପ୍ରଣୟ ତମର ମୋତେ କରୁଛି ଅମର ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ମହତ୍ । ଏପରି ପ୍ରତିବାନର ଅମର୍ଯ୍ୟଦା କ'ଣ ଦଃିପାରେ ସୁଜାତା !

ବାସ୍ତବିକ ତୁମର କୋମଳ ହୃଦୟରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ଆଦାତ ଦେଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ତୁମ ପାଖରେ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି । ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଭ୍ରଷାଙ୍କ ମନକେଦନା ପାଇଁ ନିଜେ ତାକୁ କ୍ଷମା ମାଗି ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟତୀତ ହୃଦୟରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷମା ଆଣିବ । ଏତକ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁମେ ନ ନେଲେ ମୋର ଅବା ଆଉ କିଏ ପ୍ରାଣର ସାଥୀ ଅଛି ଯେ ଏ ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲେଇ ପାରିବ ।

ସାବଧାନ ଥିବ ସୁଜାତା, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବ ନାହିଁ । ସେ ଦିନ ଆମ ଘରୁ ବାପା ଓ ମଉସା ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି ତୁମକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ଆଉ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ପାରିଲାନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ଏଥିରେ କ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୋଇଛ ? ହେବାର କିମ୍ପା । ପ୍ରଶ୍ନାସା କରି କରି ତୁମେ ଯେତେକେଲେ ବ୍ୟର୍ଥ ହୃଦୟରେ ଫେରି ଯାଇଥିବ ତୁମ ନିବାସକୁ, ମୋତେ ଅଭିଶାପ ଦେଇ କହିଥିବ ‘ଦରାଦାର’— କିନ୍ତୁ ଭାବ ଦେଖ, ମୋର ସେଦିନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ’ଣ ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ?

ଦେଖି କିଛି ଲେଖି ପାରୁନି । ପିତାପିତା ଚକ୍ଷୁ ମୋର ଶତ ସହସ୍ର ଗୁଣରେ ସୁଖି ପିତାପିତା ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଭୁଲ ବୁଝିବନି ସୁଜାତା ! ଭୁଲ ବୁଝିବନି !

କେବେ ଦେଖା ହେବ ଆଉ ?

ଭୁବନ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

* ସାତ *

ବୋଉ ଦେଖିଲୁଣି-ହେଉ ଦେଖ ମ ..

ସୁଜାତାର କଥା ଶୁଣି ବୋଉ ତା'ର ଚାହିଁଲେ । କହିଲେ,
କଣ ମ...ହେଉ...ସେ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅଶୋକକଢ଼ି ଦେଇ ନ
ଥିଲେ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ...ସେଇ ତ ଏଠି ବୁଲୁଛନ୍ତି...

ହଁ ତ...ଏତକ କହି ସୁଜାତାର ମା' ରାମାକୁ ଡାକ କହିଲେ
ରାମା ଏ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ବୁଲୁନାହାନ୍ତି, ତାକୁ ଡାକନ୍ତୁ—

ରାମା ବୁଲିଗଲା । ସୁଜାତାର ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା !
ସେ କେବଳ ଭୁବନ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଆଖି ତଳକୁ କଲା ।

ଭୁବନ, ତା'ର ମା', ଭଉଣୀ ବଡ଼, ସାନଭାଇ ବିଦ୍ୟମ ଚାରିଦିନ
ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ସଞ୍ଜବେଳେ ଶୀତଳ ପବନ...ଉତ୍ତଳ
ଲହରୀ-ଦେହ ମନର ରହେ ରହେ, ଅଜଣା ପୁଲକ ଖେଳାଇ
ଦେଉଥିଲା । ଭୁବନର ମନ ଭିତରେ ସନ୍ଦେହର ତେଜ ଉଠିଥିଲା,
ସୁଜାତାର କୌଣସି ସଂକେତ ନ ପାଇ । ତଳଦିନ ହେଲା ପୁଣି
ଆସିଲଣି...ଆଉ ସୁଜାତା କେବେ ?

ଲଭ-ମ୍ୟାଣରଜ୍

ସୁଜାତାକୁ ଚାହିଁ ଦେଲ ମାତ୍ରେ ଭୁବନର ଦେହ ଭିତରେ
ନୂତନ ଉଲ୍ଲାସ ଖେଳଗଲା । ରାମା କହିଲା ବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ କାହିଁକି
ମା' ଡାକୁଛନ୍ତି—

କୋଉ ମା' !

କ'ଣ ବାବୁ ଆପଣ ଆମକୁ ଚିହ୍ନି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ?

ଜାଣି ନ ଜାଣିଲା ପରି ଭୁବନ କହିଲା, ହଁ, ହଁ... କେଉଁଠି
ତୋତେ ଦେଖିଲା ପରି ମନେ ହେଉଛି ତ !

ହଁ ବାବୁ, ଆପଣ ସିନା ବଡ଼ ଲୋକ, ଆପଣଙ୍କର ଆଉ କାହିଁକି
ଅଶୋକାଶ୍ରୁଣୀ କଥା ମନେ ପଡ଼ୁଥିବ ?

‘ଓଃ ବୁଝିଲି, ବୁଝିଲି’ ଭୁବନ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟରେ
ହାତ ଭରିଲା ।

‘ତେବେ କ’ଣ ତମର ସମସ୍ତେ ଆସିଛନ୍ତି...’

‘ହଁ ବାବୁ ଆପଣ ଚାଲନ୍ତୁ—’

ବିଲମ୍ବ ସୁଜାତା ପକ୍ଷରେ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ମନେ
ମନେ ଶ୍ରୀକଳା, ବୋଧହୁଏ ରାମା କ’ଣ ଏପଟ ସେପଟ କରି କହିଲା—
ସେ ବୋଧହୁଏ ଅପବାଦକୁ ଡରି ଆସୁନାହାନ୍ତି । କୋଉ ତ
ତାକୁ ଜବାଇ ପଠାଇଛି ! କଉଳି ଭଦ୍ରଲୋକ ମ ? ମୋ ଲାଗି
ଝିକେ ହେଲେ ଚିତ୍ତରେ ଦୟା ନାହିଁ ।

ବିଦୁ ଭୁବନକୁ ପଚାରିଲା, ଶ୍ରୀ, କିଏ ସେ ଡାକୁଛି ?

ଭୁବନ କହିଲା—ଆଜ୍ଞା ଚାଲି ଦେଖିବା—

ଭୁବନର ମା' ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ପଛରେ ରହିଲେ । ବିଦୁ
ଓ ଭୁବନ ରାମା ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲେ । ସୁଜାତା ବିଦୁକୁ ଦେଖିବା
ମାତ୍ରେ ତମକି ଉଠିଲା । କ’ଣ...ଏ କିଏ...

ସୁଜାତାକୁ ଦେଖି ଭୁବନ ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।
କିନ୍ତୁ ଚକ୍ରଲ ଆଖିର ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଅପଲକରେ ଚାରିଆଡ଼ିର ବାଣୀ
ବଳିମୟ ହୋଇଗଲା । ତା'ର ମା' ଭୁବନ ଓ ବିଦୁକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ
ପଚାରିଲେ, ପୁଅ କ'ଣ ଆମକୁ ସବୁ ଚିହ୍ନଟ ?

ରାମା ଆଗ ବଢ଼ି କହିଲା ମା' ସେ କ'ଣ ଆଉ ଚିହ୍ନଟୁଲେ,
ମୁଁ ସବୁ ଚିହ୍ନା ଦେବାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ନା-ବଡ଼ଲୋକ ପୁଅ...ଆମକୁ
ଆଉ କାହିଁକି...

ନମସ୍କାର କଲା ଭୁବନ । ସୁଜାତାର ଅନ୍ତରର ଆତ୍ମ ନିବେଦନ
କେବଳ ମୌନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୁପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଚପଲ ଧାରରେ
ବାଲି ଉପରେ ସେ ନଚଦୃଷ୍ଟିରେ ଗାର କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବିଦୁ
ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସୁଜାତାର ମା' ପଚାରିଲେ ବ'ବୁ, କ'ଣ ଏକା ?

ନା, ଆମର ବୋଉ ହେଉକା ଆସିଛନ୍ତି—

ଏ କିଏ ?

'ବିଦୁ, ସାନ ଭଉଣୀ ମୋର ।

'କାହାନ୍ତି ଅନ୍ୟମାନେ

'ଏଇଠି ବୁଲିଚଳ କରୁଛନ୍ତି ।

ସୁଜାତା ବିଦୁର ହାତ ଧରି ନେଲା । ତାକୁ ପଚାରିଲା
ବିଦୁ ତମେ କ'ଣ କର ?

'ତମେ କ'ଣ କର ?

ମୁଁ ପଡ଼େ ।

ମୁଁ ପଡ଼େ ।

'ହଁ କେଉଁଠି ପଡ଼ ।

'ଗାଁ ସ୍କୁଲରେ ୨ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ।

ତମ ଭାଇ କଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ସେ ଏ ବର୍ଷ I. Sc. ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆଜ୍ଞା, ଆସ ଏଣେ ଯିବା ।

ନାଁ, ମୁଁ ଭାଇଙ୍କି ପୁଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଯିବି ନାହିଁ ।

ଓଃ—ସେଇ ଭାଇଟ !

ବିଦୁ ଭାରି ମନ କଷ୍ଟ କଲ । ପୁନାତା ଟିକେ ଅଳ୍ପ ଦୁଇକୁ
ନେଇ ପଚାରିଲ—ବିଦୁ...ତମ ଭାଇଙ୍କ ନାଁ...

ଭୁବନ...

ବିଦୁ ପଚାରିଲା, କାହିଁକି ?

ନାହିଁ ତମେ କହିଲ ନାଁ, ତମ ଭାଇଙ୍କି ପୁଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଯିବି
ନାହିଁ ।

ହଁ, ମୁଁ କାଲେ କୋଉଠି ହଜି ଯିବି ।

କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ନୂଆ ବରଟିଏ ପାଇ ତାଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ତମ ଘରୁ ଚାଲି ଯିବ, ସେତେବେଳେ ତ ତମର ଭାଇଙ୍କି
ପୁଡ଼ିଦେବ ?

ବିଦୁ ଛୋଟ ପିଲା । ଲଜ ଲଜ ହୋଇ କହିଲା—ଉଁ ଏ କି
କଥାମ—ତମେ ପଚା ବେଶୀ ଶିକ୍ଷିତ—

ଶିକ୍ଷିତ ଅଶିକ୍ଷିତ ସମସ୍ତେ ଦିନେ ବିବାହ କରିବେ ହିଁ କରିବେ ।
ଆଗରୁ ସେ କଥାଟା କହିଦେଲେ କ୍ଷତି କଣ ?

ବିଦୁ ଏ କଥାର ରହସ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ରସ-
ଫଳର ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନରେ ବିଷ୍ଣୁରାଜ ଯୌବନର ଶୁଭ ଅଧିକାର ହୋଇ
ନାହିଁ । ରାହାଣୀରେ ମଧୁରତା ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ମାତକତାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ
ନାହିଁ । ସେ ଖାଲି କହିଲା, ଏ ସବୁ କଥା କ'ଣମ ?

ପୁନାତା ପଚାରିଲା, ଆଜ୍ଞା ତୁମ ଘର ?

ଆମ ଘର.....

କେତେ ବାଟ କଟକକୁ ?

ଭୂଗୋଳରେ ପଢ଼ି ଥିଲି ୧୫ ମାଇଲ ।

ବିଦୁ ଶେଷକୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଅନୁଭବ କଲ । କହିଲ-ଆଗ୍ର ତମ ନାଁ କ'ଣ ?

ମୋ ନାଁ...ମୋ ନା— ଭୁବନ ।

ଏକକିବେଳେ ଭୁବନ ଡାକିଲ— ବିଦୁ, ଏଣେ ଆ-ସଞ୍ଜ ହେଲଣି ଯିବା...

ବିଦୁ ଚାଲି ଆସିଲ । ପଛରେ ସୁଜାତା । ଭୁବନ ବିଦୁକୁ କହିଲ, ମାଉସୀଙ୍କି ନମସ୍କାର କର । ବିଦୁ କଲ ।

ବିଦୁ କହିଲ— ଭାଇ, ତମ ନାଁର ଯାହା ଏ ମାଉସୀଙ୍କ ଝିଅ ନାଁ ସେଇଆ—ତମେ ବହେଁ ଏଠି ମହାବ୍ରସାଦରେ ସଜାତ ବସୁନା ?

ଭୁବନ ସୁଜାତାର ଦୁଷ୍ଟାମି ବୁଝି ପାରିଲ । ମାଉସୀ କହିଲେ, କ'ଣ ?

ହଁ ଯାକ ନାଁର ଭୁବନ ।

ଭୁବନ ଓ ସୁଜାତାର ମା ହସି ଉଠିଲେ । ସୁଜାତା ତଳକୁ ଅନାଇ ଅପସ୍ୟା ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଥାଏ । ତା'ର ମା' କହିଲେ, ସୁଜାତା କଥା କ'ଣ ? ବିଦୁ କହିଲ, ସୁଜାତା କିଏ ମାଉସୀ ?

ଏଇ—

ଓଃ-ଏ ପସ ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ନାଁ ଭୁବନ — ସେଇଥିପାଇଁ କହୁଥିଲି ନାଁ ..

ମାଉସୀ ଟିକେ ଛଳନା କରି ଶୁଣିଲେ । କହିଲେ-ସୁଜାତା, ଏକ ଦୁଷ୍ଟାମି ତୋର ?

ଅପରାଧୀ ସୁଜାତା ମରବ ରହିଲା । ଭୁବନ କହିଲେ ଜାଣିଲ
ପରି ପଚାରିଲ, ସୁଜାତା, କଣ ପାଠ ଶାଠ ପଢ଼ୁଛ ?

ହଁ...ଗାର୍ଲସ ଇସ୍କୁଲରେ ।

ଓଃ ସେଇଥିପାଇଁ ଏତେଦୂର ଫାଜିଲ...

ଫାଜିଲ କିଏ—ସୁଜାତା ମନେ ମନେ ଆଲୋଚନା କଲ,
ଫାଜିଲ କିଏ ମୁଁ ନା ତମେ...କିଛି କହି ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ବୁଲଚଲ କରୁ କରୁ ଭୁବନ ସୁଜାତା ଆଡ଼କୁ ରୁହିଁ ପଚାରିଲା,
ଆପଣଙ୍କ ବାପା କଣ କରନ୍ତୁ ସୁଜାତା ? ଅଜ ଅଜ କଣ୍ଠରେ ସୁଜାତା
କହିଲା—କଣ୍ଠାକର ଓ ଗାଣ୍ଠି ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ ଠିକାଦାର ।

ବିଦୁ ପଚାରିଲା, ଭାଇ ଭଲ ଯିବା...

ସୁଜାତା କହିଲା, ଯିବତ...ଏଠି କଣ ରହୁଛି କିଏ ?

ଏତିକିବେଳେ ବୁଲଚଲ କରୁ କରୁ ଭୁବନର ମା' ଓ ତା'ର
ସାନ ଭାଇ ଆସି ସେଇଠି ପହଞ୍ଚିଲେ । ବିଦୁକୁ ଦେଖି କହିଲେ
ଏତେବେଳ ଯାଏ ଏଠି କଣ କରୁଛ ?

ଧନ ଜମିଦାର ଅଭିଜାତ ଘରର ବୋହୂ-ବେହୂରେ ବେଶ୍
ସୁନ୍ଦର ଦାମିକା ପହଞ୍ଚିଣ, ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼ିବ ମହତ ହୃଦୟର
ଚିହ୍ନ । ଅଭିଜାତ୍ୟ ରହିଛି, ମାତ୍ର ଗର୍ବ କମ୍ବା ଅଭିମାନ ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ପରିଚୟ କହିଗଲା । ଦୁଇଟି ପରିବାରର ଏହି ଆକସ୍ମିକ
ପତ୍ରେୟରେ ତରୁଣ ତରୁଣୀଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଆନନ୍ଦର ଚେର ନାଚ
ଉଠିଲା । ମା'ଙ୍କ ଇଚ୍ଚିତରେ ସୁଜାତା ଭୁବନର ମା' ଗୌରୀ ଦେବୀକୁ
ପ୍ରଣାମ କଲା । ଗୌରୀ ଦେବୀ ହିଅଟିର ଭଜରଜ ଦେଖିବାକୁ
ଲାଗି ଲା । କହିଲେ, ଏଇ ହିଅଟି ନା ଆଉ କୋଲରେ କଣ ?

ଆଉ ସୁଅଟିଏ ଓ ହିଅଟିଏ...

ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଦୁଇଟି ପରିବାର ଫୁଗଡ଼ର ଲତାପାତ୍ର । ସମାଜର
ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପରିବାରର ଗତି ବଦଳି ଯାଇଛି । କେହି ବୁଝୁଛି,
କେହି ବୁଝୁ ନାହିଁ ।

ସୁଜାତାର ମା' ରତନ ଦେଖି କହିଲେ, ଭୁବନ, ମାକୁ ନେଇ
ଆଜି ଚାଲି ଆମ ଚାଷା ଆଡ଼େ ।

ଗୌରୀ ଦେଖା ମନା କଲେ । କହିଲେ, କାଲି ଦେଖା ହେବ ।
ସଞ୍ଜ ରଞ୍ଜିତଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଅତରହ ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଜନ ଶୁଣୁଛ—
ଆକାଶରେ ନନ୍ଦୁ ଉଠୁଛି... ଅନନ୍ତ ମାଳିନୀ ଚାଲିଆଡ଼େ ଅର୍ପାମ
ଲହରୀ ବାଲୁଚରରେ ଘାଟି ନିଶି ଯାଉଛି ।

ସୁଜାତା ଫେରୁଛି—ଭୁବନ ଫେରୁଛି—ତା'ର ମନେ
ହେଉଛି, ସୁଜାତାକୁ ନେଇ ସେ ଆଜି କେତେ ସମୟ ଏଇ ସାଗର
ସୁଳନରେ ବସି ପ୍ରକୃତିର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତା ।

ତା' ହେଲେ ନାହିଁ । ବୁକୁର ପିପାସା ବୁକୁ ଭିତରେ
ମରିଗଲା । ମାତ ଆଶା ରହିଲା ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ।

ଗଲବେଳେ ବିଦୁଧୁ ଟିକେ ଚିମୁଟି ଦେଇ ସୁଜାତା ପଚାରିଲେ,
ବିଦୁ, କାଲି ଆମ ଘର ଆଡ଼େ ଯିବ ! ସଙ୍ଗାତ ବସିବା ।

ନାହିଁ ନାହିଁ ତୁମେ ବଡ଼ ମଝେଇ । ଘରକୁ ନାଁ କହି ମୋତେ
ଭୁଲାଇ ଦେଲ । ମୁଁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗାତ ବସିବି ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ଫେରି ଚାଲିଲା, ସୁଜାତାକୁ । ଦେଖିଲା, ତାର ଆଖି
ଦୁଇଟି ଘାଣ୍ଟିଲ ।

X

X

X

ମହୋଦଧିରେ ସ୍ନାନ କରିବା ପାଇଁ ଗୌରୀଦେବୀ ଓ ରତନ
ଦେବୀଙ୍କର ବେଶୀ ଆଗ୍ରହ । ସୁଜାତାର ବାପା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ
ହେଲେ ।

ବେଳାଭୂମିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ତଥାପି ହେଲେ ସମସ୍ତେ । ବହୁ ଓ ସୁଜାତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଲହରୀ କମିତ ଉଠିବ, ପଡ଼ିବ, ଆସୁବ, ଯାଉବ, ଆଉ କେତେ ପିଲା ଓ ଝିଅ କପରି ହସି ହସି ଲହଡ଼ି ଗାଳୁଛନ୍ତି ।

ଗୌରୀଦେବୀ ଓ ରତନଦେବୀଙ୍କୁ ନେଇ ଭୁବନ ଓ ସୁଜାତାଙ୍କର ବାପା ସମୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟକୁ ପଶିଗଲେ । ପିଲାଗୁଡ଼ିକ ବେଳା ଉପରେ ଚିଲେଇ ବସିଲେ । ଲହଡ଼ି ଗାଳିବା ପରେ, ଗୌରୀଦେବୀ ଓ ରତନଦେବୀ କଲକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସୁଜାତା କହିଲା, ବୋଉ ମୁଁ...

ବିଦୁ କହିଲା, ବୋଉ ମୁଁ ।

ଦୁଇଜଣଯାକ ଚାଲିଲେ । ଆନନ୍ଦରେ ସୁଜାତାର ହୃଦୟ ପୂରି ଯାଇଛି । ବାପା ତାର ତାକୁ ଲହଡ଼ି ଆସିଲା ବେଳେ ଟିକିଏ ଉଡ଼ି କି ଉଠିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ସୁଜାତା ଉଡ଼ି କି ଉଠିଲା । ଅନାବୁଝି ବସ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମୁହଁଟି ଭୁବନକୁ ଆଡ଼ି ପୁନ୍ଦର ଓ ନୈସର୍ଗିକ ବୋଧହେଲା । ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ରୁଣ୍ଡି ରହିଲା କ୍ଷଣକାଳ ପାଇଁ ।

ବିଦୁ ଲହଡ଼ି ଆସିବା ଦେଖି ଝୁଙ୍କି ଉଠିଲା । ଲହଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ପୁଣି ଆଉ ଏକ ଲହଡ଼ି ଆସିଲା । ଭୁବନ କହିଲା, ବିଦୁ, ଉଠିଯା—

ବିଦୁ ଉଠି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତା' ଉପରେ ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ିଗଲା । ମୁଣ୍ଡର ବାଳରେ ଖାଲ ବାଲି... ବିଦୁ ଉଠି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ବଢ଼ିଲା, ଭୁବନ କହିଲା, ଆଉ ବିଦୁ...

ନା...ବୋଲି କହି ସେ ଅଳ୍ପ ଜଳକୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ଲହଡ଼ି ଆସୁବ, ଯାଉବ, ବିଦୁ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ।

ସୁଜାତା ଲହଡ଼ି ଉଠିଲେ ଗସି ଉଠିବ । କୌରୁହଳରେ ସେ ଲହଡ଼ି ଉଠାଣିରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଦେଲା । ଲହଡ଼ିଟା ତାର ଦେହ

ଉପରେ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା, ଗଢ଼ିଗଲା, ଭୁବନ ଚାଲିଗଲା । ନିକଟରେ ତାର
ବାପା ମଧ୍ୟ ଚାଲିଗଲା । ଲହଡ଼ି ଫେରି ଗଲାବେଳେ ସୁଜାତା ଆଉ
ସେଠାରେ ନାହିଁ—ସେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଛି—ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି ।

ହଠାତ୍ ଭୁବନର ହୃଦୟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା...କ'ଣ ହେଲା
ସୁଜାତାର ? ପରସ୍ପରରେ ସେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ସୁଜାତା
କାହିଁ ? ଅପର ଲହଡ଼ିଟି ପୁଣି ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ଭୁବନର ପାଖଦେଇ
ସୁଜାତାର ନିମଗ୍ନ ଦେହଟା ଗଢ଼ି ଯାଉଛି ବେଳାଭୂମିକୁ—ଭୁବନ
ତାକୁ ଧରି ପକାଇଲା । ଲହଡ଼ିର ତୋଡ଼ରେ ଭୁବନ ମଧ୍ୟ ଝୁଙ୍କି
ହୋଇ ଆସୁଛି ଉପରକୁ । ବାହର ଭିତଦେଇ ସେ ସୁଜାତାକୁ
ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ଜଳ ଜରଜର ଲାଗଣ୍ୟ ଦେହଟା ତାର
ଭୁବନ ଦେହରେ ବାଜିଲକ୍ଷଣୀ ଭୁବନ ଦେହଟା ଶୀତେଇ ଉଠିଲା,
ଆନନ୍ଦ ଓ ଆଶଙ୍କାର ଶବ୍ଦ ତପ୍ତ ଅନୁଭୂତିରେ—ସେ ତାକୁ ଉଠାଇ
ଧରିଲା । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ, ସୁଜାତା ନର...ନର ତାର ଅଫୁରନ୍ତ
ସୌବନ...ଲୁଗା ନାହିଁ । ଭୁବନ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧିଛି...ଲୁଗାଟା ତାର
ଗୋଡ଼ରେ ଚାଲିଯାଇ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତାକୁ ଭାରି ଲଜ ମାଡ଼ିଲା ।
ସୁଜାତା ପ୍ରାୟ ବେହୋସ...କେଶରୀ ବସିପୁ ଭାବରେ ମୁହଁ
ଉପରେ ପଡ଼ିଛି—ସେ ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ ।

ସୁଜାତାର ବାପା ସୁଜାତାକୁ ଦେଖି ବଡ଼ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ
ଭୁବନ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଭୁବନ ଡାକିଲା, ସୁଜାତା...

ସୁଜାତାର ଚେତା ପଶିଲା । ନିଜର ଅସ୍ପଷ୍ଟ କେଶ ବାସକୁ
ସଜାଡ଼ି ସଜାଡ଼ି ସେ କହିଲା, ଆଉ କାହିଁକି...ବନ୍ଦୁ !

ନିଜେ ତ ଯୋଉ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗି ଲା, ବନ୍ଦୁକୁ ଖୋଜୁଛି—ଏତକ
କହିଲେ ତାର ବାପା—ସେ ବଡ଼ ଲଜିତ ହେଲା । ନିଜର
କେଶବାସ ସମ୍ଭାଳି ସେ ଲଜରେ କୁଳକୁ ଉଠି ଆସିଲା ।

ଭୁବନ ମଧ୍ୟ ଆସଲ । ତାର ବାସା ଡାକୁ କହିଲେ, 'ଝିକେ ତୋର ଭୟ ନାହିଁ, ତତେ ମୁଁ ମନା କରୁଛି ବୁଢ଼ିନା...ବୁଢ଼ି ପାଉଁର...'

ଭୁବନ କହିଲା, ମୋ ଭଉଣୀ ବିଦୁ ଯଦି ଏପରି ଅବାଧ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତା'ହେଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ...ତାର ହାତ ଦୁଇଟା ଉଠିଗଲା—ବିଦୁ କହିଲା, ଭାଇ, ଏ କଣ ସଙ୍ଗାତକୁ ମାଡ଼ ଦେବ !

ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । ସୁଜାତାର ମୁଣ୍ଡତଳକୁ ହୋଇଗଲା । ଭୁବନ ପୁଣି ଲହଡ଼ି ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ରତନଦେବୀ କହିଲେ, ବିଦୁ ମୋର ଭାରି ଗୁଲ୍‌ଗ ।

ଗୌଣ୍ଡଦେବୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ତାର ଗୁଲ୍‌ଗି କେବଳ ସୁଜାତା ପାଖରେ ।

ଭୁବନ ପହଞ୍ଚିଲା—ସୁଜାତା ଦେଖୁଛି । ଲହଡ଼ି ଉଠିଛି, ପଡ଼ୁଛି—ବିଦୁ ଗୁଲ୍‌ଗି । ଫଳେ ସୁଜାତାର ମନେ ହେଉଛି, ସତେ ସେମିତି ଭୁବନ ତା'ର ଲହଡ଼ି ପରି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି, ପୁଣି ଅରେ ତାକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ...ସେ ଆଉ ଯାଇ ପାରୁନାହିଁ...

X   X   X   X

ଫେରିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତି ସେପରେ, ପ୍ରତି ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସୁଜାତାର ପ୍ରାର୍ଥନା, ସୁଜାତାର ଅଭିଳାଷ, କେହି ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନ୍ତରର ବ୍ୟାକୁଳତା ଦେବତାଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରିବା ବ୍ୟଗ୍ରତ ସୁଜାତା ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବି ପାରିନାହିଁ । କୋମଳ ବୟସର କଣ୍ଠା ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ସେ ବିଦୁକୁ ପଚାରେ, ବିଦୁ, ମତେ ମନେ ପକାଉଥିବୁ, ଚିଠି ଦେବୁ ।

ବିଦୁ ଘର ଠିକଣା ଝିପି ନେଇଛି । ହସି ହସି କହେ, ସୁଜାତା, ତମେ ମୋର କ'ଣ ହେବ ? ମୁଁ କ'ଣ ବୋଲି ତମକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରିବି ?

କାହିଁ—ନୁଆ...—

ତାର ଭାଷା ମରିଗଲା । କଣ ଅଟକି ଗଲା । ବହୁ ପରୁରିଲା ।
କ'ଣ କହୁନା ? କହୁଥିଲ ଯେ...—

ହଁ, କହୁଥିଲ ଯେ—ସୁଜାତା ଟିକେ ଭାବି ଚିନ୍ତା କହିଲା,
ଭାବିବ 'ସଜାତ'

ବହୁ ହସିଲା ।

ସଞ୍ଜବେଳେ ଭୁବନ ଓ ବହୁ, ସୁଜାତା ବୁଲି ଆସିଲେ ସମୁଦ୍ର
କୂଳକୁ । ବୁଲୁ ବୁଲୁ ସୁଜାତା ପରୁରିଲା, ସବୁ ଦେବତା ତ ଏ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେ ଦେବତା...—

ଭୁବନ ଉଠିବ ଦେଲା, ...ସେ ଅନଙ୍ଗ...ପ୍ରେମର ଦେବତାର
ରୂପ ନାହିଁ...ଯିଏ ଅନଙ୍ଗ, ଅର୍ଥାତ୍ ଦେହହୀନ, ତାକୁ ବୋଧ ହୁଏ
କୌଣସି ଶିଳ୍ପୀ ରୂପ ଦେଇ ପାରି ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ ଦେବତାର
ରୂପର କଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ କରି ପାରି ନାହିଁ । ନ ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଶିଳ୍ପୀ
ଗୁଡ଼ିଆନ୍ତା ? Love ବା କନର୍ପର ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ତିଆରି ନ କରି...
ମନ୍ଦିରରେ ଏତେଦୂର ନଗ୍ନତମ କଳାର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରାଇ ପାରିଛି
ଯିଏ ପଥର ଦେହରେ...—

ପୁଣି ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି—ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ଦୁଇଟି
ସ୍ୱଚ୍ଛ ବସାର ପକ୍ଷୀ—ବସାକୁ ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ଫେରିବାକୁ ହେବ ।
ଆଗଙ୍କା ଓ ଆନନ୍ଦରେ ହୃଦୟ ଫାଟି ଉଠିବ ।

ଭୁବନ କହିଲା, ବହୁ, ଲହଡ଼ି ଶୁଣିବୁ ଯା—

ନା ସଜାତ ଯାଆନ୍ତୁ —

ଭୁବନର ଆଖି ଆଗରେ ସୁଜାତାର ନଗ୍ନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଜି
ହୋଇଗଲା । ବେଳାଭୂମି ଟିକିଏ ନିର୍ଜନ ଲାଗୁଛି, ସୁଜାତା ଭୁବନକୁ
ଗୁଡ଼ି ପାରିଲା ନାହିଁ । ରବିବଦ୍ଧ ଭଣ୍ଡରେ କହିଲା, ବହୁ...ମୁଁ

ଯେତେବେଳେ ଲହଡ଼ି ଶୁଣୁଥିଲି, ତୋ ଶ୍ରୀ କଣ କରୁଥିଲେ ଦେଖିବୁ ?

କଣ, ତୁମେ ତ ଏକ୍‌ବାରେ ବେହୋସ...ମୁଣ୍ଡର ବାକ ବିଷୟ ହୋଇ ଚାଲିଯାଉ ପଡ଼ୁଥିଲା...ତୁମେ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲ, କି ଶୁଣି ପାରୁ ନ ଥିଲ...ଆଉ ଦରଲଙ୍ଗା ଶ୍ରୀକରେ ଲହଡ଼ିରେ ପୁଣି ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଆସି ଶ୍ରୀକଙ୍କ ପାଖରେ ଲାଲି !

ହଁ...ଲଗଲ ମାତେ ମୁଁ କଣ କଲି ବିଦୁ, ତମର ଶ୍ରୀକଙ୍କର କଣକୁ ମୋ ହାତ ଦୁଇଟିରେ ଯାବୁଡ଼ି ଧରିଲି...କହୁ କହୁ ସୁଜାତାର ମୃଣାଳ କୋମଳ ବାଦୁ ବିଫାରିତ ହୋଇ ଉଠିଲା— ସୁମ୍ନ ବିଶୋର ଭୁବନ ଅଜାଣତରେ ତା'ର ହାତ ଦୁଇଟିକୁ ଧରିନେଇ କହିଲା, 'ବିଦୁ, ମୁଁ ଏମିତି ଶ୍ରୀକରେ ସୁଜାତାକୁ ଧରିନେଲି ନିଜ ଦେହ ଉପରେ...ନ ହେଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଲହଡ଼ିର ଫେରନ୍ତି ବେଗରେ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି ଦୁଇକୁ...ସମସ୍ତ ମଝିକ... ବହୁତ ଦୁଇକୁ... ବହୁତ ଦୁଇକୁ ବିଦୁ...'

ଦୁଇଟି ବସର ପରଶ...ପିପାସିତ ଓଠ ଦୁଇଟି ଅର୍ଦ୍ଧ ଶୁଖି ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ବିଦୁ କହିଲା, 'ହେଇ, ପୁଣି ଏକ ଉତ୍ତମ ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି...'

ସୁଜାତାର ରକ୍ତମ ଓଠରେ, ଭୁବନର ଅଶେଷ ବ୍ୟଗ୍ର ଓଠ ଦୁଇଟି ଲଗଗଲା...

ବିଦୁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ଲହଡ଼ି ଆସିଗଲା ପାଖକୁ... ସୁଜାତା ଶସିଗଲା ପଛକୁ...

ବିଦୁ କହିଲା, 'ସୁଜାତା—ତୁମେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ରଚନା ଏ ବିଷୟରେ ଲେଖି ଚିଠିରେ ପଠାଇବ ।

ସୁଜାତା ଓ ଭୁବନ ହସି ଉଠିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଅଲଗା ଅଲଗା ହୋଇ ଯାଇଛି ।

* ୧୧୦ *

ବିଦୁ କହିଲ, ଭାଇ, ବାପା ଆଜି ବିରକ୍ତ ଦେଉଥିଲେ ତୁମ ଉପରେ ?

କାହିଁକି ?

କ'ଣ ଚିଠି ଏତେ ଆସୁଛି, ତୁମ ନାଁରେ—ଦିନେ ଛଡ଼ା ଦିନେ ଖାଲି ଡାକ ପିଅନ ଆସୁଛି, ଚିଠି ଦେଇ ଯାଉଛି ।

ଭୁବନ ମାରବ ରହିଲ । ବିଦୁ ପୁଣି ପଚାରିଲା, କଣ ସତେ ସେଇ ସୁଜାତା ଅପା ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଉଛନ୍ତି ?

ନା, ସେ କାହିଁକି ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବ । ସେଥର ତ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ତୋ ପାଖକୁ ଦେଇଥିଲା । ଆଜ୍ଞା, ବାପା ଆଜି କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?

ବାପା କହୁଥିଲେ, ତମର ବିବାହ କଥା । ବୋଉ ସେଇ ସୁଜାତା ଅପା ଖବର କହିଲା । ବାପା ମନା କଲେ, କହିଲେ ଭୁବନ ଆଗେ ଇଂଜିନିଅରିଞ୍ଜ ପାଶ କଲ ପରେ ଦେଖାଯିବ । ପିଲାଟିକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ବିବାହ ଦେଲେ ତାର ଭବିଷ୍ୟତ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ସବୁ ଶୁଣିଗଲା । ସଖିକାଳ ଶ୍ରବ କହିଲା — ବିଦୁ, ହଉ ...ତୁ ଯା—

ବିଦୁ ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ତାର ଛେଟ ରୁମ୍‌ରେ ବସି ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଶୁଣୁଛି । ତହସିଲଦାର ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ । କହିଲେ, ସାଆନ୍ତେ କହିଛନ୍ତି ଆପଣ ଟିକିଏ କଚେରୀକୁ ଯିବେ ।

ମୁଁ କଚେରୀ ଯାଇ କଣ କରିବି ।

ଟିକିଏ ବୁଲି ଆସିବେ ।

ଆଜ୍ଞା, ଯିବା ।

ସେ ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ସୁଜାତା କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ତାଙ୍କର
ଘର ସମ୍ପତ୍ତି କଥା ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଗଲା । ବିଗ୍ରହ ଦ୍ଵିତଳ, ମଟର, ଟଙ୍କା...
ବିସ୍ତର ପଇସା, ନାମଜାଦା ଠିକାଦାର ।

ଭୁଲନା କଲ ଏ ଦେଶରେ ସାମନ୍ତବାଣୀ ଅର୍ଥନୀତି କପରି
କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବ ଆଗରେ ମରି ଯାଉଛି । କାହିଁ ସୁଦୃଶକର
ବିଗ୍ରହ ଜମିଦାରୀ, ଚଉପାଢ଼ି ଏବଂ ପୁରୁଣା ମହାଜମା ପସ—ଆଜି...

ପ୍ରଜା ସାଧାରଣ ବେଶ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ଜମିଦାରଙ୍କ
ସାମାନ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସେମାନେ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ଆନ୍ଦୋଳନ
କରିବାକୁ ପସ୍ତୁତ ।

ହଳିଆ ମୂଲିଆ ଦେଶର ଜନଶକ୍ତି ଜାଗରଣରେ ମାତି
ଉଠିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛନ୍ତି, ଦିନେ ଏଇ ହଳିଆ
ମୂଲିଆ ଆପେ ଆପେ ଆସି ବାରୁକାମ କରି ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ ।
ଏବେ ସକାଳୁ ବାପା ଟିକିଏ ମୁହଁ ନ ମାରି ଆସିଲେ ନ ଚଳେ ।
ଜମିଦାରୀରୁ ଯାହା ଆସୁ ତୁଏ ସେତକ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ
ଚାଲିଯାଏ । ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଇସାର ଖିଅ ନେଇ ଲାଭ ଉଠାଇବାର
ଫସି ଏବେ କେବଳ କଣ୍ଠାକାର ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଜଣା ।

ଭୁବନ ଶୁଣିବା ବାପାଙ୍କୁ ନହିବ, ସେ ଜମିଦାରୀ ବିକସ୍ତ
କରି ବରଂ କିଛି ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ଠିକାଦାରୀ କରିବେ ।

X X X

ତାତ କଥା ଶୁଣି ସୁଦୃଶ ରାଗ ଉଠିଲେ । କହିଲେ, ଏ
ବଂଶର ତମ୍ଭା ପାତକୀ ସନନ୍ଦ ଥିବା ଯାଏ, ସେ କେବେ ନିଜର
ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ ନାହିଁ । ସେ ଇତରଲୋକ
ପରି ବ୍ୟବସାୟକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅସମ୍ମତ । ତାଙ୍କର

ବଂଶଗତ ଉପାଧି ଅଛି । ତାଲ ଚରବାସ ଶର କମାଣ ଅଛି । ସମୟ
ଅଛି—ଏ କ'ଣ ନିରର୍ଥକ ?

ଭୁବନ ନିଜେ କଚେଶକୁ ଯାଇ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଆପତ୍ତି
ଅଭିଯୋଗ ବୁଝି ପାରିଛି । ଆଗ ତାଙ୍କ ବଂଶଧରମାନେ ବଡ଼
ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲେ । ଖାଲି ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସମୟରେ ଅତ୍ୟାଚାରଟା
ସିନା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପିଆଦା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗଦାରଙ୍କ ନୁଲମ ପୁଡ଼ି ନାହିଁ ।

ନିଜର ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ପ୍ରଶସ୍ତ ଏ ଦୁଇଟିର ବିଷମ ଆବର୍ତ୍ତରେ
ଭୁବନର ଭରଣ ମନ ବାରମ୍ବାର ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନିଜର ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁତ
ପଡ଼ି ରହିଛି, ତା ସାଙ୍ଗେ ପଡ଼ିରହିଛି ସୁଜାତାର ଅସରଳ ପ୍ରେମ ।

‘ଯଦି ବାପା ରାଜ ନ ହୁଅନ୍ତୁ...’

ସେ ଆଉ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୈଠକଖାନାରେ ବସି
ରହି କେବଳ ସୁଜାତାର କଥାହିଁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଶିକାରକୁ
ଗଲେ ତାର ମନ ପଡ଼େ ସୁଜାତା ଆତ୍ମଜ୍ଞା କି ? ସାମାନ୍ୟ
ଟିକିଏ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ସେ ମନେ କରେ ସୁଜାତାକୁ,
ତାର ହୃଦୟ ଝରେ, ଆଖିର ପିପାସା ଶାନ୍ତ ହୁଏନା...

ଦିନେ ସେ ବସିଛି, ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ ଆସି କହିଲା,
ବାବୁ, ତାର...ଭୁବନ ତମକି ପଡ଼ିଲା, ଖୋଲି ଦେଖେ ବାସୁ
ତାର ପଶ୍ଚାତରେ ପାସ୍ ଖବର ଶୁଣି ଶୁଭ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛି ।
ଭୁବନ ଭାରି ଖସି ଡେଲା ।

ତାକ ପିଅନ ଖବର କାଗଜଟିଏ ଆଣି ଦେଲା ।

ଭୁବନ ଦେଖିଲା—ସେ ଖାଲି ବିଶୁଦ୍ଧ ପାସ୍‌ଟାଏ କରିଛି—
ଆଉ ବାସୁ, ବାସୁ ? ତେବେ ବାସୁ କଣ ଫେଲା ?...

ସେ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପିଅନ ପୁଣି ଚିଠିଟିଏ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା—ଭୁବନ ଚିଠି
 ଚିରଦେଲା, ସବୁଜ ନେଳିଆ ରାଇଟିଂ ପ୍ୟାଡ଼ରେ ଲେଖା, ପଢ଼ିଲା—
 ହୃଦୟର ସବସ୍ତୁ,

ମୋର ଅନ୍ତରର ଆଶ୍ରେଣ ଗ୍ରହଣ କରବ । ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ
 ମୁଁ ନିଜର ଜୀବନକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛି, କିନ୍ତୁ ସତ କହୁଛି
 ମୋତେ, ମୁଁ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ ପାରିବି ? ମାଲସୀ
 କ'ଣ କହୁଥିଲେ ? ବିଦୁ କ'ଣ କହୁଥିଲା ?

ମନେ ପଡ଼େ ସେଦିନ ବେଳାଭୂମିରେ ସାରାଂଭ୍ରମଣର
 ପୃଷ୍ଠ—ତା' ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠେ ପୁଂସ ଦିବସର
 ଆକସ୍ମିକ ଅନୁଭୂତ ବିଷୟ ଭାବି ବସିଲେ—ଅସରନ୍ତ ସମୁଦ୍ର
 ଅଗଣିତ ଲହରୀ ପରେ ଲହରୀ ଉଠି ଅଶନୁ ବିସ୍ତ୍ରତ କରୁଛି ବିଜନ
 ବେଳା ପ୍ରାନ୍ତରକୁ—ଦିଗ୍‌ବଳୟର ଅସୀମ ଧାରରେ ଆକାଶ
 ପୃଥିବୀ ମିଶି ଯାଇଛି ଅନନ୍ତ ଆଶ୍ରେଣରେ—

ବୋଧହୁଏ ସେଇ ବୃଦ୍ଧାବସର ଚନ୍ଦ୍ରକାଳରୁ ଆମେ
 ଦୂର୍ଦ୍ଦେ ଭାସି ଆସିଲେ ଲହରୀର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସରେ...ନ ହେଲେକି ଯାହା
 ଦିନେ ହେଲେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଭାବି ନ ଥିଲା, ସେ ଘଟଣାଟିର ଅଭିନୟ
 ହୋଇଥାନ୍ତା ଏତେ ଶୀଘ୍ର, ସେଇ ସମୁଦ୍ର ଘାଟରେ, ପୁଣି ପରିବାରର
 ସମସ୍ତ ବନ୍ଦନ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆଗରେ ? ମୋର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ
 ହୋଇଛି । ଆପଣ ମୋତେ ନିଜର ବକ୍ଷ ଉପରେ ଶୁଣି ଧରିଛନ୍ତି—
 ଆଉ ଅବା ଏହା ଅପେକ୍ଷା ମୋର ଅଧିକ ସୌଭାଗ୍ୟ କ'ଣ ? ସତେ
 କ'ଣ ଦିନ ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଜଳକୀଡ଼ାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଛୁଡ଼ି
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୋଳକୀଡ଼ାର ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବି ?

କାହାକୁ ଆପଣ ? ଆଉ କାହିଁ ଅବା ମୁଁ ?

କେମିତି କଥା କହୁ ତୁ ଅଂଜୁ-ମୁଁ ବୁଝିପାରେ ନାଁ । ବୈଠକ
ଖାନାରେ ବସି ବସି ସେ ଅନେକ ସମୟ ଜାଣି ଦିଅନ୍ତି । ଭଲ
ସଖା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଶେଲନ୍ତି ସେ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ । କେବେ
କେବେ ମୋ ରୁମକୁ ଆସନ୍ତି, ଅନୁତଃ ବୋଉ ଡାକିଲେ ।

ଓଃ ତା' ହେଲେ ତୋ ଲଭର ଭାରି ଲଜକୁଳା, ନାଁ । କିନ୍ତୁ
ସୁଜାତା, ସେଭଳି ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଭାରି ରୁପ୍ ସଜ୍ଜାତନ । ତୁ କେଣି
ଗୁଣି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବୁ । ହେଉଚ ତମର ସେ ~~କିଛି~~
ଥିଲେ, କେଡ଼େ ସରଳ ଲୋକଟିଏ । ଆଉ ଏ ଯେଉଁ ଜଣକ
ତମର, ଉପରକୁ ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି ବେଶ ଭଲ, ମାତ୍ର ଭିତରେ...

ହଁ, ମୁଁ ତା ଜାଣେ । ଶୁଣିଲି, ^{ପୁଣି} ~~କିଛି~~ କୁଆଡ଼େ ବୋଉକୁ କହୁ
ଥିଲେ, ମୋର ବିବାହ କଥା । ବୋଉ ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କ କଥା
କହିଲ । ସେ କୁଆଡ଼େ ବରକୁ ହୋଇ କହି ପକାଇଲେ, ଭୁବନ...
କ'ଣ ଗୋଟାଏ B. Sc ପଢ଼ୁଛି—ତାକୁ ପୁଣି ସୁଜାତାକୁ ବିବାହ
ଦିଅନ୍ତେବ । ନାଁ ମୁଁ ଜଣେ ଏମ. ବି. ବି ଏସ୍. କୁ ଠିକ୍ କରନ୍ତି,
ତାଙ୍କ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ବୋଉ କହିଲ, ଭୁବନବାବୁଙ୍କ ଘରର ମନ ଅଛି, ଆମର ମଧ୍ୟ
ମନ ଅଛି—ମାତ୍ର କଥା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଦେଖାଯାଉ, ସେ କଥାଟ
ଅଛି । ସୁଜାତା ତା'ର ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ କରୁ ।

ଅଞ୍ଜଳି କହିଲ, ହଁ ତୁ ଯୋଉ ପାଠ ଶାଠ ଏବେ ପଢ଼ୁଛୁ
ତା' ତ ମା ଗଙ୍ଗେ ଜାଣନ୍ତି, ଖାଲି...

ପୁଣି

ତା' ତ ସତ ଅଞ୍ଜଳି ! ସତ୍ୟ ହେଲେ ~~କିଛି~~ ଆସି ଜୁଟନ୍ତି ।
ପଢ଼ାପଢ଼ି ଚାଲେ । ମୁଁ ଖାଲି ଆଖିରେ ସବୁ ଦେଖେ, ଶୁଣେ, ପଢ଼େ
ଏବଂ ପୁଣି ଚାହେଁ । ମାତ୍ର ମନରେ ମୋର ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କ କଥା ।

ଅଞ୍ଜଳି, ସେ ଏବେ ଆଗ୍ରା ଯାଇଥିଲେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
ଚାଳମହଲ ଆଣିଛନ୍ତି !

ଓଃ ପ୍ରେମର ଆଦର୍ଶ ରୂପେ—ଧନ୍ୟରେ ପ୍ରଣୟ । ତୁ ତ ଏଣିକି
କେତେ କେତେ ଉପହାର ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇବୁ ।

ସେ ମରବ ରହିଲା ।

ଅଞ୍ଜଳି ପୁଣି ପଚାରିଲା, ତେବେ ତମର ଲଭ-ମ୍ୟାରେଜ୍
ହିର, ଆଉ ଆମେ କ'ଣ ତୋର ମନରେ ଥିବୁ ଯେ—ତେଣିକି ତ
ତୁ ମୋର ମୁଁ ତୋର, ଆଉ ସମସ୍ତେ ପର ।

କାହିଁ ତମେ ସେତେବେଳକୁ 'ମୁଁ ତୋର, ତୁ ମୋର' ହୋଇ
ଯାଇ ନ ଥିବ ଯେ—

କିଏ କହିଲା ?

ଉଷା,

ସେ କେମିତି ଜାଣିଲା—

ତମେ ତା'କୁ କହିଥିବ ।

ନାଁ, ମୁଁ କାହାରକୁ କିଛି କହି ନାହିଁ ସୁଜାତା ! ଏ ଜୀବନରେ
ମୁଁ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇ ପାର ନାହିଁ । ତାର କାରଣ, ମୁଁ ଶବ୍ଦ
ଭଲ ପାଇବା ଏ ବୟସରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ବିପଦ । କିନ୍ତୁ ସୁଜାତା ମୁଁ
କିଛି ବୁଝି ପାରେ ନାଁ, କାହିଁକି ଯେ ଜଣେ ଜଣେ ପାଇଁ ଏତେ
ଦୂର ପାଗଳ ହୁଏ, ଏତେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଓ ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରେ,
କାହିଁକି ଏ ବୟସରେ ଜଣକ ପାଖରେ ଆତ୍ମ-ନିବେଦନ କରିବାର
ବଳବତ୍ତା ଇଚ୍ଛା ହୁଏ, ମୁଁ ଜାଣେ ନା । ମୁଁ ନିଜକୁ ଖୁବ ସଫଳ
ରଖିଛି । ଅର୍ଚ୍ଚନାକର ମନ୍ଦିର ପରି ନିଜକୁ ବଜାୟ ରଖିଛି, କିନ୍ତୁ
ସୁଜାତା, ଆଉ ପାରୁ ନାହିଁ । ହୃଦୟ ଉଦ୍‌ବେଳିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି,
ନିଜର ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ କାହା ପାଦତଳେ ତାଳ ଦେବାକୁ, କାହାର
କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି ନିଜର ସୁଖ ଦୁଃଖର କାହାଣୀରେ ଆସି

ପୋଡ଼ିବାକୁ ମନ ରୁହୁଁଛି—ଦେହଟା ସାରା ଏମିତି ଏକ ଚଢ଼ିତ କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେ ମୁଁ ଶୁଭୁଛି, ଏ ଦେହ ମନଟା ଯେମିତି ଏ ବସ୍ତୁସତ୍ତ୍ୱରେ ଆଉ ମୋର ନିଜର ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ, ସବି ଦରଦର ଆଶ୍ରୟ ନ ମିଳେ---

ସୁଜାତା ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପକାଇଲା ।

ହୁଁଟି ଦଣ୍ଡା ବାଜିଲା । ଦୁଇଟି ଚରୁଣୀ ଜୀବନର ଅଗ୍ରବ ଅନ୍ତ-ଯୋଗ ଖାଲି ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଗାର୍ଲସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ା ଚାଲିଛି । ସୁଧା ଦିନେ ଦିନେ ଆସି ଅଞ୍ଜଳିକୁ ପଚାରେ, ଆମେ କାହିଁକି ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ପରିଶ୍ରମ କରି ପାଠ ପଢ଼ୁଚେ ? ମୋର ତ ମନେ ହୁଏ, ବହୁପଥ ଗୁଡ଼ାକ କି ରାସସ, ଦିନ ଦିନ ଆମକୁ ପଳ ପଳ କରି ଶୋଷି ଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସେଦିନ ସଂସ୍କୃତ ଥିଲା । କେହି ଘୋଷା ଘୋଷି କରି ଆସି ନାହାନ୍ତି, ଚରଚରରେ ଖାତାପଥ କଡ଼ରେ ଧାକୁରୁପ ଟିପିଟାପି କହି ଦେଉଛନ୍ତି । ଅଞ୍ଜଳିର ପାଳି ପଡ଼ିଲା, ସେ କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମାରବ ହୋଇ ରହିଲା ।

ମାର୍ସୀମା ପାଟି କରି କହିଲେ, କି (Backbench Leader) ପଛୁଆ ନେତା -- ଏଠିକି କ'ଣ ଚେହେରା ଦେଖାଇବାକୁ ଆସିବ । କ'ଣ ଏ ଯୁଗ ହେଲା । ଏଠିକି ଏମାନେ ତ ଆଉ ପାଠଶାଳା ପଢ଼ିଲେନି । କିଏ ପଢ଼ୁଛି ତ, କିଏ ଗପ କରୁଛି । କାହାର ଥକ ହେଉନି ତ କାହାର ଇଂରାଜୀ ହେଉନି । ଆଉ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠକମ୍ପାନି ବେଳକୁ ଆଗତଆର ।

ସୁଧା ଅଞ୍ଜଳି ଆଡ଼େ ରୁହିଲା । ଆଖିର ଗୁଣା ଆଖି ବୁଜିଲା । ଏଇ ମାର୍ସୀ ମା—ଦିନେ ହୁଁ ଏ ଟାଇନର ପରିରାଣୀ ବୋଲି ଖ୍ୟାତି ପାଇଥିଲେ—ଅଖ୍ୟାତି ଥିଲା ମଧ୍ୟ । ସୁଧା କହି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ରୁହିଲା ନମିତା ଆଡ଼େ । ସେ ଭଲ ପଢ଼େ, କ୍ଲାସ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ ହୁଏ ।

ନମିତା ମୁହଁରେ ହସ—

ନନ୍ଦନା ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ଦେଲା ।

ଜ୍ଞାପରେ ମାଷ୍ଟ୍ରେ ପୁଣି ପଡ଼ାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁଜାତାର ଏଥି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଭାବୁଛି, କେତେ କ'ଣ ଭାବୁଛି— ଆକାଶ-ପାତାଳ—କ'ଣ ସେ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେଲାଣି ? ସେ ଆଉ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ । ରୂପା ଉପରେ । ଭଗବାନ.....

ସେ ପିରିଅଡ଼ଟା ଗଲା । ଯନ୍ତ୍ରଲୁଚିତ ମୁଣ୍ଡଟି ପରି ସେ ପୁଣି ବସିଲା, ବନ୍ଧି ଲେଉଟାଇଲା । ମାଷ୍ଟ୍ରେ ଆସିଲେ ଉଠିଲା, ବସିଲେ ବସିଲା, ଗଲେ ଛୁଡ଼ା ଦେଲା ।

ଦିନଗୁଡ଼ାକ ତାର ଏମିତି କଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । କଲ୍ପନାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଉ କୁହୁଡ଼ି ଭିତରେ ତାର କୋମଳ ପ୍ରାଣଟା ଖାଲି ଖେଳି ଚାଲିଲା । ସେ ଭାବେ କ'ଣ ହେଲା ତାର ? କ'ଣ ହେଲା ଏ ଛୁଟିର ? ମନ ଭିତରେ କ'ଣ ଆଉ ରହିଗଲା ?

ସେଇ ଦେହ ମନ ତ ଅଛି । ତା ହେଲେ ଛୁଟି ଭିତରେ ଏତେ ତାତି କାହିଁକି ?

ଫେରିଲା ଘରକୁ । ଟିକସନ ମାଷ୍ଟ୍ରେ ଆସିଲେ, ପଢ଼ାପଢ଼ି କଥା ପଚାରିଲେ । ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ଭାବରେ ସେ ବସବସ ଉଠିର ଦିଏ । ତାର ଲଜ୍ଜା ସେ ଭୁବନ ବାବୁ ଆସନ୍ତେ ତାକୁ ପଢ଼ାଇ ଦେଇ ଯାଆନ୍ତେ । ତାପରେ.....

ରାତି—ଜନ୍ମ ରାତି—ରୁଦିନା ଉପରେ ନ ହେଲେ ଛୁଟି ଉପରେ ଦୁଇଜଣଯାକ ବସି ଗପଟପ କରନ୍ତେ—କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଥୋଇ ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ନ୍ତା । ସୁଲୁ ସୁଲୁ ପବନ ଦେଉଥାନ୍ତା— ଟିକିଉ ଡାକ ଛୁଡ଼ୁଥାନ୍ତା । କୋମଳତମ ହୃଦୟ ତାର-ହଠାତ୍ ସେ

କ'ଣ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଚମକିପଡ଼ିଲା...ଉଠି ଭୁବନର ଦେବ ଧରି
କହନ୍ତା, ପ୍ରିୟ...

ସେ ପରୁରନ୍ତେ, କଣ ହେଲା ?

କ'ଣ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲି—

କ'ଣ ?

ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ଉଡ଼ି ଯାଉଛେ ଜନ୍ମଗଣ୍ଡରେ ଶୀତଳ ଶିତ-
ରଣରେ ଏଇ ଉଭୟକୁ...ତାପରେ ମୁଁ ତମ ଦେହରେ ଡମେ
ଲାନ ହୋଇ ଯାଉଛି...

ସେ କୁହନ୍ତେ ଏଗୁଡ଼ାକ କି ପାଗଳାମି ସୁଜାତା ? ତୁମେ ତ
ମୋର ଦେହ ମନ ହୃଦୟ ଆଉ ପ୍ରାଣର ପ୍ରତି ଭାଗରେ ପଶି ଯାଇଛ
ଆଉ ଅବା କଣ ରହିଛି ମୋର ଅଦେହ !

ଏତିକରେ ସେ ମୁଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କର ମୁଖଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ।
ଚତୁର ପ୍ରିୟ ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ତାର ହାତରେ ଟିକେ ମୃଦୁ ଉତ୍ତେଜିତ
କରି, ଦିଅନ୍ତେ ସ୍ନିହଧାରଣ ଏକ ମୃଦୁଳ ରୁମ୍ଭନ...

* ଦଶ *

ଲବୋରେଟରରେ ଏକାକୀ ବସି ଭୁବନ ତାର ଏକ୍ସପେରି-
ମେଣ୍ଟ ଚଳାଇଛି । ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ, ତଥାପି ଏକାଗ୍ରତା ରହିଛି ।

ଲବୋରେଟର...ପ୍ରକାଶ୍ୟ କାରଖାନା । ଭୁବନ ସ୍ଥିର
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । କାଠର ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ର୍ୟାକ—ସଂଯୁକ୍ତ
କରିଛି ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ଦ୍ୱାର । ଦୋକାନର ସୋ' କେଣ୍ଟ ପରି
ବୁହଇ । ମଝିରେ ପ୍ୟାସେଜ—ବହିପସ ଖାତା ସବୁ ପ୍ୟାସେଜ ଉପର
ଓଡ଼ିଶାଠି ଉପରେ ରହିଛି ।

ଟେବୁଲଟା ଉପରେ ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ହୋଇ ଅଣ୍ଟା ଗ୍ରୀଢ଼ି ପଡ଼ିଲା । କାହାରିକି, କି କୁଆଡ଼କୁ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ନରମସ୍ତକ ହୋଇ ସେ ଟେବୁଟି ଡିଭ୍‌ବକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା । ବାହାରୁ କେହି ଆସିଲ ପରି ଜଣାଗଲା । ପ୍ରାୟେକ୍ ନିକଟରେ ଭୁବନ ବସିଲା । ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ଅଣ୍ଟା ନଇଁ ସେ ପୁଣି ଟେବୁଟି ଡିଭ୍‌ବକୁ ଧରିଲା । ଏତେ ଏକାଗ୍ରତା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାର ମନେ ହେଲା, ଯେପରି ଜଣେ କେହି ବାହାରୁ ଆସୁଛି । ସେଇବାଟ ଦେଇ ଯିବ, ଅଥଚ ପ୍ରାୟେକ୍ ଲକ୍ଷ୍ ଉପରେ ତାର ବହି ପଥ ଥିଲା ହୋଇଛି ।

ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ଉଦ୍‌ବରେ ସେ ତାର ବାଁ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ବହିପତ୍ରକୁ ପ୍ରାୟେକ୍ ଉପରୁ ଅନ୍ୟଥ ନେଇ ଥୋଇ ଦେବାକୁ, ହାତ ତାର ନିଭୁତ କୋମଳ ଜନସଠିଏ ପୁଣି କଲା । ସେ ବାଁ ହାତଟାକୁ ଆଦୁରି ଯିପତର କରି ବହିପତ୍ର ଭ୍ରମରେ ଲୁଚାଇ ଲୁଗା କାନିକୁ ଟାଣି ନେବାକୁ ବସିଲା... ଲୁଗାର ସତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଭବ କରି ଏକାଗ୍ର ଭୁବନ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା, ସେ ଲୁଚାଇ... ଅର୍ଥ ଦେହର ନିଭୁତ ଉପତ୍ୟକାରେ...

ତାର ଦେହଟା କ'ଣ ହୋଇଗଲା । ଗୁଡ଼ି ଧାଉଁ ଧାଉଁ ଉଠିଲା, ପଡ଼ିଲା । କ'ଣ ଭବିଷ୍ୟକ ଲୁଚାଇ... ଯଦି ଆଉ କେହି ଦେଖି ଥାଏ, ସିଓରୁ ଏକ୍‌ସପେକ୍ ଡ଼... ତାର ମୁହଁ ଲାଲ୍ ପଡ଼ିଗଲା...

ଲୁଚାଇ ନିଜ ହାତରେ ପ୍ରାୟେକ୍ ବନ୍ଦ କରି ଭୁବନ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ତାର ମନର ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଆଶଙ୍କା ଜାଣିପାରି ସେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇ କହିଲା, Never mind ଭୁବନ ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ କାମ ଆପଣ କରନ୍ତୁ...

ଭୁବନ ଭବିଳ, ଏ'ଟା ଲୁଚାଇ ଚାଲିଲା । ଯିଏ ଗୋଟାଏ ଗାର୍ଲ୍ ସ୍କୁଲ୍‌ର ଅତି ନିଭୁତ ଉପତ୍ୟକା ପୁଣି କରୁଛି—ଅବଶ୍ୟ ତାର ଅଜାଣତରେ, ତାକୁ କ'ଣ ସମା ଅଛି ?

ବହୁତ ଅପରାଧୀଣି ପରି ସେ ମିନତିଭରା କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାକୁ ଚାହିଁଲା । ଲୁଲି କହିଲା, ଭୁବନ ବାବୁ, ମୋତେ କ'ଣ ମଣିଷ ବୋଲି ଭାବୁ ନାହାନ୍ତି ? ଅରେ କହିଲି ପରା, ଏକ୍ଷପ୍ରେରି-ମେଣ୍ଟ କରିଯାନ୍ତୁ—ଆପଣଙ୍କର ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ବାଳା ରହିଛି । କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ଭୁବନ ନରକ ।

ଲୁଲି କହିଲା, ଆପଣ କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଭାବୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ତ ନିଜେ କିଛି ଭାବୁନି, ଆପଣ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ମୋର ମାନ ସମ୍ମାନ କୌଣସି ମନେ ଶୁଣୁ ହୋଇନି ବରଂ ମୁଁ ଆସିବା ହେତୁ ଆପଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଘାତ ଜନ୍ମିଲା । ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଯାଉଛି ।

ଗୁଲିଯିବାକୁ ବସିଲା ଲୁଲି । ଭୁବନର ଆଶଙ୍କାପ୍ରବଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ସେ ଭାବିଲା ଭୁବନବାବୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ । ସେ ରହିଗଲା । କହିଲା, ଦୋଷ ମୋର ଭୁବନବାବୁ, ମୁଁ ପାସେଜ ଉପରୁ ବହି-ପତ୍ରକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଠେଲି ଦେଇ ପଶି ଆସୁଥିଲି ଆପଣଙ୍କ ଅଜା-ଶବ୍ଦରେ । ଆପଣ ପାସେଜ ଉପରୁ ବହି କାଢ଼ିଦେଲେ ମୁଁ ଆସି ପାରିବି ବୋଲି ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଉଥିଲି । ମୁଁ ଦେଖିଛି, ଆପଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା, ଟେଣ୍ଟୁ ଟିଉନ୍ ପାଖରେ । ଆପଣଙ୍କର କାମରେ ବ୍ୟାଘାତ ନ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଯାହା କଲି, ଅନ୍ତତଃ ଭଦ୍ରତା ଖାତରରେ ଆପଣ ଯାହା କରିବାକୁ ଗଲେ, ସେଟା କୌଣସି ମତେ ମୋତେ ଆଘାତ ଦେଇ ନାହିଁ । ଦେହଟା ଗରମ ଗରମ ବୋଧ ହେଉଛି ସତ, କିନ୍ତୁ କେବେ ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯେ ମୁଁ ଆହୋଶ ରଖି ଆପଣଙ୍କ ନାଁରେ ପ୍ରତିସ୍ପାଳକୁ ଉପୋକ୍ତ କରିବି । ମୁଁ କ'ଣ ଏତେ ଦୂର ଅଉଡ଼ୁ ? ଆପଣ ଏପରି ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ନା କ'ଣ ?

ଭୁବନର ଦେହରୁ ଝାଲ ବୋହି ଆସିଲା । ସେ କେବଳ ଏତିକି ପଚାରିଲା, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝି ନାହିଁ ତ ?

ନାଁ କଦାପି ନୁହେଁ । ଲୀଳା ଏତିକି କହି ଦେଖିଲା, ଭୁବନର ସନ୍ଦେହଟା ପୂର୍ବପୁର ଭୂଟି ପାରୁନି । ମନେ ମନେ କହିଲା, ଏଡ଼େ ମାଇଗିଆ ଏ ପୁରୁଷ ଜାତି...କ'ଣ ଟିକେ ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣା ଘଟିଲା—ସେଥିରେ ଏତେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି । ପାଖକୁ ଲାଗିଯାଇ କହିଲା, ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟଟା କେମିତି କରୁଛନ୍ତି...

ଏତିକି କହି ସେ ଭୁବନର ମେଥଡ଼ଟା ଦେଖିନେଲା । କହିଲା, ଠିକ୍ ଅଛି ତ ?

ତଥାପି ଭୁବନ ମାରବ । ଶୁଭୁଆଏ ଲୀଳା ତାର କ୍ଲାସମେଟ୍—ପଢ଼ ଏ ଘଟଣା ପଢ଼ାକୁ ଫିଟେ...

ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଆସିବାର ପାଟି ଶୁଣାଗଲା । ଲୀଳା କିଛି ଦୂର ଉଠିଗଲା । ଗଲାବେଳେ କହିଲା, ଭୁବନ ବାବୁ, ଦେଖନ୍ତୁ । ଏ ଘଟଣାଟା ଯେପରି ଆପଣ ଓ ମୋ ବ୍ୟଙ୍ଗିତ ଅପର କାହାରି କାନକୁ ନ ଯାଏ...

ଭୁବନ କହିଲା, ନାଁ ମୋତେ ଆଉ ଭୁଲ ବୁଝିନାଁ...

ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଲୀଳା ଯିବାର ପରେ ପରେ ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ —ଭୁବନର ଗୁଡ଼ ଉଠି, ପଢ଼ୁଛି—ବାବ୍ରେ ବାବ୍ ! ଏ କଣ କମ୍ ଘଟଣା—କମ୍ ଆକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟିଏ...

ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଆଉ କେତେଜଣ ଗୁଡ଼ ଗୁଣୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖି ଭୁବନ ନମସ୍କାର କଲା । ସେ ପଚାରିଲେ, କିହୋ ତୁମର ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କେତେ ଦୂର ଗଲା ? ତୁମେ ଏତେ ପଛେଇଲେ ପାରିବ ତ ?

ଭୁବନ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟାପକ ମିଶ୍ର କହିଲେ,
 ଡେଇଁ କର ନାଁ, ଶୀଘ୍ର ଆଗେଇ ଚାଲ...ନ ହେଲେ ତୁମେହିଁ ବଡ଼
 ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ିବ । ତମ ପାଇଁତ କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅପେକ୍ଷା କରିବ
 ନାହିଁ— ଗୁପ୍ତ ଗୁଣୀମାନେ ଯେହା ଯେହା ସ୍ଥାନରେ ବସିଲେ ।
 ଭୁବନର ଅସ୍ଥିର ହୃଦୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋହଲୁଛି । ସେ ପୁଣି ଟେଣ୍ଟ
 ଟିକିବକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଚାଲିଲା । ଚାଲିଗଲା...

ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଏତେ ଏକ୍ ସପ୍ରେଇମେଣ୍ଟ ବାଣୀ
 ପଡ଼ିଗଲା କାହିଁକି ? ସୁଜାତା...

ହାତ ତାର ନାମ କରୁଛି । ଆଖି ମାଟ ଚାଲିଛି । ମନରେ
 କିନ୍ତୁ ଡେଇଁ ଉଠିବ ସୁଜାତାର ଆଶାରେ । ଏକାଗ୍ରତା ନାହିଁ ।
 ତଥାପି ଏକ୍ ସପ୍ରେଇମେଣ୍ଟ ଚାଲିଛି । ଭୁବନ ଚାଲିଛି—

ନଆଁ ଜଳ ଉଠିଲା ତାର ଲୁଗାପଟାରେ, ପୋଡ଼ିଗଲା
 ସବୁ—

ପିଲାଏ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ, ପୋଡ଼ିଗଲା, ପୋଡ଼ିଗଲା,
 ଭୁବନ...

ବନ୍ଧମ ଦୌଡ଼ିଆସି ତାକୁ ଗଢ଼ାଇ ଦେଲା । ତଥାପି ଭୁବନର
 ଦେହ ଟିକେ ସିଝିଗଲା । ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଆଘାତ ଲାଗିଲା ତାର
 ବେକ ପାଖରେ । କଲରବୋନ ପାଖ ବଲକୁଲ ସିଝିଗଲା ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । କେତେ କେତେ ପିଲାଏ ମଧ୍ୟ
 ଲାକୋରେଟରୀକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ । ଅଧ୍ୟାପକ ଭୁବନକୁ ଶୀଘ୍ର
 ଡାକ୍ତରଖାନା ପଠାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

କଲେଜ ସାରା ଗୋଟାଏ ଚହଲ ପଡ଼ିଗଲା । ଗାର୍ଲ୍ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ
 ମାନେ କମନରୁମ ଗୁଡ଼ି ଆଦି ବାରଣ୍ଡାରେ ଠିଆ ହେଲେ । O.R.C.
 1335ରେ ଭୁବନକୁ ମେଡ଼ିକାଲ ପଠାଗଲା ।

ଲଲା ଏ ଦୁର୍ବଟଣା ପରେ ଅତିଶୟ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ମନେ ହେଲା, ସେ ନଜେ ନିଁ ଭୁବନର ଏ ବିପତ ପାଇଁ ଦାୟୀ । କାହିଁକି ସେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲା ?

ଉଷାର ଆଖି ଛଲ ଛଲ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା, ସୁଜାତା...ତୋର ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଅଛି କେଜାଣି ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ମୁଁ ଦେଖି, ତୋ'ର ପାଇଁ ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କର ମନପ୍ରାଣ ଜଳପୋଡ଼ି ଯାନ୍ତୁ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଦେହଟା ବି ଜଳ ପୋଡ଼ିଗଲା—ଭଗବାନ...

* ଏଗାର *

ସୁଜାତା ମାଟିକ ପାଷ୍ଟୁକାସକୁ ସ୍ତମ୍ଭମାଣନ ପାଇଛି । ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ କେତେ ଯେ କଷ୍ଟ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି, ତା' ସେ ଜାଣେ । ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସଖୀ ଅଞ୍ଜଳି ତାର ପ୍ରମୋଗନ ପାଇଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି—ଏପରିକି ନିଜ ହାତରୁ ଟଙ୍କା ପଇସା କିଛି ମଧ୍ୟ ।

କେବେ ସୁଦ୍ଧା ସୁଜାତା ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଟିକିସନ ମାଷ୍ଟର ବହିଟା ପଡ଼ୁଥିଲା । କଣୋଟି ପୁଷ୍ପା ପଡ଼ି ସାର ଥୋଇଦେଲା । ପୁଣି, ପୁଣି ପଡ଼ିଲା, ଘଟନାର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଦେଖି ତା'ର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଜନ୍ମିଲା, ମନେ ପଡ଼ିଲା । ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ବିନୋଦ... ପ୍ରକୃତରେ ସେ ତା'ର ଅନ୍ତର ବୁଝିଥିଲେ ।

ଆଉ ଏ...କମିତିକା ସନ୍ଦେହ ଚକ୍ଷୁରେ ସୁଜାତା ତାଙ୍କୁ ବସ୍ତୁ ବର ଦେଖେ । ହେଲେ, ଭରସି କରି କିଛି କହି ପାରେ ନାହିଁ । ସେ ତା'ର ଅନ୍ୟ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବସ୍ତୁବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତୁ ।

ଆଉ ବାପା — ଝିଉଟର ତ ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାହାଣ ହାତ । ବ୍ୟବସାୟ ଫତା ଫିକର ।

ମଉଜ୍ ମଜଲିସ୍, ବୁଲ୍‌ବୁଲି—ସବୁଥିରେ ଯେପରି ଧରଣୀ-ବାବୁ ବାପାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସୁଜାତାର ମନରେ ଆଶଙ୍କା ଜାତହୁଏ ।

ସେ ଫେରୁଡ଼େ ଅଖତକୁ । ଅଖତ ତା'କୁ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ପାରେ ନା । ମନ ଭୁଲିଯାଏ ଭବିଷ୍ୟତର ସବୁଜ ସିଂଗଧ ସ୍ୱପ୍ନରେ । ସେ ତା'ର ନିଜକୁ ହସାଇ ବସେ ।

ବହୁତ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ତା'ର ପାଠପଢ଼ା ସରି ଯାଇଛି, ଘରେ ଅଛି । ସହରର ଜଳବାୟୁ-ଠାରୁ ସେ ବହୁତ ଦୂରରେ — ତଥାପି ମନର ଶ୍ୱାସା ଲେଖିଛି । ସୁଜାତା ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ବହୁ ଲେଖିଛି—

ଅପା,

ମୋତ ନମସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବ, ତମର ଚିଠି ପାଇଲି । ଘଟଣାଟା ପ୍ରେମ୍‌ପୁର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ସମୟ ଲାଗିଲା । ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଡେରି ହେଲା । ସମା ଦେବ ।

ତମକୁ କେବେ ନୁଆବୋଉ ବୋଲି ଡାକିବି ସୁଜାତା ଅପା ? ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତି, ମୁଁ ତ ବରାକର ଲାଗିଛି । ତମକୁ ତ ବହୁତ ଥର ଲେଖିଲଣି, ସେଇକଥା । ଭାଇଙ୍କର ଏକା ଭାରି ମନ ଅଛି । ତମେ ଖାଲି ବରାକର ଲେଖୁ, ମୁଁ କମିତି ଜାଣିଲି ? ଆଜ୍ଞା ଅପା, ମୁଁ କ'ଣ ଭାଇଙ୍କି ଯାଇ ନିଜେ ମୁହାଁମୁହିଁ ପରୁରନ୍ତି, ଭାଇ, ସୁଜାତା-ଙ୍କର ଭାରି ଇଚ୍ଛା ତମକୁ ବାହା ହେବା ପାଇଁ; ନାଁ କହିଥାନ୍ତି, ସୁଜାତାଙ୍କର ଭାରି ମନ ମୋ ମୁହଁରୁ ନୁଆବୋଉ ଡାକ ଶୁଣିବାକୁ । ଏ କଥା କଣ ଭାଇଙ୍କ ଆଗରେ କହିହୁଏ । ତମେ ତ ବରାକର

ଲେଖୁଛ, ବହୁ, ମୋ ପାଇଁ ତମେ ତମ ଭାଇଙ୍କ ସବୁ କଥା ପଚାରି
ଦିଅ । ମୁଁ ତ ସବୁ କରୁଛି । କହିଲ ପରା, ଭାଇଙ୍କର ଭାରି ମନ
ଅଛି । ଆଉ ଏ ବାହାଘରଟା ଦୁଃଖିନୀ 'Love marriage' ତମ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଭିତରେ ଭିତରେ ତ ଘନାଘନ ପ୍ରୀତି Love.

ବାପାଙ୍କ କଥା ? ତମ ଭରୁ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ, କଥା
ପଢ଼ିଲ । ବାପା ନିଜ ଧରି ବସିଛନ୍ତି, ଭାଇ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିଅର
ହେବେ । ଟଙ୍କା ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ, ତା'ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପରୁଆ
ନାହିଁ । ବରଂ ଜମିଦାରୀ ଦିନ ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ାଇବେ । ଆଜି ଆମ ସାନ
ଭାଇ ହେବେ ଡାକ୍ତର । ତାଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ଭାଇ ପଡ଼ାଇବେ ।

ସତ କହୁଛି ଅପା, ବାପାଙ୍କର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ—
ଭାଇଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା ଦେବାକୁ । ବୋଉର ମନ ଅଛି, ହେଲେ
ସୁଦ୍ଧା, ବାପାଙ୍କ ନାଲି ଆଖି ଦେଖିଲେ ବୋଉ ତ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଗାତ
ଖୋଜେ ଲୁଚିବାକୁ । ବାପା କ'ଣ ଖରାପ କହୁଛନ୍ତି ? ଭାଇ ଇଞ୍ଜିନି-
ଅରଂ ପାସ କରି ଆସିବେ, ବାହା ସା' ହେବେ, ଘର ସଂସାର
କରି ରହିବେ । ମଝିରେ ଏ ସବୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେଲେ ତାଙ୍କର
ପତାରେ ଶିତ ହେବ । ଆମର ନରେନ୍ଦ୍ର ଭାଇ ତ ବି. ଏ. ପରୀକ୍ଷାରେ
ଆଉ ପାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଖାଲି ଭାଇଜକୁ ଧରି ବୁଲିଲେ
ଏଣେ ତେଣେ । ବାପା ସେଇ ଭୟରେ ମନା କରିଦେଲେ ।
ଆପଣଙ୍କ ଲୋକେ ଚାଲିଗଲେ ।

ଗଲ ପରେ ବାପା ଓ ଜେଜେବାପାଙ୍କ (ବାପାଙ୍କ ଦାଦା)
ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଆଲୋଚନା ଲାଗିଲା । ଆଲୋଚନା ହେଲା ଜାତି
ଗୋଷ୍ଠି କଥା । ବାପା କହିଲେ ଆମେ କୁଆଡ଼େ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ।
ଜେଜେ କହିଲେ, ଏ ସୁଗରେ ସେ ସବୁର ଧରାବରା ନିୟମ ନାହିଁ ।
ସା'ର ଟଙ୍କା ପଇସା ହେଲା, ସେ ହେଲା ବଡ଼ ଲୋକ, ଧନୀ, ମାଝ

ଆଉ ସମ୍ଭାନ୍ତ । ଶ୍ରୀଗଣ୍ଡାୟତ୍ କେତେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରେଟ ହୋଇ ଗାଁଆରେ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଜେଜେ କହିଲେ, ସେଠି ବାହାଘର କରି ପକା ।
ଲୋକଟା ବଡ଼ କଣ୍ଟାଲୁର, ବହୁତ ପଇସାକାଲ । ହୁଏତ ଭୁବନକୁ
ବିଲତ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ ।

ବାପା ତ କିନ୍ତୁ ଗୁଳି ହେଉ ନାହାନ୍ତି । ଜମିବାଡ଼ି ବନ୍ଦୁ
କରି ବରଂ ସେ ଘରକୁ ପଡ଼ାଇବେ, କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନେବେ
ନାହିଁ ବୋଲି ଜିଦ୍ ଧରି କହିଛନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ବୋଉ ଓ
ବାପାଙ୍କ ଭିତରେ କ'ଣ ଟୁପୁଟାପ କଥାକାର୍ତ୍ତା ରୁଲେ । ବୋଧହୁଏ
ମୋର ବିବାହ ବିଷୟ ନେଇ । ବୋଉ ବହୁତ ଥର କହିବାର
ଶୁଣିଲଣି, ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଝିଅ ଏ ଘରକୁ ନ ଆଣିବା ଯାଏ ମୁଁ ମୋ
ବଦୁକୁ ପାଖରୁ ଛୁଡ଼ିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ଆସନ୍ତୁ କି ଘର ଭଲ
ହୁଅନ୍ତା !

ଅପା, ମତେ ଭୁଲିବନ, ଚିଠି ଦେବ । ଭବ

ସ୍ନେହର

ବଦୁ,

ଚିଠିଟି ଥୋଇଦେଲା ସୁଜାତା । ଗୁଡ଼ର ପିଞ୍ଜର ଭେଦ କରି
ଫାର୍‌ଗ୍ଲାସଟିଏ ବାହାର ଆସିଲା । ତା'କୁ ଜଣାଗଲା, ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ତୁମାଳୟ ପବ୍‌କଟା ଯେପରି ଥୁଆ ହୋଇଛି ।

×

×

×

କିଛି ସମୟ ପରେ ତା'ର ମା' ଆସିଲେ । ସୁଜାତା ଶୋଇତା
ଜାକଲେ । ସେ ଜବାବ ଦେଲା । କହିଲେ ଭୁବନବାକୁ
ଆସିଛନ୍ତି ।

ତମକ ଉଠିଲ ସୁଜାତା । କାହାନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଚିଠି
ଗୁଡ଼ାକ ଏଣୁ ତେଣୁ ଧରି ଚଳିଆ ତଳେ ଥୋଇଦେଲା । ମା'
 ଚାଲିଗଲେ । ରୂମ ଭିତରକୁ ଆସିଲା ଭୁବନ । ସୁଜାତା ଛୁଟି
ଧଡ଼ପଡ଼ ହେଲା । ଦେହ ଅରିଲା । ଚନ୍ଦା ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ରହିଲା ।
ସେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଡୋଳା ଖାଲି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ

ଭୁବନ ବସିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଚାରିଲା, 'କ'ଣ କଥା କ'ଣ ?
ସୁଜାତାର ଚେତା ପଶିଲା । ବୁଦ୍ଧି ଖୋଲିଲା । ସେ କହିଲା, କିଛି
ନାହିଁ—ଓଃ ଆପଣ—ନମସ୍କାର, ବସନ୍ତ ।

ଏପରି ଭାବ ଭୁବନ କେବେ ଦେଖିନାହିଁ । ସେ ମନେ
ମନେ ଶକ୍ତିତ ହୋଇ ତାକୁ ଚାହିଁଲା । ପ୍ରତିଫଳିତ ଆଖିଙ୍କା ଦେଖି
ସୁଜାତା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଚାହିଁଲା ।

ନୀରବ ।

ତା'ପରେ ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ତୁମେ ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ଓ
ଦୁଃଖିତ ଦେଖାଯାଉଛ କାହିଁକି ସୁଜାତା ?

ନାଁ, ମୁଁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଅଛି ତ—ଏଇ ଗରମ ପଡ଼ୁଛି ବେଶୀ
ନାଁ...ଆପଣ ବସନ୍ତ ।

ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ରାମା ଗିଲସେ ସରବତ ଆଖି ଥୋଇ
ଦେଲା ଟେବୁଲରେ ।

ଆପଣ ବଡ଼ ଶ୍ରାନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତ ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି—ଟିକେ
ସରବତ ଖାଇ ନିଅନ୍ତୁ...

ଗିଲସଟି ହାତରେ ଧରି ସୁଜାତା ଭୁବନର ମୁହଁ ଆଡ଼କୁ
ଧରିଲା । ଭୁବନ ତା'ର ହାତଟିକୁ ଧରି ପକାଇଲା । କହିଲା, ଆଉ...

ଥୁକ କାହିଁକି...ଆପଣ...

ଆଉ ତୁମେ...

ଭୁବନ ଏତକ କହି ଗମାକୁ ଡାକିଲା । ଗମା ଆସିଲା—
ସୁଜାତା ହାତରେ ସରବତ ଗିଲସ । ଭୁବନ କହିଲା, ଗମା ଆଜ
ଗୋଟା ଗିଲସ ଆଣ ତ ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ଗମା—ଦରକାର ନାହିଁ...

ବଡ଼ ଅଥୟ କଲ ଭୁବନ । ଗମା ଆଜ ଏକ ଗ୍ଲାସ ସରବତ
ଆଣି ଦେଲା । ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ସରବତ କ'ଣ ତୁମ ଘରେ
କିଆରି କର ।

ହଁ ବାବୁ, ବରଫ ତ ଆସେ—ଆଜ ସବୁ ତ ଘରେ ଅଛି—

ଖଣ୍ଡେ ସାତା ବରଫ ଆଣ ତ ?

ଗମା ଚାଲିଗଲା ।

ସରବତ ଗିଲସକ ଭୁବନ ମାଟିରେ ଧରାଇ ଦେଲା ସୁଜାତା,
ଭୁବନ ଟିକ ପିଇ ଥୋଇ ଦେଲା । କହିଲା—ଏତେ ମିଠା...
ଏଣିକି ତୁମେ ଖାଅ ?

ସୁଜାତା ଆସ୍ତାଦତ ଗିଲସଟି ହାତରେ ଧରିଲା ।

ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ଏ କ'ଣ—

ସେ—

ସେ ବୋଲି କହି ସୁଜାତା ଦୁଇଢୋକ ପିଇଦେଲା ।
କହିଲା, ଏଣିକି ଆପଣ ନିଅନ୍ତୁ...

କ'ଣ କ'ଣ ଛବି ଧୀରେ ଧୀରେ ସରବତ ଗିଲସକ
ଶେଷ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗିଲସ ଅଧାଅଧୁ ହେଲାଣି । ପଚାରିଲା,
ସୁଜାତା...ନାଲି ଗିଲସତ ତମ ଘରେ ଖୁବ ବେଶୀ—

ମାନେ—

ମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହଁ ?

ହଁ, ବୁଝିଲି । ବାପାଙ୍କ ଡକ୍ କରାବା ବସା ତ ? ବୋଉ ତ
ତରିହରି ଅଛି ।

ନାଁ, ସେଇକଥା । ମୋତେ ଏ ସବୁ ଏତେଟା ଭଲ ଲାଗେ ନାଁ । ତୁମେ ମନେ ରଖିଥିବ, ସେଦିନ ମୁଁ ଆସି ପଶା ଖେଳୁଥିଲି । ପରେ ଡାକ୍ତରବାବୁ, ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର ଉପସ୍ଥିତି କୋଥଡ଼ଏ ଅପତ୍ୟ କୋଥ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଓ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗିରୁ ଠିକ୍‌ରୁ ନେଇଥିଲି । ପରେ ତ ରୁଲି ଆସିଲି । ଭଲଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି ସେମାନେ ।

କଥା କହୁଥାଏ—ତୋକେ ପିଉଥାଏ । ସରକତ ଚିଲସକ ସରି ଆସିଲା ।

—ଭାରି ଗରମ ଲଗୁଛି—କହି ଭୁବନ ତା'ର ପଞ୍ଜାବୀଟା ଖୋଲିଦେଲା । ନିରବଚ୍ଚ ଦେହଟି ତା'ର । ତମ୍ଭା ତାରପରି ଉତ୍ସୁକ ବେକ । ବେକ ପାଖରେ ସିଝା ଦାଗ ।

ସୁଜାତା ବସ୍ତ୍ର ହେଉଥିଲା । ପଚାରିଲା, ଏ କ'ଣ ?

ଲବୋରେଟୋରୀରେ ଏସିଡ୍ ପଡ଼ି ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିଲା—

ଓଃ, ଉଷା କହୁଥିଲା—ଭଗବାନ, ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା କାହିଁକି ଘଟିଲା ? କ'ଣ ସିଝିଗଲା ?

ତୁଁ ଏ ଉପର ଚମଡ଼ାଟା ସିଝିଗଲା କିନ୍ତୁ ସୁଜାତା—

ଶଙ୍କାପ୍ରକଣ ଭୁବନର ଦୃଷ୍ଟି । ଗର୍ ଗର୍ ତା'ର ଭାଷା ।

ସୁଜାତା ଧରି ଉଠିଲା । ପଚାରିଲା—

କିନ୍ତୁ କଣ ?

ଭିତରଟା ଯେ ଜଳପୋଡ଼ି ସିଝି ଯାଇଛି—

ସୁଜାତା ଶୁଣିଲା । ମନର କୋଡ଼ ମନ ଭିତରେ ଚାପି ଧରି କହିଲା । ଆପଣ କାହିଁକି ନିଜକୁ ଜଳପୋଡ଼ି ମାରୁଛନ୍ତି, ଭୁଲ ଯାଆନ୍ତୁ ସବୁ—

ଭୁବନ କହି କହି ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ସୁଜାତା ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲ । ପଙ୍ଗା କରୁ କରୁ ପରୁଗଲ,
କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଆଉ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଥାନ ଦେଉଛନ୍ତି—

ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ନାହିଁ ।
ଭୁଲିବାକୁ ମୁଁ ବୁଝେନି—ତୁମର ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତିତ ହେବା
ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମ ଶର ବିଚଳିତ ହେଉଛ । କିନ୍ତୁ
ମନେ ରଖ । ପୃଥ୍ବୀର ପ୍ରଳୟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିପାରିବି
ନାହିଁ; ଆଉ ବାପାଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ ଜଣାଇ ଦେଲେ, ବିବାହ କରିବାର
କଥା ହେଲେ ମୁଁ ସୁଜାତା ବ୍ୟଗ୍ର ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବିବାହ କରି
ପାରିବି ନାହିଁ...

ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ଭୁବନ ବାବୁ...କାହିଁକି ଆଉ ?

ନା ସୁଜାତା-ବାପା ଆଜି ଭଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି । କାଲି ତାଙ୍କର
ମନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ । ସେ ଦେଖିବେ, ଭୁବନ ଯାହା କରିଛି,
ତା' ଠିକ୍ । ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ । ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ଆଶ୍ୱସ୍ତ
ହୁଅ ।

ଅଶ୍ୱାସନା ଶୁଣି ସୁଜାତାର ହସ ରେଖା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ସେ
କହିଲା, ମୁଁ କହିଥିଲି କାଲି ଆସିବାକୁ—ଆସିଲେ ନି ?

ଅଭିମାନ ମିଶା ତା'ର ଶ୍ୱାସ ।

ଭୁବନ କହିଲା—ଅସୁବିଧା ଥିଲା । ଆଜ୍ଞା, ତୁମ୍ଭେ ହେଉକା
କାହାନ୍ତି ?

ସବୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଆଉ ମାଉସୀ ?

ଥିବେ...

ଭୁବନ ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ଚାଲି ଚାଲି ହୋଇ ଦେଖେ ତ ମାଉସି
 ବସିଛନ୍ତି । କ'ଣ ଗୋଟାଏ ଅଖାଡ଼ୁଆ ଚିନ୍ତା କରିବା ଭଳି ତା'ଙ୍କ
 ମୁହଁଟା ଅପ୍ରସନ୍ନ ଦିଶୁଛି । ଭୁବନ କହିଲା, ଯାଉଛି ମାଉସି...
 ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଭାଙ୍ଗିଲା । ସେ କହିଲେ, ହଉ ଯିବ ତ ! ଟିକେ
 ରୁହ, ହେ ଗୁମା...କୁଆଡ଼େ ଗଲୁ ମ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ।

ଭୁବନର ଆଖି ଦୁଇଟା ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା କେଜାଣି
 କାହିଁକି, ସେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ, କହିଲା, ନା...ମୁଁ ଯାଉଛି ।
 କେବେ ଆସିବ ?

ଆସିବ ମଝିରେ ମଝିରେ ।

ଭୁବନ ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ବିଦାୟ ଆଣିଲା । ସୁଜାତା କହିଲା
 —କୋଉ କ'ଣ କହିଲେ ?

କିଛି ନାହିଁ, ଅଟକାଉଥିଲେ ତ—

ତା' ପରେ ଭୁବନ ଚାଲି ଆସିଲା । ପଛରେ ସୁଜାତା ।
 ଫାଟକ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ସୁଜାତା ଠିଆ ହେଲା । ଆଖିରେ
 ଲୁହ ଆସୁ ନାହିଁ । ତଥାପି ମନରେ ଅର୍ଥାତ ଦୁଃଖ । ଭୁବନ ପଚାରିଲା,
 ଯାଉଛି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି...ସାଇକେଲ୍ ଧରି ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

ସୁଜାତା ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ସାଇକେଲଟା କିଛି
 ବାଟୁ ଯାଏ ଦେଖାଗଲା । ତା' ପରେ ଛକ ମୋଡ଼ୁ ଆଉ ଦିଶିଲା
 ନାହିଁ । ହୃଦୟରେ ଆଶା ଆଶ୍ୱାସନା ଓ ଦୁଃଖ ଆସନ୍ନ ହେଉ
 ଉଠିବାର ସୂଚନା । ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା ଭୁବନର ସେଇ
 କବିତାଟି—

ପ୍ରଣୟର କଳ୍ପବଟ ଏଇ ମୋ ଜୀବନ

ପ୍ରାଣର ଆକୁଳ ଆଶା

ଓଠର ବ୍ୟାକୁଳ ଭାଷା

ଦରଦ ମିଳନ ଅଶ୍ରୁ ସବୁ ପଛବନ

ପ୍ରଣୟର କଳ୍ପବଟ ଏଇ ଗୋ ଜୀବନ—

ଭବନ ଅଞ୍ଜଳ ପାଖକୁ ଚାଲି ଲେଖିବ । କାହିଁକି ? କାହିଁକି
 ସେ ପୁଣି ତାକୁ ତାର ଦୁଃଖମାର୍ଗ କହାଇବ ? ନା...ଫେରି ପଡ଼ିଲ ।
 ସ୍ତମ୍ଭା ପଢ଼ିଗଲା, ବାବୁ କ'ଣ ଚାଲିଗଲେ ?
 ସୁଜାତା ମାରବରେ ତାର ଉତ୍ତର ଦେଲ ।

* ବାର *

ଭୁବନର ଏଟା ଫୋର୍ଥ ଇଅର । ପିଲାଏ କହନ୍ତୁ :
 First year Damn care
 Second year Labour
 Third year Marriage
 O 4th year, sleepless Graduate father !

ବାସ୍ତବିକ ଭୁବନର ଅବସ୍ଥା ସେଇପରି । କଲେଜ ଖୋଲିଲଣି ।
 ବାସୁ ଆଇ. ଏସ. ସି. ପରେ ବି. ଏ.ରେ ନାମ ଲେଖାଇଛି । ଗରିବ
 ପିଲା । ଟିଉସନ ଯୋଗାଡ଼ ପାଇଁ ଲାଗିଛି । ଭୁବନ ପାଖରେ ଆସି
 ଦିନେ ପଢ଼ୁଥିଲା । ଦେଖିଲା, ଭୁବନ କଳାକାଠ ପଢ଼ି ଯାଇଛି ।

ବାସୁକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ର ଭୁବନର ଆଖି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ
 ହୋଇ ଆସିଲା । ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ବୁଝିବାକୁ ବାସୁକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତ
 ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ମାରବ ସେ, ଖାଲ ଏତକ କହିଲା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର,
 ଯାହା ହେବାର ହେଉଛି । ଆଉ ଗୁଡ଼ାଏ ନିଜକୁ ଜଳାଇ ପୋଡ଼ାଇ
 ମାରିବାକୁ ଦେ ନାଁ । ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ, ସୁଜାତା କେମିତି ?

ହଁ ସେମିତି ଥିବ, ଭୁବନର କଣ୍ଠରେ ଦୁଃଖ ଓ ସମବ୍ୟଥାର
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ।

ଏଇ କଥାଟି—ବାସୁ ହସି ହସି ପଚାରିଲ ।

ଭୁବନ ଗମ୍ଭୀର ରହିଲା । ସମୁଦାୟ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବାକୁ ବାସୁ ହଠାତ୍ ଚେଷ୍ଟା କଲା ନାହିଁ । ଏତିକି ଜାଣିଲା ଯେ କିଛି ନା କିଛି ବଢ଼ି ଯାଇଛି ।

କହିଲା, ମୁଁ କହୁଛି ପରା, ଶ୍ରେୟ, ପ୍ରଣୟ, ଆଦର୍ଶ, ଏଗୁଡ଼ାକ ବାଜେକଥା । ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିବାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଯଥାଯଥ କଠିଳ ମୀମାଂସା । ତୁ ସେ ବାଜେ କଥା ଶୁଣ । ପାଠ ପଢ଼ । ମଲ୍ୟବାନ ସମୟ ଗୁଡ଼ାକ ନଷ୍ଟକରି ବାଜେ ଚିନ୍ତା କର ନା ।

ତୁମେ କେବେ ଲଭ କରିନା ବାସୁ—ଜାଣିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ...

କ'ଣ କହିଲା ମୁଁ ଲଭ ଜାଣେନି ? ଫରକ ଏତିକି ଯେ ତୁ ଆଦର୍ଶ କହି ତା ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ପ୍ରାଣାନ୍ତକ ହେଲୁଣି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମାରବ ନିଶ୍ଚଳ । ତୋତେ ତ କହିନି ଭୁବନ, ଗଲା ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ ଯାହାଟା ବଢ଼ିଗଲା...

ଆଗ୍ରହରେ ଭୁବନ ପଚାରିଲା, କଣ ବଢ଼ିଲା—

ବଢ଼ିଲା, ଯାହା ବଢ଼ିବାର ନୁହେଁ—

କ'ଣ କହୁନ—

କ'ଣ କହିବି ରେ । କହିଲବେଳକୁ ତ ସେମ ଟାକୁରି ଉଠୁଛି—ତୁ ଯେବେ ସେପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ...

କ'ଣ ଏତେ ଭୂମିକା କରୁଛ, କହ ନା ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁଟିଟା ଲମ୍ବା ଜଣାଗଲା । ଉତ୍ତମା ପଲ ବାହାର ନ ଥାଏ । ଏଣେ ମନ ବ୍ୟସ୍ତ । ଜାଣିଥିବୁ, ଏଣୁତେଣୁ ଗୋଟା ଗୋଟି କରି ଖଣ୍ଡେ 'ମାଟିର ଘର' ତିଆରି କରିଦେଲା । ଧର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସରିଲା ଦିନ 'ମାଟିର ଘର' ଫିଲ୍ମଟାର ଫୁରାଟିଟା ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

କାଲ ସାଗରେଇ ମରଣ ବୋଲି ସୁ ଯେଥାୟ ଶୁଣେ କାଲୁରତର
ତାର ବୁକେ ମାଟିର ମାନୁଷ ଆଶାୟ ବାରେ ମାଟିର ଘର ।

ମନ ଦୌଡ଼ିଲା ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ । ଚାଲିଲି । ଜାଣିଥିବୁ, ସାଗରକା
ହୋଟେଲ ମେନେଜର ସେଦିନ ଆମକୁ କହିଥିଲେ ଆଉ ଥରେ
ଆସିବାକୁ । ଯାଇଁ ପହଞ୍ଚିଲି । ସେଇଦିନ ଜଣେ ଉତ୍ତୁଲୋକ ତାଙ୍କର
କନ୍ୟାସତ୍ର ସେ ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମୁଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଖରୁଟି
ନେଲି ଉପରେ । ମୋ ପାଖାପାଖି ବଖରୁଟି ସେ ନେଲେ । ବୁଲି
ବୁଲି କରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲି । ମେନେଜର ଓ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନେ
ଆସିଲେ । ତାସ ଖେଳ ହେଲା । ଶୋଭାଲି ପ୍ରାୟ ୨ଟାରେ । ନିକ
ଲଗିଗଲା—ତହିଁ ଆରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠି ଶୁଣିଲି ଦଂଗଲା ଦଂଗଲା
କଥା । କୁଆଡ଼େ ଗଲନି ! ବସି ରହିଲି ।

ତୁ ତ ଟାକି ବସିଥିବୁ...

ନାଁ ଭୁବନ । ଶୀର୍ଷଯାତ୍ରୀ ସେମାନେ । ଆସି ଥିଲେ । ମୁଁ ବି
ଯାଇଥିଲି । ଜାଣିପାରିଲି । ଉତ୍ତୁଲୋକକୁ ଜର । ହିଅଟି ବିରୁଦ୍ଧ ବଡ଼
ବ୍ୟସ୍ତଥାଏ । କାହାକୁ କହିବ କିଏ ଅବା ତାକୁର ତାକିବ ?
ମେନେଜରକୁ ଶବ୍ଦ ଦେଲି । ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ବୋଲି କହିଲେ ।
ତା'ପରେ ଚାଲିଗଲା ଆସିଲି ତାକୁ ଜଳଖିଆ ଦେବାକୁ । ମୁଁ ସବୁ
ଦେଖୁଥାଏ ! ଶୁଣୁଥାଏ ! କିଛି କହୁ ନ ଥାଏ । ପରେ ବାହାରିଲି
ବୁଲି । ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଦେଲି । ଚାଲିଗଲା ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଆସି ମୋତେ ଅଟକାଇ କହିଲ, ବାବୁ, ତମକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ।
ତା ପାଟିରୁ ଏକଥା ସବୁ ନ ସରୁଣୁ ସେ ଗାର୍ଲଟି ଆସି ବଡ଼ କାତର
ସ୍ଵରରେ କହିଲା, ମହାଶୟ, କିଛି ଭାବିବେନି । ମୁଁ ବିପନ୍ନ, ବୟା
କରି ଜଣେ ତାକୁରର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଗାଲିଟା—ଦୁଃଖ ଓ ଭୟରେ ତାର ମୁହଁଟା ମଳିନ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳ । ମୁଁ ତାକୁର ପାଦକୁ ଡାକି ଆସିଲି । ସେ ଦେଖି କହିଲେ, ଆଜି ଶୁଣି ଆପଣ ଜାଗ୍ରତ ରହିବେ । ପ୍ରତି ଦୁଇ ଦଣ୍ଡରେ ଔଷଧ ଦେଉଥିବେ । ମୁଁ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦେଇ ଯାଉଛି । ମୋର କମ୍ପାଉଣ୍ଡରକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛ । ସେ ରାତି ଏଟା ଯାଏ ରହିବ । ବାମ ପାଖ ଫୁପ୍‌ଫୁପ୍ ଆହାନ୍ତ ହୋଇଛି—ତେବେ କେପଟା କିଛି ସେମିତି ନୁହେଁ । ରୋଗୀର ଯେବେ ରାତି ସୁଦ୍ଧା ଉପଶମ ନ ହୁଏ ତେବେ କାଲି ସକାଳୁ ମୋତେ ଦେଖା କରିବେ ।

ତାକୁର ରୁଲିଗଲେ । ବନା ଆପତ୍ତିରେ ମୁଁ ତାକୁ ଫିସଟା ଦେଇ ଦେଲି । ମେନେଜରକୁ କହିଲି, ଟିକିଏ ରୁକରଟିଏ ଦେବାକୁ । ସେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ବହୁତ କଲେ । ଶାନ୍ତାକୁ ବୁଝାବୁଝି କରି ଦେଲୁ । ଡବଲ ନିଉମୋନିଆକୁ ଗତି କରୁଛି । ଶାନ୍ତା ବୁଝି ପାରୁନାଣି । ଏକମାସ ପିତା । ସେ ତାର ଦୁନିଆଁ । ଖାଉ ନ ଥାଏ । ରୁକର ଆଣି ଖାଦ୍ୟ ଥୋର ଦେଲୁ । ମୁଁ ତ ଖାଇ ଥାଏ । ତାକୁ ଯେତେ କହିଲି, ସେ ରାତି ହେଲାନି ।

ଖାଲି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ କରିବାରୁ ସେ କହିଲା, ଆପଣ ନ ଖାଇଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି...

ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଖାଇଲି ବ'ଟା । ରାତିରେ କମ୍ପାଉଣ୍ଡର ଆସି ଦେଖିଲେ । କହିଲେ, ଅବସ୍ଥା ବେଶ ଭଲ । ମେନେଜର ରାତି ୧୨ଟାରେ ଗଲେ । ଏକାକୀ ରହିଲି ତା' ପାଖରେ ମୁଁ । କେବେ ତ ଟୋକାକ ମେଳରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିବି । ଦେହ ସ୍ୱଚ୍ଚତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକିଲି ଲୋକଟା କେମିତି ଭଲ ହୋଇଯାଉ ।

ରାତି ସାରା ଉଜାଗର ରହିଲି । ବାରଣ୍ଡାରେ ଚାକରଟା ଶୋଇ ଘଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଥାଏ । ଶାନ୍ତାକୁ ମୁଁ ବେଳେବେଳେ ଚାହେଁ, ଦେଖେ ତାର ଆଖି ଛଳ ଛଳ— ବେଳେବେଳେ ସେ ମୋତେ ଏକଧ୍ୟାନରେ ଚାହେଁ । ତୁ ସେପ ନ କରି ମୁଁ ସେଗୀର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥାଏ...

ରମେଶ ବାବୁ ଆଖି ଖୋଲିଲେ, ଶାନ୍ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲେ । ଶାନ୍ତା କାନ୍ଦିଲା, ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ମଧ୍ୟ ଚାକ ଆଖିରୁ ବୋହି ପଡ଼ିଲା । ନିଜର କୋଡ଼ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ମୁଁ ଏଇ ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ଶୁଣୁଥାଏ, ଶାନ୍ତା ମୋର ପରିଚୟ ଦେଉଛି । କିଛି ସମୟ ପରେ ଶାନ୍ତା ଡାକିଲା । ମୁଁ ଆସିଲି । ନମସ୍କାର କଲି । ହସ ହସ ମୁହଁରେ ସେ ମୋତେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ଦେଖିଲି ଉତ୍ତମ ପ୍ରାୟ ୧୦୨ ରହୁଛି । ଫଳ ରସ ଟିକିଏ ଦେଲା । ଶାନ୍ତାକୁ ମନା କଲି ଆଉ ବେଶି କଥାବାଣୀ ନ କରିବାକୁ ।

କର ଲେଉଟାଇ ସେ ଶୋଇଲେ । ଶାନ୍ତାର ପରିଚୟ ନେଲି । ଧନୀ ଆଡ଼ିଭୋକେଟର ଏକମାସ କନ୍ୟା ସେ । ମାତୃସ୍ତନା । ପିଲାଦିନରୁ ପିତୃସ୍ତେତ୍ରେ ପରିଚୟ ହୋଇ ଆସିଛି । ମାଟ୍ରିକ୍ ପଢ଼ୁଛି । ଭଲ ପଢ଼େ । ସେ ମୋର ପରିଚୟ ନେଲା । ଫେଲ୍ କଥା କହିଲି ନି । ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲା ମୋର ପିତୃସ୍ତନ କଥା ଶୁଣି ।

ରାତି ପାହିଲା । ଡାକ୍ତରକୁ ଡାକି ଆଣିଲି । ସେ କହିଲେ, କିଛି ଭୟ ନାହିଁ । କାଲି ସେ ମଧ୍ୟ କଲକତା ଯିବା ପାଇଁ ସମ୍ପନ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଦୁମ ଲାଗୁଥାଏ । ଟିକେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ଉଠି ଦେଖେ ଦଶଟା ବାଜିଲାଣି । ଶାନ୍ତା ବସୁ ବସୁ ତୁଲେଇ ପଡ଼ିଛି । ସେଗୀ ନିକଟରେ ବସିକରି ରହିଛି । ମେନେଜର ଆସି ଖବର ନେଇଗଲେ ।

ରୁକରଟା ଦୁଇଟା ମିଳି ଆଣି ଥୋଇ ଦେଇ ଶାନ୍ତାକୁ ଡାକିଲ ।
ସେ ଉଠିଲା । ପୁଣି ସେଇ ଦୃଶିତ ରୂପାଣି ଓ ଅଶ୍ରୁ ଛଳ ଛଳ
ଆଣି ।

ମୁଁ ରୁଣ୍ଡିଲି । କହିଲି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନ—

ବ୍ୟସ୍ତ ମୁଁ ନାଁ ଆପଣ ?

ଛୁଡ଼ନ୍ତୁ ସେ କଥା—ରୁଲନ୍ତୁ ମିଲ୍ ଶୁଣି ଯିବ ।

ସେ ମୋର ହାତ ଧରି ନେଇଗଲେ । ମୁଁ ହାତ ଧୋଇଲି ।

କସିଲି । ଦେଖିଲି, ଶାନ୍ତା ଶାଲ ମଝିରେ ମଝିରେ ଛଳ ଛଳ

ଆଖିରେ ବାରମ୍ବାର ରୁଡ଼ିବ—

ଭୁବନ କହିଲା, ତତେ କିଏ ନ ରୁଣ୍ଡିବ ବାସୁ—ତୋର
ଗୋଉ ତମ୍ଭା ତାର ପରି ପତଳା ରୋମାଞ୍ଚିକ୍ ତେହେସ—କେବେ
କ'ଣ ତୁ ଗରିବ ଛୁଟି ପରି ଦେଖାଯାଉ ? ତୋତେ ତ ସେ
ରୁଣ୍ଡିଥିବ ଶୁଣିଥିବ ।

ହଁ, ତା ପରେ ମୁଁ ଉଠି ରୁଲିଗଲି । ବାପା ତାଙ୍କର ଭଲ
ଥାନ୍ତୁ । ସତ୍ୟା ହେଲା ; ଆସିଲା ଗୁଡ଼ । ଡାକ୍ତର ଆସି ଦେଖିଗଲେ ।
ସବୁ ଭଲ ଅଛି । ଗୁଡ଼ି ଧରି ବେଳକୁ ସେଗାଁ ଶୋଇ ଆସିଲା ।
ମତେ ନିଦ ଲାଗିଲା । ପଦାରେ ଆସି ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି ।

ଉଠି ଦେଖେ ଶାନ୍ତା ଆସି ମୋର ବଛଣାରେ ଶୋଇ
ଯାଇଛି । ଫୁଟନ୍ତା ଗୋଲପ ପରି ମୁହଁ...ଅନିମେଷ ଆଖିରେ ମୁଁ
ତାକୁ ରୁଣ୍ଡିଲି । ଉଠି ପଡ଼ିଲି । ଭାବିଲି, କିଏ କାଳେ କ'ଣ ଭାବିବ ?
ଯଦି ତାଙ୍କ ବାପା ଦେଖିଥିବେ...

ଉଠିଗଲି ରମେଶ ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ । ସେ ଗାଡ଼ ନିଦରେ
ଶୋଇଛନ୍ତି । ନିଦ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଦେହ ସାରା ଉତ୍ତେଜିତ
ଆଉଟା ଧାତୁ ପରି ଗରମ ଲାଗୁଥାଏ । କସିଲି ।

ସବୁ ପାଢ଼ିଲା । ଶାନ୍ତା ଉଠିଲା । ସେ ଦିନ କଥା ହେଲା
ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲି କରବାକୁ ହେବ । ରହିବାର । ମୁଁ
ଚାଲି କଲି ।

ରମେଶ ବାବୁ ବେଶ୍ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଗଲେଣି । ଭୟର ମାଣ୍ଡା
ଆଉ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତାକୁ ଡାକି କହିଲେ, 'ପାଅ, ବାସୁବାବୁଙ୍କ
ପାଖରେ ସହରଟା ବୁଲିଆସ । ସିନେମା ମଧ୍ୟ ପାଇପାର ।
ଖଟିଖଟି ଅବସାଦ ଲାଗୁଥିବ ।

ମୁଁ ଅସମ୍ଭବ ହେଲି । ଭଦ୍ରଲୋକ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ
କଲେ । ସିନେମା ଗଲୁ ।

ଫେରି ଆସିଲୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ । ରମେଶବାବୁ ବାହାରେ
ଟହଲୁଥିଲେ । ଦେଖିଲୁ ମାତ୍ର କହି ପକାଇଲେ କି ସିନେମା ଗଲ
ନାହିଁକି ?

ଓଁ, ମାଟିମା ଯାଇ ଫେରିଲୁ—ଶାନ୍ତା କହିଲା । ସମାଗତ
ଅନିତା ଫଳରେ ଦେହ ମୋର ଅଳଗ ଲାଗୁଥାଏ । ମୁଁ ମୋ ରୁମ୍‌ରେ
ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ପ୍ରାୟ ୯ଟା ବେଳକୁ ରମେଶବାବୁ ଡାକିଲେ ।
ଉଠି ପଡ଼ି ପୁଣି ଶୋଇଲି । ଶାନ୍ତା ଆସି ଉଠାଇଲା । ଉଠିଲି ।
ନିଦ ମଳମଳ ଆଖିରେ ଦେଖିଲି ତା'ର କି ସୁନ୍ଦର ଚେହେରାରେ ?

ଆଉ ନିଦ ହେଲାନି । ରମେଶବାବୁ ଶୋଇ ନ ଥିଲେ । ମୁଁ
ତଳକୁ ଆସିଲି ଟିକିଏ ବୁଲିଚଲି କରବା ପାଇଁ । ଶାନ୍ତା ପଛରୁ
ଡାକିଲା । ଫେରିଗଲି । ରମେଶକୁ ପଚାରିଲେ, କୁଆଡ଼େ
ଯାଉଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ଯାଉଛି ଟିକିଏ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ବୁଲି ।

ଶାନ୍ତାକୁ ପାଖରେ ନେଇଯାନ୍ତୁ । ତା'କୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିବ ।
ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରିଛି ସେ...

ଶାନ୍ତା ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ ପିଲାଟି ପରି ପଛେ ପଛେ ଆସିଲା । ସମୁଦ୍ର
କୂଳକୁ ଚାଲିଲା । କି ସୁନ୍ଦର ରାତି...ରାତିଆଡ଼େ ଚନ୍ଦ୍ର-ଚକ୍ର
ପୃଥ୍ବୀ—ଚରଣାସିତ ମାଳ ସମୁଦ୍ର—ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମେଦୁର ଦିଗ୍‌ବଳୟ...
ସୁଶୀତଳ ପବନ...

ଛୁତି ଥିଲା ମୋର । ମନଟା ଉତଳା ହୋଇ ଉଠିଲା ।
କେତେ କେତେ ଲୋକ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ଚାଲୁଥିଲେ ।
ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ ଧରି କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ପଦଗୁରଣ କରୁଥିଲେ ।

ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନଟା ମୋର ଏଠି ରାତିରେ ଯେ ସାଥୀ ଜଣେ
ପାଇଛି—ଭାଗ୍ୟବାନ ମୁଁ ।

ରାଲୁଥାଉଁ । ଶାନ୍ତା କେତେ କେତେ ସୁନ୍ଦର କଥା କହୁଥାଏ ।
ହମେ ଲୋକ ପତଳା ଥାନରେ ହେଲୁଣି । କହିଲି, ଫେରିଯିବା—

ଶାନ୍ତା କହିଲା, କାହିଁକି, ଏପରି ରାଲିବାକୁ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କୁ
ଭଲ ଲାଗୁନି...ଦିଗ୍‌ବଳୟକୁ ରାଲିଯାନ୍ତେ—କଣ୍ଠର ସ୍ଵରରୁ
ବୁଝିନେଲି ; କହିଲି, ଶାନ୍ତା ..ମୁଁ ତମକୁ ବୁଝିପାରିଛି । ନିରର୍ଥକ
ତୁମର କଳ୍ପନା—ଫେରିଗଲା । ଜୀବନଟା ଏତେ ସହଜରେ ଦିଆ
ନିଆ ହୁଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିଛି । ତୁମେ
ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିନାହିଁ...

ଭଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି ଆପଣ । ମୁଁ ଦୁଇଧର ପୁଣ୍ୟ ଆସିବି ।
ଏ ସମୁଦ୍ର କୂଳ ମୋତେ କିନ୍ତୁ ନୂଆ ନୁହେଁ—ପରିଚିତ ଜାଗା ।
କେଜାଣି କାହିଁକି ଆଜି ଏସବୁ ନୂତନ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଛି ।

ସେ ତୁମର ମନର ଦିକାର ।

ଶାନ୍ତା କିଛି କହିଲାନି । ମୋର ହାତଧରି ଛଳଛଳ ଆସିରେ
ମୋତେ ଚାହିଁଲା । ଅଜଣା ଆକେଶରେ ମୁଁ ତା'ର ବାମ ହାତଟିକୁ

ଧର ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ଆଣିଲ । ବାଳିକା ଦୁଃଖ ଆସିଲା—ଲଗି ଆସିଲା ଗୁଡ଼ିଆ ଆଡ଼କୁ । ଚମ୍ପୁନଟିଏ ଦେଲି ।

ତା'ପରେ ନିଜକୁ ଆପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ଦେହସାରା ଚକ୍ର ଚରଣ—ସାଦାକକ ଉତ୍ତେଜନା । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିକୁ ସମ୍ଭାଳି ନ ନେଇଥିଲେ, ଶାନ୍ତା ଯେପରି ମୋ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା, ସେଇଠି ସମୁଦ୍ର କୂଳେ ତ..... ?

ଭୁବନ ଚିତ୍କାର କରି ପାଦପୂରଣ କଲ “ପାପୁର” Fire ତା'ପରେ—

ଆରମ୍ଭ କରୁଛି ବାସୁ, ନିଧି ପଣିଆସିଲା । ନିଧି ହସ୍ତେଲ ପିଅନ । କହିଲା, ‘ବାସୁ, ସୁପରିଶେଷେଷ ଡାକୁଛନ୍ତି.....

ରୁଲ ଯାକଡ଼ି—ଭୁବନ କହିଲା ।

ବାସୁ ପଚାରିଲା, ‘କାହିଁକି ଡାକୁଛନ୍ତି—

ମେସ୍ ଟଙ୍କା

ଗରୁ ଆସିବ—

ଭୁବନ ମରବ ରହିଲା । ବାସୁ କହିଲା, ମୁଁ ତ ତାହାହିଁ ଆଖିକା କରୁଥିଲି । ମୁଁ ତମର ବାପାଙ୍କ ସ୍ଵଭାବ ଜାଣେ । ଏକଜିଦିଆ ଲୋକ । ବିବାହ ସମ୍ପର୍କରେ ତୁମର ମତାମତ ଶୁଣି ସେ ଟଙ୍କାପଇସା ଦେଇ ନ ଥିବେ କିନ୍ତୁ ତୁ ସେଥିପାଇଁ ପରୁଆ କର ନା । Cross words puzzlରେ ମୁଁ ତ ଦୁଇଥର ଚାରିଟି ଲେଖାଏ ପାଇଥିଲି । ପାଖରେ ଅଛି । ମେସ୍ ଟଙ୍କା କାଲି ଦେବା—କିନ୍ତୁ ତୁ ସେ ସୁଜାତା କଥା ଏତେ ଭାବନା...ପଡ଼ । ଦେଖାଯିବ...

ଭୁବନର ଆକ୍ଷି ସଜଳ ହୋଇ ଆସିଲା । କୃତଜ୍ଞତାର ବ ଏକ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଗର୍ଭରେ ସେ ବାସୁ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ରହିଲା ।

ବାପୁ କହିଲେ, ପାଗଳ...ଏ ବସୁସର ଖାଦ୍ୟକୁ ତୁ ଆଦର୍ଶ
 ସ୍ଥାନ ଦେଲୁ ସତ । କିନ୍ତୁ ଭଲ ହେଲାନି—ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବିରାଟ
 ଦୁନିଆଁର ତୋର ଚ୍ୟାଗ କଥା ଜାଣିବନି । ବରଂ ଦୁନିଆର
 ସୁଅରେ ଭାସି ନ ଗଲେ ଦେଖୁଛୁ କି ବିପଦ...ନିଧି ପୁଣି ଆସି
 ଡାକଲେ । ଭୁବନ ଉଠି ଚାଲିଲେ ହସ୍ତେଲ ଅଟିସକୁ । କେଜାଣି
 କାହିଁକି ବାପୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସଟିଏ ପକାଇଲେ ।

* ଭେର *

ସୁଜାତା ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଅଞ୍ଜଳର ବିବାହ କଥା
 ଭାବୁଛି ।

ଏଇ ଅଞ୍ଜଳ...ଦିନେ କହୁଥିଲା, ହୃଦୟ ତା'ର ବିଚଳିତ
 ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ମୋତେ କେତେ ଅବା ସାନ୍ତ୍ୱନା ନ ଦେଇଛି ।
 ମୋର ଆଗରେ ତା'ର ଜୀବନ ସୁରଭିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ପ୍ରେମ
 ନାହିଁ, ଆଦର୍ଶ ନାହିଁ,—Love ନାହିଁ...ବାପା ମା' ତା'ର ଯାତାକୁ
 ଠିକ କରନ୍ତୁ, ସେ ହେବେ ତା'ର ଜୀବନର ସବସ୍ତୁ—ହୃଦୟର
 ଆଗଧା । କହୁଥିଲା, ସେ ତାକୁ ଦେଖିଛି...ବେଶ ସୁନ୍ଦର ଚେହେରା ।
 ଖୁବ ଭଲ ପଢ଼ନ୍ତି...ଥିଲାବାଲର ସନ୍ତାନ ।

ସୁମ୍ ଏ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଚିଠି ପଠି ଦିଆ ନିଆ ହୋଇ ନି ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଜଳର ଜୀବନ ।

ଆଜ୍ଞା, ଭରଣ ଏ ଆଧୁନିକ ପୁରୁର କେମିତି Love Letter
 ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିବାକୁ ହୁଏ, ଜାଣି ପାରେ ନି । ଖାଲି ମୋର ଚିଠି
 ପଢ଼େ—ତା'ର ଆଗ୍ରହରେ ଦି'ରୁର କଥା ଲେଖି ଦେଇଯାଏ...

ସେଇ ଅଞ୍ଜଳି ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ । ତା'ର ଜୀବନରେ ନାହିଁ
ପ୍ରଣୟର ଉତ୍ତପ୍ତ କମ୍ପା ଦଙ୍ଗା ହେଙ୍ଗାମା, ବାଧାବରଜ କିଛି । ମୁଁ
କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଜାଣିଶୁଣି ବରଣ କଲି ? ଜୀବନଟା ଖାଲି ତା
ହତାଶରେ ଘୋଡ଼ି ଯାଉଛି । ଓଃ—

କର ଲେଉଟାଇଲା । କି ଯଦୁଣୀ ତା ହୃଦୟରେ । ରୁମ
ସାରା ଅନ୍ଧାର...ସ୍ୱିଚ୍ ଅଫ୍...ସୁଜାତା ଶ୍ରବୁତ, ହୃଦୟ ଦିନେ
ଏମିତି ତା'ର ଜୀବନର ସୁଇଚ୍ ଅଫ୍ କରାଯାଇ ପାରିବ, ଅସରନ୍ତ
ଅନ୍ଧକାର ଭେଣିକ...କି ମାରାତ୍ମକ କଳ୍ପନା କରୁଛି ସୁଜାତା...

ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରି ଯାଉଛି—ଦେଖିବାକୁ କେହି ନାହିଁ—
ପୋଛି ଦେବା ତ ଦୁରର କଥା ।

ମା ?—ଏଇ ମା' ଦିନେ ଭୁବନବାବୁକୁ ପୁସୁପୁରି ଶୋଳଣା
ଭଲ ପାଉଥିଲେ...ଆଜି ଦେଖୁଛନ୍ତି କି ଘଣ୍ଟା ଚକ୍ଷୁରେ—ସବୁ
ପାରୁନି ସୁଜାତା, ଆଉ ସବୁ ପାରୁନି ।

୫ ଘୋଡ଼ି ~~କିଛି~~...ସେ ହେଲେ ତା'ର ଜୀବନର କାଳ...
କୁଆଡ଼ୁ ତା' ପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼କଲେ ଏକ ଏମ.ବି.ଇ ଏଫ୍ ଯୁବକ । ତାଙ୍କ
ଦାଦାଙ୍କ ସହିତ ବାବାଙ୍କର ଘନିଷ୍ଠତା ବଢ଼ୁଛି...ତାଙ୍କ ଭାଇ ତ
ବାପାଙ୍କର ବଡ଼ ବନ୍ଧୁ...ଖିଆପିଆ, ଖେଳାବୁଲ, ମଦନିଶା...
ସବୁଥିରେ । ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମୋର ଜୀବନରେ କ'ଣ
ଆସିବାର ଥିଲା ପ୍ରଭୁ !

କ'ଣ ଶୁଣୁଛି ? ବହୁତ ଥର ଶୁଣିଲଣି ତ ବହୁତ କଥା
ଭୁବନବାବୁଙ୍କ ବରୁଣରେ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଭଲ ପଢ଼ନ୍ତି...ନାହିଁ...
ଖେଳ ମଧ୍ୟ ସେତେ ଭଲ ନୁହେଁ । ଖାଲି ତେହେରା ଫେସନ-
ତେଖେଇ କଲେଜ ସାରା ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ବଡ଼ ଦଳଟିଏ ଅଛି ତାଙ୍କର,
ଏପରିକି ପ୍ରିନିପ୍ସାଲ କୁଆଡ଼େ ସେ ଦଳ ଉପରେ ବଡ଼ କଡ଼ା ଆକ୍ଷି
ଭଣିଥାନ୍ତି ।

ସମା ବସବର ସବୁ କଥା ଆସି ଟୁପୁଟୁପୁ କହିଯାଏ । ସୁଜା-
ତାର ହୃଦୟରେ ବାରମ୍ବାର ଆଘାତ ଲାଗେ । ସେ ଭାବେ, ଏଣିକି
ଆଉ ସବୁ ଶୁଣିବା ଭଲ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର କୌତୁହଳଟା ଆହୁରି ବଢ଼ି
ଉଠେ ମନ ଭିତରେ...ସେ ପଚାରେ...ସମା କହେ...

ସମା କହିଲା, ତିନେ କୁଆଡ଼େ ଡାକ୍ତର ଦାସ ତା'ର ବାବାଙ୍କୁ
କହୁଥିଲେ—ଆପଣ ଏ ସବୁ ବରଦାୟ କରୁଛନ୍ତି କିମିତି ? ଭୁବନ,
ଗୋଟାଏ ଲଫଟା ଯୁବକ—ତାକୁ ଏତେଟା ପ୍ରଶ୍ନସୂ ଦେବା ଭଗତ
ହୋଇନାହିଁ । ସେ ଯେ କାହିଁକି ଏଠାକୁ ଆସେ ?

ବାବା କୁଆଡ଼େ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗେ
ସାଙ୍ଗେ ଆସି ମା'କୁ ସବୁ କଥା କହିଲେ ଏବଂ ତାଗିଦ କରଗଲେ,
ଆଉ ଏଣିକି ଯେପରି ସେ ଟୋକାର ପାଦ ନ ପଡ଼େ ଏ ଘରେ ।

ବୋଉ ମଧ୍ୟ ବାବାଙ୍କୁ ମୁହେଁ ମୁହେଁ ଜବାବ ଦେଲା ପରି
କହିଲା, କାହିଁକି, ତୁମେ ତାଙ୍କୁ କହି ଦେଉନି...ମୁଁ ମାଲପି
ଲୋକ । କିମିତି କହିବି...

ବାବା ରାଗି ଉଠିଲେ । କହିଲେ, କିମିତି କହିବି...ଦେଖ,
ସୁଜାତାକୁ ମନା କରିଦିଅ...

ବାପା ତମ ତମ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ । ବୋଉ ସମାକୁ କହିଲା
ଏଣିକି ଭୁବନବାବୁ ଆସିଲେ କହିବୁ, ସେ ଏଠିକି ଆସୁଛନ୍ତି
କାହିଁକି ?

ସମା କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁର ଆଦେଶ ପାଳନ କରି ପାରି ନାହିଁ । ସୁଜା-
ତାର ଦେହମନ ଜଳୁଡ଼ି । ସାବିଲା, କି ଅଭାଗ୍ୟ ଜନ୍ମ ତା'ର, ତା'ର
ଲାଗି ଏତେ କଥା—

ହଠାତ୍ ରୁମ୍‌ଟା ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କି କିମିତି
ପ୍ରଦାତ୍ ଏ ଆଲୋକର ?

ସୁଜାତା !

ପରତତ ଓ ଆକାଶିକ କଣ୍ଠର ଡାକ ପରି ଶୁଭଲ । ସୁଜା-
ତାର ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ଆସି ଘାବୁ ଆଲୋକରେ ବୁଜି ହେଲ ପରି
ଜଣାଗଲା । ସ୍ଵପ୍ନୋତ୍ପତ୍ତ ପରି ସେ କହିଲା, ଆପଣ... ଓଃ... ଏତେ-
ବେଳେ କାହିଁକି ?

ଗୁଲି ଆସିଲି ଟିକେ...

ସୁଜାତାର ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ... ଏ କଣ... ?

ଆପଣ ବସନ୍ତ ।

ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସୁଜାତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣିଆଣି ସେ
ନିଜ କାନିରେ ତା'ର ଲୁହ ପୋଛିବାକୁ ହାତ ଉଠାଇଲା । ସୁଜାତା
ମନା କଲା...

ଭୁବନ କହିଲା ଏ - କ'ଣ...

ଥାଉ... କୁଃକୁ ଆଉ ବିଗୁଣିତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ କମ୍ପା ଜାଲାର
ଦାହ ବଢ଼ାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ତୁମ କଣ୍ଠରେ ଆଜି ଏ ଭାଷା କାହିଁକି ସୁଜାତା...

ସୁଜାତା ବ୍ୟାକୁଳ ବିଧୂର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭୁବନକୁ ଚାହିଁଲା ।
ଭୁବନର ହୃଦୟ ସମବ୍ୟଥାରେ ପ୍ରତିଧ୍ଵନିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ
କହିଲା, 'ମୁଁ ତ ତମକୁ ଥରେ କହିଛି, ସୃଷ୍ଟିର କୌଣସି ଶକ୍ତି
ଆମର ମିଳନର ଛନ୍ଦ ଭଗ୍ନ କରି ପାରିବ ନାହିଁ—

ହଁ,

ତା' ହେଲେ—

ଅବୋଧ ଶିଶୁଟି ପରି ସୁଜାତା କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭୁବନର
ଚରୁଣ ହୃଦୟରେ ଗଭୀର ଆନ୍ଦୋଳନ... ଆଖିରୁ ଦୁଇଧାର ଲୁହ
ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ସୁଜାତା ଚାଲିଗଲା । ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଭୁବନ ଭାବିଲା
ତାର ଅଗତ ଭବିଷ୍ୟତ...କେତେ କ'ଣ...

ମୁଣ୍ଡ ବଥାଇଲାଣି ।

ସୁଜାତା ଫେରିଆସି କହିଲା, 'ଉଠନ୍ତୁ ଟିକେ ଚା' ନିଅନ୍ତୁ—
ଭୁବନ ମନା କଲା, ଚା' ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡଟା ବଡ଼ ବ୍ୟଥା
କରୁଛି—ଟିକେ ଅମୃତାଞ୍ଜନ ଆଣି—'

ସେଲ୍‌ଫ୍‌ରୁ ଅମୃତାଞ୍ଜନ ଶିଶି ଆଣିଲା ସୁଜାତା...ଖଟ ଉପରେ
କସି ଅଶ୍ରୁଳ ହୃଦୟରେ ତା'ର ମୁଣ୍ଡରେ ଲେପି ଦେଲା ଅମୃତାଞ୍ଜନ,
ସସି ଦେଲା । ମୁଣ୍ଡଟା ବଥାଉଛି । ଲେପନର ରୁଗୁରୁଗୁ ଶିଞ୍ଜନ
ଓ ମୁଦୁଗନ୍ଧରେ ଚରୁଣ ଚରୁଣୀ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଭାବି ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଭୁବନ କହିଲା, ଥାଉ...'

କ'ଣ କମିଲା—

କମି ପାରେ...'

ଚା' ଟିକେ ଖାଆନ୍ତୁ...'

ନା...ଆଜ୍ଞା ତୁମେ କାନ୍ଦୁଥିଲ କାହିଁକି ?

କାନ୍ଦିବାର କଥା—ମୋର ଶ୍ରେଣୀ ।

ନା, ମୋର ଶ୍ରେଣୀ...'

ହାୟରେ ପ୍ରଣୟ—ଶ୍ରେଣୀକୁ ମଧ୍ୟ ଚରୁଣ ଚରୁଣୀ ଉଭୟେ
ନିଜର ଭାବ ଦୟା ସଂକ୍ଷି କରି ପାଉନ୍ତି ।

ଭୁବନ ବାବୁ...'

କ'ଣ...ଅସହ୍ୟ ଏଣିକି ହେଉଛି ।

ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତ କହିଲି,

ନା, ତା ନହେ'

ଆଉ କ'ଣ ? ଏଇ ଯେ ଡାକର ବାବୁ କୁଣ୍ଡାଟନା କରୁ-
ଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ଭରତରେ...

କ'ଣ ସୁଜାତା ! ଭୁବନ ବିଚ୍ଛେଦରୁ ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ିଲ ।
ସୁଜାତା ବାଧା ଦେଲ ତା'କୁ । କହିଲ, ଶୁଣନ୍ତୁ ।

କ'ଣ, କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

କହିବ ନାହିଁ ନା କହି ପାରିବ ନାହିଁ ?

ଏ ଭୁଣ୍ଡରେ ଧରିବି ନାହିଁ ।

ତେବେ କହିବ କିଏ ? କିଏ ସେ ଡାକର—ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବାହାର ଘରେ ବସି ଖେଳୁଛନ୍ତି ?

ହଁ...

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇଁ ତାକୁ ପଚାରିବି । କ'ଣ ସେ ମୋ ନାଁରେ
କହୁଛି—

ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେଲ ଭୁବନର ହୃଦୟ ଓ ମସ୍ତିଷ୍କ । ସେ ଉଠି
ଆସିଲା । ସୁଜାତା ମନା କଲା । ଆଉ, ସେ ଯାହା କହିବାର କୁହନ୍ତୁ
—ତାର ଆଖିରେ ଲୁହ ।

ନା ସୁଜାତା...ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'କୁ ମୁହେଁ ମୁହେଁ ପଚାରିବି—

ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ତା'ଙ୍କ ପାଖକୁ—ସେ ମଦ୍ୟପ, ଦୁଷ୍ଟ ଓ
ଦୁଷ୍ଟଭାଷୀ ।

ମୋର ସେଥିରେ ଯାଏ ଆସେକ କିଛି । ସିଧା ସିଧା କଥା-
ବାର୍ତ୍ତା କର ମୁଁ ଆସେ...

ଭୁବନ ବାହାରିଲା—ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଉତ୍ତେଜନା, ମନରେ ଆନ୍ଦୋଳ
ଏବଂ ଦେହସାରା ଉତ୍ତପ୍ତ କମ୍ପନ । ସୁଜାତା ମନା କରୁଥିଲା । ସେ
ଭୁଲିଲ ସିଧା ବାହାର ଘରକୁ । ପଛେ ପଛେ ଉଠିଲା ସୁଜାତା ।

ବାହାର ଘରେ ଚାଲି ଯିବା ପଥ...ରମେଶ ବାବୁ ଉପରେ
ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାମନ୍ତଗଣ, ପେଟି କଣ୍ଠାକାର ଚଉପୁସ୍ତକ,
କୁମିଳ ବ୍ୟାକର ହେଉ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ରମେଶ
ବାବୁଙ୍କର ଜଣେ ମେନେଜର ବସି ଖେଳ କରୁଛନ୍ତି । ହସରେ
ଘର ପାଟି ପଡ଼ୁଛି ।

ଭୁବନ ଦେପୁରଟା ଉଡ଼ି ଆଣି ବସି ପଡ଼ିଲା । ପରୁରାମ,
ତାଙ୍କର ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଟିକେ କଥାକାର୍ତ୍ତା ଥିଲା ।

ଖେଳ ବନ୍ଦକରି ସେ ପରୁରାମ, କ'ଣ କୁହନ୍ତୁ...ଆପଣଙ୍କ
ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି, କେମିତି କହିବ ? ତାଙ୍କର ସାମନ୍ତଗଣ
ତା' ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ହାତରୁ ଗୋଟିଟା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ମୁହଁଟା
ଅତି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଶକ୍ତି ଦେଖାଗଲା ।

ଆଜ୍ଞା, କ'ଣ କୁହନ୍ତୁ...

କ'ଣ କହିବ ? ଶୁଣୁକି, ଆପଣ ମୋ ପଛରେ ମୋ
ବିରୁଦ୍ଧରେ କ'ଣ କିଛି ପ୍ରୟତ୍ନ କରନ୍ତି ।

ଅପଦସ୍ଥ ହେଲା ପରି ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ନା...

ମୁଁ କହୁଛି ହିଁ—

‘ନା, କେବେ ନୁହେଁ, ଆପଣ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ପାରିବେ,
ହିଁ...ଦେବ ।

ତା' ଦେଲେ ଦିଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ କେବଳ ଏତକ କହି
ପାରେ ଯେ ଆପଣ ଏଠିକ ଆସି ଭୁଲ କହୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଆଉ
ଆପଣ ତ ଏହିପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ମୋ ପାଇଁ କହି
ବୋଧହୁଏ ଠିକ୍ କରି ନାହାନ୍ତି—

ନା, ଠିକ୍ କରିଛି ।

ଉତ୍ତର କଣ୍ଠରେ ଭୁବନ ପରୁରାମ, ଠିକ୍ କରୁଛନ୍ତି...

ଉଠ, ସେ ନାଲି ଅକ୍ଷି ଯା'ଅ ତମ ପ୍ରନ୍ତପଚାଳକୁ ଦେଖାଇବ—
ସେ ତପି ପିବେ । ଏଠି କାହାକୁ ଦେଖାଉତ—

ଦେଖାଉଛି ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଷ୍ଟରସ ମଦଖୋର ଡାକ୍ତରକୁ
ହଁ...ଏତେ ସାହସ...

ଜୋତା କରୁଛି ଦେଇ ଭୁବନ କହିଲା, Shut up,
ଅନ୍ୟମାନେ ତମକି ଉଠିଲେ । ହଁ ହଁ...ଏ କ'ଣ...ବୋଲି
ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ନିଜର ଉତ୍ତୁପ୍ତ ମସ୍ତି ସ୍ଵର ଆନ୍ଦୋଳ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅପମାନ
ସହ ନପାରି ଡାକ୍ତର ସାମନ୍ତରାୟ ଭୁବନ ଉପରକୁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ।
ହୋଧ ଏବଂ ଅପମାନରେ ଭୁବନ ତା'ର ଜୋତା ପଟେ କାହାର ବରି
ହଠାତ୍ ଦେଲା ଏକ ପାହାର ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ...

ହଁ ବୋଲି ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଭୁବନର ହାତକୁ ଧରିନେଇ
ଦେଲେ ଏକ ମୁଥ । ଶୁଦ୍ଧମତ ଧରାଧରି ମରାମତି ଚାଲିଲା । ଭୁବନକୁ
ମାଡ଼ି ବସିଲା ଡାକ୍ତର । କୌଶଳରେ ଭୁବନ ତା'ର ମୁଠି ଜଠକୁ
ଚିପି ଦେଲେ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଡାକ୍ତର ଟିକେ ତା'ର ମୁଣ୍ଡି ବୋହଳ
କଲା । ଭୁବନ ତାକୁ ମାଡ଼ି ବସିଲା । ଦେଖଣାହାଣ୍ଡମାନେ ଛଡ଼ାଇ-
ବାକୁ ଯାଇ କିଏ କ'ଣ କେତେ ଖାଇଲେ । ଶେଷରେ ଭୁବନ
ସରରେ ଟେବୁଲଟା ଉଠାଇ ଆଖି ସେମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି
ପୋପାଡ଼ିଲା । ଅବ୍ୟର୍ଥ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଡାକ୍ତରର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ବାଜିବାରୁ ସେ ଆଘାତରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ।

ଏତିକିବେଳେ ରମେଶ ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଘର ଭିତରକୁ
ବୌଡ଼ି ଆସିଲେ ଗୋଲମାଲ ଶୁଣି । ଲଜ୍ଜା ଓ ଅପମାନରେ ସେ
ଭୁବନକୁ ଚିରସ୍ଵାର କଲାପରି କହିଲେ, 'ନିର୍ଲଜ୍ଜ, ଆଉ ଯେବେ

ଏଠିକି ଆସୁ, ତୋତେ ଜୋତା ମାଡ଼ ଦେବ । କ'ଣ ଅଛରେ, ସ୍ୱାକୁ ଧକକା ମାରି ପାଟକ ପାଇ କରାଇ ଦିଅ ?

ତାଙ୍କ ମେନେଜର ବାହାର ପଡ଼ିଲେ । ତା'ପୁଅରୁ ଭୁବନ କହିଲା, 'Alright... ଚାଲି ଆସିଲା । ଗୋଡ଼ରେ ପଟେ ଜୋତା ଲଗିବ, ପଶାର ଗୁଟିକାଳି ମୁଣ୍ଡରୁ ରକ୍ତ ବୋହୁଛି—ତାକୁ ଜଣା ନାହିଁ । ଉତ୍ତେଜନାରେ ତାର ଦେହସାରା ଉତ୍ତପ୍ତ ହେବ ।

ବାହାରେ ନିବଡ଼ ଅଛକାର ! ଟିକେ ଦୂରରେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟିର ବଜା, କାଦୁଅ ବସା—

ଭୁବନ ଗେଟ୍ ବାହାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଭାବିଲା, କ'ଣ ତାର ଏକ ମୁଣ୍ଡରେ ସେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦଶାଳ ପ୍ରାସାଦକୁ ଭାଙ୍ଗି ରୂପମାର କରିଦେଇ ସୁଜାତାକୁ ନେଇ ଚାଲିଯାଇ ପାରିବ ?

—ଓଃ...ସୁଜାତା—ସୁ—ଜା—ତା !

* ଚଉଦ *

ବାହାର ଘରେ ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଳମାଳ ଚାଲିଥିଲା ବେଳେ ସୁଜାତା ପାଖ ଘରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ ଦେଲା । ରାମା ନ ଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ତାର ମୁଣ୍ଡଟା ବଲ୍‌କୁଲ ରୂପମାର ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା—

ପାଗଳ ଓ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତକ ପରି ସେ କୌଣିଆସୁଥିଲା ଘଟଣା ସ୍ଥଳକୁ । ରାମା ଅଟକାଇ ନେଲା—ହେଉଛି ଉଦବଦ୍ଧ ବେଗପରି ପୁଣି ସୁଜାତା ଚାଲିଲା ବାଡ଼ିପଟ କବାଟ ପାଖକୁ । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଚାଲିଯିବ

ଭୁବନ ପାଖକୁ...ରାମା ଜବରଦସ୍ତ ଟେକି ନେଇ ତାକୁ ତାର
କରୁଣାରେ ଶୁଆଇ ଦେଇ ଡାକ ପକାଇଲ । 'ମା—ମା...'

ତାର ପାଟି ଶୁଣି ପୁଜାତାର ଚେତା ଫେରି ଆସିଲା । ସେ
କହିଲା, ରାମା—କିଛି ପାଟି ତୁଣ୍ଡ କରନା—ଯା, ରୁଲିଯା—
ଖବର ବୁଝ୍ କ'ଣ ହେଲା ତାଙ୍କର...ଜଳଦି ଯା,

ଆଉ ତୁମେ...କୁଆଡ଼େ ଯିବ ନାହିଁତ ?

ମୁଁ ଏଇଠି ଶୋଇ ରହୁଛି—ଯା—

ରାମା ରୁଲି ମୁଠା ଆଖି ବାଡ଼ି କବାଟରେ ପକାଇ ଦେଲା ।
ପୁଜାତା ମା ଆସି ଡାକୁଥିଲେ । ରାମା କ'ଣ ?

ନା...ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ କ'ଣ ହେଲା । ମୁଁ ତ
ଭାବିଲି ଶ୍ଵେତ କି ଖଣ୍ଡ...

ହଁରେ ରାମା...ସେଇ ଯେ ଭୁବନ ବାବୁ—ଏଠିକି ଆସୁ
ନ ଥିଲେ, ସେଇ ଏଠି ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଦଙ୍ଗା ହେଜାମା
କରିଦେଲେ । ମାନ ଗଲା, ମହତ ଗଲା । ଏଇ ପୋଡ଼ାମୁହିଁଟା ପାଇଁ
ମୋ ଘରର ମାନ ମହତ ସବୁ ବୁଝିଲା ।

କ'ଣ ହେଲା...

କମିତି କମିତି କାନ୍ଦିଲା ପରି ପୁଜାତାର ମା କହିଲେ,
ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ପାଟି ଯାଇଛି...ମଟରରେ ନେଇ ସେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ—କି ଦୁର୍ଘେନାଗ—ପୋଡ଼ାମୁହିଁଟା
ପାଇଁ ଆଜି ଏତେ ବଡ଼ କାଣ୍ଡ ଘଟିଗଲା—ସେ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ?

ଘରେ ଥିବେ...ଦେଖେ...

ରାମା ଆସି ସମସ୍ତ କହିଲା । ପୁଜାତା ପଚାରିଲା, ଭୁବନ
ବାବୁଙ୍କର କିଛି ଖବର ହୋଇନି ତ ?

ରାମା ଟିକେ ଗୁମ୍ ଖାଇଲା । କହିଲା, ନା...ବୋଧହୁଏ କିଛି
ହୋଇନି...

ତା'ପରେ ସୁମା ଚାଲିଗଲା । କହୁଲ, ମା...ସେ'ଶୋଇଛନ୍ତି...
ଏତିକିବେଳେ ମେନେଜର ଆସି ପାଟିକରି କହିଲେ,
ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ! ନ ହେଲେ ଏଇଠି ପ୍ରେମର ସମାଧି ନେଇଯାନ୍ତା ।

ସୁଜାତା ବାହାରକୁ ଆସୁଥିଲା । ଏ ପଦକ କାନରେ ବାଜିଲା-
କ୍ଷଣି ସେ ଲେଉଟିଗଲା । ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପିଲଟି
ପରି କର୍ଲ କର୍ଲ ହୋଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମନେ ମନେ କହିଲା,
ଭଗବାନ, ତୁମେ କ'ଣ ପ୍ରଭୁ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ଭାଗ୍ୟରେ ଏହା ଲେଖି-
ଥିଲ...

ଭାବିଲା, ଅଞ୍ଜଳି...ଅଞ୍ଜଳି କ'ଣ ଏ ବିପଦବେଳେ ଠିଆ
ହୋଇ ପାରିବ । ଅସମ୍ଭବ । ଆଉ ଉପା...

ମନେ ପଡ଼ିଲା, ~~କିଛି~~ କଥା । ବିନୋଦ ବାବୁ କାଲେ
ତାକୁ ଏ ବିପଦ ବେଳେ ବଡ଼ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତେ ବୋଧ
ହୁଏ...ଆହା...ସେ କାହାନ୍ତି ? ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା କେଉଁଠି ରହି-
ଲେଣି ? ଠିକଣା ତ ସେ ଜାଣେ ନାହିଁ...ଘରର ଠିକଣାଟା ମନେ
ଅଛି ।

ମନର ସମସ୍ତ ଅବସାଦ, ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅବଶୋଷକୁ ସମ୍ପ-
କାଳ ଗୁପି ରଖି ସେ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖିବାକୁ ବସିଲା । ଘରକୁ
ଆଲୋଚନା କରି ସେ ସୁଟ୍‌କେଶରୁ ବାହାର କଲା ବିନୋଦର ଘର
ଠିକଣା ।

ହାତ ଥରୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ନାହିଁ । ତଥାପି ଲେଖିଲା ।

କଟକ

୨୩ । ୪

ହିନ୍ଦୀ

ହତଭାଗିନୀର ପ୍ରଣାମ ନେବେ । ଆପଣଙ୍କର ଯେବେ ମୋତେ
ଜୀବନରେ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥାଏ; ତି ପାଇଲୁ ମାତ୍ରେ ଆମ ଘରକୁ
ଆସିବେ । ସବୁନାଶ ଉପସ୍ଥିତ । ଜାଣେ ନାଁ, ମୋର ଅନୁମାନ ଅବ୍ୟର୍ଥ
କ ନାଁ । ଇତି ।

ସ୍ନେହର ଗୁଣୀ ।

ସୁଜାତା

ତଠିକି ଲମ୍ବାପାରେ ରଖି ସେ ଲେଖିଲୁ—

ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପାତ୍ର

ପୋ. ଅ. ଦେଶ, କଟକ

* ପଦ୍ମର *

ଶରତ, କ'ଣ ହେଲୁ ..

ହେବ କ'ଣ... ଭାଇଙ୍କ ସମସ୍ତ ଘଟଣା କହିଲି । ସେ ନିର୍ଭର
ଜବାବ ଦେଲେ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ପୋଲିସ
ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ—

ଏତିକି କହି ସେ ମଦନ ଓ ସୁଦାମକୁ ବାହାରକୁ ଡାକିଲି ।
ଉଭୟେ କ'ଣ ଗୁପ୍ତରୂପ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ।

ଭୁବନ ଶୋଇଛି—ଜୀବନର ଏ ଅଭୂତ ଅଭିନୟ ବସୟ
ଭାବ ଭାବ ସେ ଧିନୁ ହୋଇ ଗଲଣି । ସ୍ଵାଭାବିକ ଚେତୁରୀ ଆଉ
ନାହିଁ । ମନର ପ୍ରସନ୍ନତା ମଉଳି ପଡ଼ିଛି ।

କାଲି କୋର୍ଟକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାକୁର ସାମନ୍ତର ଚା' ବିରୁଦ୍ଧରେ କେଶ୍ କରନ୍ତୁ । କି ସାଦାକତକ ପରିସ୍ଥିତି । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପୁଣି ବି. ଏସ୍ପିର ଟେଷ୍ଟ ପରୀକ୍ଷା ।

ମାନବର ମହା ମହା ସଙ୍କଟ ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସି ଦେଖା ଦେଇଛି ।

ବାସୁ କହିଛି । ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହସ ନାହିଁ । ଚିଆପି 'orient' ର ହସ ଓଖାଡ଼ସ ନିଜ୍ଞ—ଧରିଛି, ଦେଖୁଛି । ପ୍ରାଇଜ ଟଙ୍କା ସରି ଆସୁଛି । ଆଗକୁ ସମ୍ମାନ ନାହିଁ—ଓଃ, କି ବିପଦରେ ବାବା...

ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା । ଭୁବନକୁ ଏ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ତାର ମାନସିକ ବିକୃତି ବଢ଼ୁଛି । ତାଙ୍କ ବାପାକୁ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ବାସୁ କହିଲା, ଭୁବନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଲାଗିପଡ଼ି । ନ ହେଲେ ସୁକାତାର ମଧ୍ୟ ମାନବ ବିପନ୍ନ ହେବ...ଏକ ସବୁ ତ Love Marriageର ଟାଙ୍ଗେଡ଼ି—ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆଦୌ ଏଭଳିକ ପସ କରେ ନି । ନାଶ ଜାତି, ଉନ୍ନତ ଯୌବନ...ରକ୍ତ ମାଂସର ସ୍ତ୍ରୀ, ଆଦର୍ଶ କ'ଣ, ପ୍ରେମ କ'ଣ ?

ହୃଦାନନ୍ଦ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଚା' ସହିତ ତାଲ ଦେଲା ।

ହୃଦାନନ୍ଦ କହିଲା, ଆଉ କ'ଣ ବାପ, ମା ଯୋଉଠି ନାହିଁ ସେଠି ଗୋଟିଏ ଲୁଚେଇ ଦେବେ—ବାହା ହେଲେ ପଡ଼ିବାଟା କ'ଣ ଭଲ ? ମନ ମିଳୁ ନ ଥିବ । ଉଦ୍‌ବିଷୟକୁ ଖାଲି ଜଞ୍ଜାଳ ଗୁଡ଼ିଏ ରଖି ମଣିଷ ହୃଦୟକୁ ହୋଇ ମରବ ।

ସୁଦାମ ଓ ମଦନ ଏ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ।

ବାସୁ ମୁହଁରୁ ଏ ପ୍ରକାର କଥା ଶୁଣି ଭୁବନର ମୁଣ୍ଡ ଗରମ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ହଠାତ୍ ତା'ର ଭୁଣ୍ଡ ଅଟକି ଗଲା । ସେ ଖାଲି ଏତିକି କହିଲା, 'Grapes are Sour' — ଅଙ୍ଗୁର ଖଟା ।

ମଦନ କହିଲା, 'ନାଁ, ଲଜ୍ଜାଳୟାନ ଶୁଭାଳ... ସମସ୍ତେ ବୋହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ । ବାସୁ ଶୁଣି ଆସିଲା । କହିଲା, ତା' ନୁହେଁ... Love କରି ବାହାଟା ହେଲ ପଡ଼ିଲେ ନାଁ ଥାଏ ସେଥିରେ ନୃତନତା, ନାଁ ମାଦକତା, ନାଁ ମାଧୁସ୍ୟ । ଆଗରୁ ତ ସବୁ କାମ ସରି ଯାଇଛି ମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଜାର କାରବାରରେ । ଏଣିକି ଖାଲି ସମାଜରୁ ଗୋଟାଏ ଲଭସେନ୍ସ ମିଳିଲେ ହେଲା । ଆଉ, ଦେଖ, ନୂଆ ଲୋକଟିଏ— ବଲ୍‌କୁଲ ଅଜଣା ଅଭିହ୍ନା... ଖୋଡ଼ଣୀ, ତନ୍ଦ୍ରୀ କିଶୋରୀ... ତଉଠି ରାତି ଦିନ ହୋମ ନୃତ୍ୟାଟା ଗୁଞ୍ଜାଗୁଞ୍ଜି ବେଳେ ମୁହଁ ଟିକିଏ ଦେଖିବାକୁ ସେ ପ୍ରବଳ ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ସ୍ନେହ ଲଜ୍ଜା... କି ମଧୁର ଓ ନୃତନ ସେ... ଦେହମନରେ ନୃତନ ଶିବରଣୀ ଖେଳି ଯାଉଥିବ... କିଶୋରୀଟିଏ ସ୍ନେହାସ୍ତତ ହୋଇ ଉଠୁଥିବ ଏ ପୁଲକ ପୁର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ... ଏ କେଡ଼େ ମଜା— ଆଉ Love କରି ବଲ୍‌କୁଲ ଅତି ଜଣାଶୁଣା ଚିହ୍ନା ଘସଣା ମାଲ...

ଶରତ କହିଲା, 'ଅବଶ୍ୟ ବାସୁର କଥାଟା ଠିକ, ତେବେ ସବୁ ସମୟରେ ଏହା ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ନ ହେବ କାହିଁକି ରେ ଶରତ, ଯାହାର ମନ ଯେମିତି, ଫଳ ସେମିତି ।

ତେବେ ଭୁବନର ମନର ଜୋର ତ କମି ନାହିଁ । ବବାହଟା ହୋଇଗଲେ ଯାଆନ୍ତା ।

“ହଁ ଶରତ୍ Elopment ର ଚେଷ୍ଟା କର । ମୁଁ ଏହାକୁ ଯାଇ ବିଭାବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି । ଶରତ କହିଲେ ଆଉ ଚେଷ୍ଟାରେ ଆମର ସୁଟି ନାହିଁ । ଏଣିକି ଭୁବନ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ଵ । ସେ ସୁଜାତାକୁ ନେଇ ଆସିଲେ ହେଲ ।

ସୁଦାମ କହିଲେ, ଏକା ଭଲ ଶ୍ରେଣୀଟାଏ ହେବ ସେଦିନ । ମୁଁ ଧର୍ମଶାଳାର ମେନେଜରକୁ କହିଛି । ସେ ଦିନକୁ ସେ ଦୁଇଟି ରୁମ୍ ଗୁଡ଼ି ଦେବେ ।

ବାହାପିଆ ମଦନ କହିଲେ, ‘ହଁ, ସେଦିନ ଗୋଟାଏ ଖାସି ଆସିବ । କିଶାକଣି କଥା ନୁହେଁ । ଆଜିଠାରୁ ଠିକ୍ କରି ରଖ ଖାସି କାର ଅଛି । ଅଖାରେ ପୂରାଇ ପିଠି ଉପରେ ପକାଇ ଶରତ ଆମର ନେଇ ଆସିବ । ମୁଁ ହଲ୍ଲର କରି ଦେବି ।’

ସମସ୍ତେ ଅଜଣା ଆନନ୍ଦରେ ହସି ଉଠିଲେ । ଦୁଦାନନ୍ଦ କହିଲେ, ଆଉ କଲେଜର କେହି କେଉଁଠି Love କରୁନି ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ବବାହଟା କରାଇ ନିଅନ୍ତେ । ଆମେ ହୁଅନ୍ତେ ମାନେ Love marriageର ପୃଷ୍ଠ ପୋଷକ । ଏ ଦୁନିଆଁରେ ଯିଏ Love କରି ବବାହ କରି ପାରୁ ନି, ପ୍ରତି ବନ୍ଧକର ଧକ୍କା ଖାଇ ଜୀବନକୁ ହାଁ ହରାଣମୟ କରୁଛି, ସେଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆମର ରୁଲନ୍ତା ଦେଶ କାମ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେ ବଲେ କୌଣସି ବବାହ କରାଇ ଦେଇ ଆମେ ହୁଅନ୍ତେ ଆଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ । କ’ଣ କହୁଛୁ ମଦନ—

ମଦନ ସମର୍ଥନ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, ‘ଜରୁର, ଜରୁର ... ବାସ୍ତୁ କହିଲେ, ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ରପ୍ କରୁଛି । ତୁମେ ମାନେ ଶୁଣ । ତଲେଜ ନୋଟିସ୍ ବୋର୍ଡ୍, ଲଜନଭରସିଟୀ ନୋଟିସ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଓ ‘ସମାଜ’ରେ ଦିଆଯିବ ।

ଭୁବନ ଏତେବେଳେ କହିଲେ, ‘କ’ଣ ଭଣ୍ଡିଟା ନାଁ ଚଣ ?

ଲଭ-ମଧ୍ୟାରେକ୍

ତା' ନହେଁ...ତୋର ପରି ତ କେତେଜଣ ବ୍ୟର୍ଥ
ପ୍ରେମିକ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବସୁଥିବେ । ପ୍ରେମିକା
କେତେ ତ ଭଗ୍ନ ହୃଦୟରେ ନାରୀଲୀଳା ଶେଷ କରୁଥିବେ । ଆମର
ଏଇ ସଂଘ ସେଇ ଦଳିତ ମନ୍ଦିତ, ଲକ୍ଷ୍ମିତ ପ୍ରେମିକ ଜନତାର ସେବା
କରିବ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଆଗେ ତାଳ ଦେଲୁ । ସମସ୍ତେ ତାଳ ଦେଇ
ସମର୍ଥନ କଲେ ।

ମଦନ କହିଲା, 'ଏଭଳି ମିଟିଂକୁ ଯା ବନବିହାରୀକୁ ଭଜା
ନ ଗଲା ...

ସେ ଏଇକ୍ଷଣି ସୁରୁଜା ବାଟେଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିବନି କ—
ମହାଧୂର୍ତ୍ତ ସେ ...

ସୁଦାମ କହିଲା, ତେବେ ଏ ସଂଘର ନାମଟା କ'ଣ ହେବ
ବାସୁ ...

ବାସୁ କହିଲା, ଯାହା ଗୋଟେ ଠିକ୍ କରାଯାଉ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲା, Love topsyfurby
redre—ssing ସଂଘ...

ଦଳର ମନକୁ ଏ ନାଁଟା ପାଇଲା ନି ।

ହୃଦାନନ୍ଦ କହିଲା, ପ୍ରଜାପତି ଘଟପୁସ୍ତ ...

ନାଁ ...ନାଁ ...ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମନା କଲା ।

ଶରତ କହିଲା, ତେବେ ପ୍ରେମିକଙ୍କ ଦୁଃଖ ମୋଚନ ସଂଘ
Lover's beneficial ସଂଘ ।

ହେ...ଏତେବଡ଼ ଲମ୍ବା ନାଁଟା ଭଲ ନହେଁ—ସେ
ବନାଟା ହୁ

ବାସ୍ କହିଲା, ‘ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପିଲା ସେ...ତନ ବରଷ ତଳେ ଭୁବନକୁ ସେ ଅବଶ୍ୟ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲା । ତଥାପି କ’ଣ ତାର ଦେଖି ମୋତେ କହିଲା, ଏ ପିଲାଟା ପ୍ରେମରେ ତ ପଡ଼ିଗଲା । ସର୍ବନାଶ ...ତାହାହିଁ ଭୁବନ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ଘଟିଛି । କାହିଁକି ଆସୁନ...ସିଏ

ବାହାରେ କାହାର ଜୋତା ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ବଳର ପ୍ରସ୍ତାବ ମଝିରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ଦେଲା ବନ । ତାକୁ ଦେଖି ବାସ୍ କହିଲା, ‘ଅଜା, ତୁ ନ ଆସିଲେ ଏ କି ଏସବୁ କଥା ହୁଏ...ଏତେ ଡେରି କାହିଁକି ଦେଲା ।

ସୁଦାମ କହିଲା, ତୋର ତ ଭାରି ଆସୁଷମ—ତୋର କଥା ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଆସି ଦାଜର ।

ଶରତ କହିଲା, ଅଜା ... ବସିଲ । କହିଲ ଏ ସଂଘର ନାଁ ଟା କ’ଣ ...

ବନ ପଚାରିଲା, କି ସଂଘରେ ... ପ୍ରେମିକ ମାରିଣୀ ନାଁ ପ୍ରେମିକା ତାରିଣୀ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ନ ତାଳି ଦେଇ ସମର୍ଥନ କଲା । କହିଲା, ଅଜା, ବଲକୁଲ ଏ ସଂଘର ନାଁ ଦେବ ପ୍ରେମିକ ତାରିଣୀ ସଂଘ—

ବନ ପଚାରିଲା, କ’ଣ ଏ ସଂଘର ଜନ୍ମ ଆକର ଯୋଜନା ଭିତରୁ ।

ଶରତ କହିଲା, ହଁ...

ପୁଣି ପଚାରିଲା, ‘ପ୍ରେମିକପ୍ରବର’ କୁହତ—ଜନ୍ମ ଦିନରେ ତୁମର କିଛି ଆପଣ୍ଡି ନାହିଁ ତ ?

ଭୁବନ କହିଲା, ଅଜା, ମୋର ଅବା କି ଆପଣ୍ଡି । ତୋ ପରି ଅଜାଟାଏ ଯେବେ ମୋତେ ପ୍ରଥମରୁ ମିଳିଥାନ୍ତା, ମୁଁ କ’ଣ ଏତେ ହଇସାଣ ହୋଇଥାନ୍ତି କି ?

ଲଭ-ମ୍ୟାରେଡ୍

ବାପୁ କହିଲ, ହୃଦ୍ ସେ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସଂସର ନାମଟା କୁହାଯାଉ ।

ବନ କହିଲ, ନାମଟା କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କହି ରଖେ ଯେ ବାପୁ ହେଉ ଏ ସଂସର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ । କାରଣ, ସେ Cross word puzzleରୁ ଟଙ୍କା ପାଇ ଏ ସଂସରକୁ ଦେବ । ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାମାନେ ଏ ସଂସରକୁ ହେବେ ଗୋଟେ ଟଂ/ର ଡାକ ଟିକଟ ଦେଇ ।

ସଂସର ନାମଟା କହ...

ହଁ, ନାଁଟା ଯେମିତି ଚମକାଉଥା ନାଁ ଦୁଏ...ତାର ବିଜ୍ଞାପନ ବିଆସିବ । ସୁଦାମ କହିଲ ।

ବନ ଟିକଏ ଭାବିଲ । କହିଲ, ଆଜ୍ଞା ‘କନ୍ୟା...ରତ୍ନ... ନାଁ...ନାଁ, ସଂସର ନାଁ ହେବ, ପଞ୍ଚଶର ଇଉନିୟନ୍...ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାଙ୍କର ଦୁଃଖକୁଳାକୁ ନିଶ୍ଚିତଦେବା ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବ ।

କରତାଳର ସମର୍ପଣ ଆସିଲ । ଭୁବନ କହିଲ, ଦେଖନି ଅଜାକୁ...କେତେ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରେମାଣିକ୍ ନାଁଟା ବାଛିଲ—

ବାପୁ ପଚାରିଲ, ‘ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ହେବ ଏହା ସଂପାଦକ । ଆପଣ କଲ,—କହିଲ, ହେବ ମଦନ...ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । କାହାରୁ କିଏ ଆସିବାର ସଂକେତ ଦିଶିଲ । ସୁଦାମ ଉଠିଗଲ । ଆସି କହିଲ, ‘ଭୁବନର ବାବା...

ସେ ଦିନ ଇଉନିୟନର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ଏତିକି । ଭୁବନର ବାବା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଲଜ୍ଜାନତ ଭୁବନ ପ୍ରଣାମ କଲ । ଅନ୍ୟ-ମାନେ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଲେ । ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ପଛରେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଦିବାକର । ବନ କହିଲ, ଆଜ୍ଞା ବସନ୍ତ...

ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଚେପୁର ଦେଇ ବନ ଓ ଶରତ ଭୁବନର ଖଟ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସୁନ୍ଦରୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁକୁ ପରସ୍ପେ ଚାହିଁଗଲେ । ଅନୁମାନ କଲେ, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ବୋଧହୁଏ ଭୁବନର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ । କେହି କିଛି କହୁ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, ବାବୁ ଭୁବନ, ତୁ ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ, ନାଁ କୁସୁପ, ଏତକ ମୋତେ କହ—ଭୁବନ ନିରୁତ୍ତର ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଆଖି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ, ମୁହଁ ଗମ୍ଭୀର । ସେ ଉତ୍ତର ଚାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ । ପଞ୍ଚଶର ଇଉନିଅନରୁ କୌଣସି ସ୍ୱକେତ ମଧ୍ୟ ଆସିଲା ନାହିଁ ।

ଜବାବ ଦେ ବାପା...ତୋତେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲି । ବହୁତ କିଛି ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇବି ମୁଁ—ଜବାବ ଦେ, ମୋ କଥାର ଜବାବ ଦେ—

ବନ କହିଲା, ଆଉ ଆଜ୍ଞା...ଆପଣଙ୍କ ପିତା...ଆଜ୍ଞା ପରି ଉଦାର ଆଉ ମହାନ...କାହିଁକି ଆଉ ସେ ଗତ କଥାଗୁଡ଼ା ମାପୁଛନ୍ତି, ଯାହାକି ଦେବାର ହେଲଣି...

ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, ପୁଅଁ ଯା କହିଲୁ ସତ କଥା...କିନ୍ତୁ ଏଇ କୁଳାଙ୍ଗାରଟା ସକାଶେ ମୋର ବଂଶର ଗୌରବରେ କଳଙ୍କ ଲାଗିଲା । ଆଶା କରିଥିଲି, ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କି ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଦେବି । ଜଣେ ହେବ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଓ ଜଣେ ହେବ ଡାକ୍ତର । ଏ କୁଳାଙ୍ଗାର ମୋର ସେ ଆଶାକୁ ଚୁରମାର କରି ଦେଇଛି । ଗୋଟାଏ ଜାତିଗ୍ରାମ ମତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଟା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ଭୁବନ, ତୁ କ'ଣ କରୁଛୁ ଜାଣ ? ତୋର ବଂଶର ମାନ ସମ୍ଭ୍ରମରେ ଓ ତୋର ନିଜର ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ କଳଙ୍କ ନିଜେ ଲାଗାଇ ଦେଉଛୁ ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଇଏ ତା ମୁଁ ହକୁ, ସିଏ ଆ' ମୁଁକୁ
ଗୁଣ୍ଡିଲେ ।

ସୁନ୍ଦରୀ କହି ଗୁଲିଲେ, ପାଠ ଶାଠ ପଢ଼ି ତୁମେମାନେ
ଯେବେ ଏପରି ସ୍ଥାନ ଓ କୁଣ୍ଡିତ ବ୍ୟାଞ୍ଜାରରେ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତକୁ
କଳକିତ କର, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ କଣ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆଉ
ଖାତର କରିବେ । ତୁ କାଲି ମୋଠାରୁ ଜନ୍ମ । ମୋର ବିନା
ଅନୁମତିରେ ତୁ କାହିଁକି ରମେଶବୀରୁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ କହତ ?

ସୁନ୍ଦରୀ ଗାଳି ଉଠିଲେ । କହିଲେ, କହ କାହିଁକି ତୁ
ସେଠାକୁ ଯାଉ । ଗୁରୁ ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ସକାଶେ
ଆଜି ତୁ ତୋର ଶାବନର ସଦନାଶ କଲୁଣି, ତୋର ଦଶର
ମାନମତ୍ତ ଗଲୁଣି । କି ହୋ ମହାପାତ୍ରେ, ତୋର ଯେବେ ବିବାହ
କରିବାର କଥା ଥିଲା, ତୁ କାହିଁକି ମତେ ନ କହିଲୁ ? ଆରେ,
ମାସକ ୩୦ ଦିନ । ସୁନ୍ଦରୀ ଗୁଣ୍ଡିଲେ ୩୦ଟା ସୋଲବର୍ଷୀ ଟୋକା
୩୦ ଟି ଦିନ ପାଇଁ ସେ ତୋତେ ବାହା ଦେଇ ପାରିବ । ସେ
କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରତିପତ୍ନି ସୁନ୍ଦରୀର ଅଛି । ତୋ ପାଇଁ କେତେ କୁଳ
କନ୍ୟା ଗୁଣ୍ଡି ବସିଛନ୍ତି । ଆଉ ତୁ...

ଗୁରୁ ହିଅଟା ପାଇଁ ଯାଇ ତା'ଘରେ ଅପଦସ୍ତ ହେଉଛୁ ।
ଆରେ ତତେ ସେ ଡାକ୍ତର ମାଡ଼ ମାରି ଜୋତା ଦେଲା ଶେଷକୁ ।
ତୋତେ ପୁଣି ଧକ୍କା ମାରି ତା ପାଟକ ପାର କରାଇ ଦେଲା । ତୁ
ସହଲୁ କମିତ ସେଠି । ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲୁ ନାହିଁ । ତୋର ଅପମାନ,
ତୋ ଦଶର ଅପମାନ, ପୁଣି ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ନିର୍ଲଜ୍ଜ,
କୁଳାଙ୍ଗାର.....

ତାଙ୍କର ମୁହଁ ଗର୍ଭୀର, ଉଗ୍ର ଓ ଆରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କଲା ।
ତସ୍ତୁହୁ ନାଲ ଓ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ଉଠିଲା । କେହି ସାହସ କଲେ

ନାହିଁ, ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବନ
ଠାରେ ଦେଲେ ମହାପାତ୍ରକୁ...ମହାପାତ୍ର ସୁନ୍ଦରୀକୁ କହିଲେ,
ଆପଣଙ୍କ ପରି ଲୋକ ଯେବେ...

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଡାକ ଆନ୍ଦୋଳ ଓ ରାଗ ଶେଷରେ ଅନ୍ତରେ ପରିଣତ
ହେଲା । ତାଙ୍କର କଣ୍ଠ ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଆଉ କିଛି କହି
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ଲୁହ ତାଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଭୁବନ କାନ୍ଥ ପଟରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ବୁଝି
ପାରିଲା, ଚନ୍ଦ୍ରଣ ସୁଲଭ ପ୍ରଗଳ୍ଭ ପ୍ରବୃତ୍ତିରେ ତାର ଜୀବନରେ
ଯାହା ଯାହା ଘଟିଗଲା ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଦାୟୀ
ଅଦୃଷ୍ଟ ମାତ୍ର ଅଦୃଷ୍ଟର କୁଟିଳ ଗତିରେ ଘଟନାର ଆବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକ
ପିତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ କି ଦାରୁଣତମ ଆଘାତ ନ ଦେଇଛି !!
ହୃଦୟର ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ସେ ଉପେକ୍ଷା କରି ପାରିଲା
ନାହିଁ । ମନେ ମନେ କହିଲା, କଣ କଲି...

ସାଥୀମାନଙ୍କର ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳ ।

ଶରତ କହିଲା, ବାସୁ କହ...

ବାସୁ ମାରବ ।

କେହି ଯେପରି ଭୁବନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ବାପାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି-
ବାକୁ ସାହସ କରିବାକୁ ଅସମ । ବନ ସାହସ କଲା । କହିଲା,
ଆଜ୍ଞା, ଯାହା ତ ହେବାର ହେଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରାଯାଇ
ପାରେ ? ସୁନ୍ଦରୀକୁ କହିଲେ, କ'ଣ କରାଯିବ । ଡାକ୍ତରଟା କେପ୍
କରିବ । ପୂର୍ବର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବରଂ ପଶ୍ଚିମରେ ଉଦୟ ହେବେ,
ତଥାପି ସୁନ୍ଦରୀକୁ କୋର୍ଟକୁ ଯିବ ନାହିଁ, ତା'ର କୁଳାଙ୍ଗାର ପୁଅକୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ । ସେ କୁଳାଙ୍ଗାର ଭଲ କୁଆଡ଼େ ? କାହିଁ-
କି...ଦୁଃଖ ତ ଖାଲି ଭକଣି ଉଠୁଣା...

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଆଖିରୁ ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଲୁହଧାର ବନ୍ଦ ହୋଇ
ନ ଥାଏ ।

ସେ ପରୁରଲେ, ଭୁବନ, ବର୍ତ୍ତମାନ କହ, ତୁ ଆଉ ତାକୁ
ଗୁଣ୍ଡିକୁ ନାହିଁ...

ଭୁବନ ଆଖି ଉଠାଇଲା । ଭାରାଦାନ ମୁଣ୍ଡଟା ଆଉ ଉପରକୁ
ଉଠାଇ ଦେଉ ନାହିଁ ।

କହ, କହ,...

ଭୁବନ ମରବ ।

ସୁନ୍ଦରୀ ତଥାପି ଚଢ଼ା କଣ୍ଠରେ ପରୁରଲେ, 'କହ, ଜବାବ
ଦେ...ଭୁବନ ଏତିକି କହିଲା, ବାପା, ମୁଁ ତାକୁ ଜବାବ ଦେଇ
ସାରିବି ।...

ହଁ...ତୁ, ତୋର ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଜବାବ...ନା, ପୁଣି
ଭାବିବି କହ । ଯଦି ତୋର ବିବାହ ସେଠାରେ ହୁଏ, ଜାଣିରଖ
ସୁନ୍ଦରୀର ପୁଅ ତୁ ଆଉ ନୋହୁ...ତେଜ୍ୟପୁଅ କରିଦେବ ।
ସମସ୍ତ ସଂପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବୁ ତୁ—

ଭୁବନ କହି ପକାଇଲା, ସେଥିପାଇଁ ଆପଣି ନାହିଁ ବାପା—
ମୁଁ ମୋର ଜବାବ ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ...

ଆଜ୍ଞା...

ସୁନ୍ଦରୀ ପୁଣି ଶୁଣି ଉଠିଲେ । ବନ କହିଲା, ବାପୁ, ସେ
ଲଭ୍‌ମ୍ୟାକୁ ଏଠୁ ନେଇଗଲୁ ପଦାକୁ । ଭାରି ଗୋଟାଏ ଏ
ଦେଖେଉଛି ।

ଶରତ ଓ ବାପୁ ଟାଣି ଟାଣି ଭୁବନକୁ ପଦାକୁ ନେଇଗଲେ ।

ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, ଦେଖିଲି ମହାପ୍ରାଣେ...

ଏମାନେ ଆଉ ବାପର ଘୃଣା ନୁହନ୍ତି...

ମଦନ କହିଲା, ଆଜ୍ଞା, ଗୁଡ଼ନ୍ତୁ ସେ କଥା...

କ'ଣ କହୁଛୁ ତୁ ପୁଅରେ—ସେ କଣ ଆଉ ରଖିବ ମୋତେ ?
ହୃଦୟ ଭିତରଟା ଆଜି ଯାହା ହେଉଛି...ଏ ଭଳି ପୁଅ ମୋର ନ
ଥିଲେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ?' ସୁନ୍ଦରପୂଜା କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତେଜନା,
ଆବେଗ ଓ କରୁଣ ଝଙ୍କାର ।

ବନ କହିଲା, 'ଅଜ୍ଞା, ଆତ୍ମମାନକୁ ସେ କ'ଣ ଆଉ ରଖିବ ।
ତା' ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପରି ଆମର ମାନମହତ ସବୁଯାକ ପଦାରେ ବଳ
ପାରିଲଣି ।

ମହାପାତ୍ରେ, ଶୁଣୁଚ ଏ ସବୁ ଘଟଣାକ ? ବହୁ ବୋଉକୁ
ଆମର ଟିକେ କହିବ । ଆମ ଭୁବନ ପାଇଁ ଏମାନେ ଆମ ଅପେକ୍ଷା
ଏଠି କେତେଦୂର କଷ୍ଟ ନ କରୁଛନ୍ତି । ଅଉ କୁଳାଙ୍ଗାର, ଏମାନଙ୍କର
ଅବା କ'ଣ ଉପକାର ତୁ କରିବୁ ଜୀବନରେ—

ଆଜ୍ଞା, ଆମର ସେ କଥା ପଠୁରେ କିଏ ? ବର୍ତ୍ତମାନ କପରି
ଆମେ ମାନ୍ ପାଇବା—

କହୁଛୁ ପୁଅ, ତାକୁ ସେଠି ବାହା ଦେବା କଥା ? ତା
ଏଜନ୍ତରେ ହେବ ନାହିଁ—ସେଇ ଅଲକ୍ଷଣି, ରୁଣ୍ଡାଳୀ ଯା ପାଇଁ
ମୋ ବନ୍ଧର ମାନ ମହତ ଗଲା—ସେ ପୁଣି ଯାଇ ମୋର ପୁଅ
ପୁରୁଷକୁ ପାଣି ଦେବ...ନା...ନା ତା ସୁନ୍ଦର ଦିହାନ୍ତେ ହେବ
ନାହିଁ ।

ବନ ଦେଖିଲା, ଉପାୟ ଠିକ୍ ଧରୁଛି । ନଚ କଣ୍ଠରେ କହିଲା,
ନା ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ତ ତାହା କହୁନାହିଁ । ମୁଁ କହୁଛି, ସେ କଣ୍ଠାକୁର
ହେଲା ବୋଲି କ'ଣ ଏତେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା । ଆପଣଙ୍କୁ ଏ
ଅପମାନ ଭୁବନକୁ ଏ ଅପମାନ...ଏ ଅପମାନ କ'ଣ ଆମର ନୁହେଁ ।

ମହାପାତ୍ରେ ଶୁଣ...

ଆଉ ଆମେ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ । ଏହାର ପ୍ରତିଷେଧ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ମାନ ଦେବା ପାଇଁ । ମୁଁ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲକୁ ଆଜିରେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ନଜେ ଯାଇ ଘରୋର ଭାବରେ କହି ଦେଉଛି, ସେ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଫୋନରେ କହିଦେବେ । କେସ ଫେସ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ିବ । ଆଉ ଆପଣ ଦେଖିବେ, ସେ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରର ସାତପୁତୁଣ ଆସି ଆପଣଙ୍କ ପାଦ ଯଦି ନ ଧରିଛନ୍ତି...

ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ମହାପାତ୍ର ପରସ୍ପର ମୁହଁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ହେଲେ । ବନ କହି ଚାଲିଲେ, ଆଉ ତାର ହିଅ, ତାର ବାପର ମହତ ଉପରେ । ପଦାଧୀନ କରି ଦୁନିଆଁ ଆଗରେ ଚାଲି ଆସିବ ଘରୁ ଗୋଡ଼ି କାଢ଼ି । ଆପଣଙ୍କ ଘରେ କେତେ ଦାସୀ ପରିବାସୀ ଥିବ । ତାର ଆସନ ହେବ ସମସ୍ତଙ୍କ ତଳେ...ଦୁନିଆଁ ଦେଖିବ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର...ତାର ହିଅକୁ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରତିଶୋଧ ପାଇଁ ନଜର ଗୁହାଳ ପୋଛୁବା କାମରେ ରଖି ପାରନ୍ତି ।

ମହାପାତ୍ର କହିଲେ, ହଁ ହଁ...ଠିକ୍ ଠିକ୍ ! ଏଭଳି କାମକୁ ଏଇଆ ନ କଲେ ଆମ୍ଭର ମୁଣ୍ଡ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ମୁହଁରେ ନୂତନ ଶିଫରଣ ଦେଖା ଦେଲା । ସୁଦାମ ଓ ହୃଦାନନ୍ଦ ବନର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚାହିଁରେ ଅତି ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଠାକୁ ଠାକୁ ହେଲେ ।

ବିସ୍ମୟ ଓ ଆନନ୍ଦ ଶାଣିତ ଚକ୍ଷୁରେ ସୁନ୍ଦରୀ ବନବିଦାଗର ଗମ୍ଭୀର ଆକୃତିକୁ ସମକାଳ ପାଇଁ ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।

* ଖୋଦ୍ଦଳ *

ମୁଁ କହୁଛି, ଏ ଲଗ୍ନଟା ଟିକିଏ ଗଢ଼ାଇ ଦେଲେ ଚଳନ୍ତା
ନ—ହିଅଟା ଝୁର ଝୁର ଆସି କଣା ହେଲଣି ।

ସୁଜାତାର ମା ଏତକ କହି ଦେଲେ । ରମେଶ ବାବୁ
କହିଲେ, ଦେଖନା, ବିବାହଟା ସରିଗଲେ ତାର ମନର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଆସିଯିବ । ଭୁବନ... ଅମରେନ୍ଦ୍ର ରାଜବଂଶର ପିଲା । କି ଭେଗାପ୍ତାନ
ଚେହେରା ତାର । ଏମ୍. ଏଲ୍. ପଢ଼ା ଚାହୁଁ । ବାରିଷ୍ଟର ହେବ । ତୁମେ
ତ ତାର ପଟୋ ଦେଖିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ କେତେକେତେ
ଆୟୋଜନ ଅବା ନ କରିବି । ଜବାବ୍ ଦେଇଛି, ନଗଦ ୧୫ ହଜାର
ଟଙ୍କା ବାଟ ଶରତ ଦେବ । ଆଉ ଦେଖିବ ସେ
ସୁନ୍ଦରୀ ସୁନ୍ଦରୀ... ସେ ମୋର ଜାତି ବାଛିଲା । ବୁଲ ବାଛିଲା...
ଏବେ ଦେଖ, ତାର ଆଗରେ ମୋର ହିଅ ହେବ ରାଜ୍ୟର ରାଣୀ—
ଆଉ ବିବାହ ଦିନ ତାର ପୁଅ ଥିବ ଜେଲ ଭିତରେ... ହା ! ହା !

ହଁ, ସତ କଥା ।

ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ସୁଜାତାର ମନଟାକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲ ତ ?

ହଁ... ସେ କହିଲା, ବାପାଙ୍କର ଅପମାନ କ'ଣ ମୋର
ଅପମାନ ନୁହେଁ ?

ହଁ, ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପିଲା ନା... ଶୀଘ୍ର ବୁଝି ଗଲା । ନାହଲେ
ଏକ ଜାଳର ଯେଉଁ ପୁଅ ହିଅ... ଛୁଡ଼ି ତାଙ୍କ କଥା ଛୁଡ଼ି, ଯେବେ
ଝୁଙ୍କ ଉଠିବ, ତେବେ ବାପ ମା' କୁଳ ମାନ ସବୁ ଗଲେ କ'ଣ
ହେଲା ?

ହଁ ତେବେ ସୁଜା ସୁଜାତା କହୁଛି—ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ବିବାହ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କଲେଜ ପଢ଼ା ପଢ଼ିଆନ୍ତା...

ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝିବ ସୁର ବୋଉ...ଦାସିରୁ ଗଲେ ଗଲା । ତା'ପରେ ପୁଣି ଜୋଇଁର ପଢ଼ା ପଢ଼ି ବିଷୟ ଦେଖିବା ?

ସୁଜାତାର ବୋଉ କିଛି ନ କହି ଗରବ ହେଲେ । ରମେଶ ବାବୁ ପଚାରିଲେ, ସୁଜାତା କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ଯିବ କୁଆଡ଼େ । ତାର ସାଙ୍ଗ ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଉଷା ଆସିଥିଲେ ଆମ ଘରକୁ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲି, ସୁଜାତାକୁ ଆମର ଟିକେ ବୁଝି-ବୁଝି କରିଦିଅ । ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ ବୁଲି ଯାଇଛି ।

ହଁ...ମୁଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣପତ୍ର ଯୋଗାଡ଼ରେ ଲାଗିଲି, ଆରେ ରମା, ତ୍ରୁଇଭରବାବୁଙ୍କୁ ଟିକେ ଡାକ ତ, ଯିବା ଲଜ୍ଜମନ ରୁଦ୍ଧ ସୁନା ଦୋକାନକୁ...

×   ×   ×   ×

ବାଟରେ ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା, ଉଷା, ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ...

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତ ଆଜି ଆରମ୍ଭ...ଏବଂ ଶେଷ । ଶୁଣିବ ଭୁବନବାବୁ ଶୋଲସ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି...ସୁଜାତା, କ'ଣ କହୁ ନାହୁଁ କାହିଁକି ।

ଅଣ୍ଟି ଛନ ଛନ ନେହେରୁର ସୁଜାତା କହିଲା, ଭାଗ୍ୟ ସ୍ତନ ଜୀବନର କଥା କହିବି କ'ଣ ? କି ଯୋଗରେ ଜନ୍ମ ମୋର ଯେ ଏ ବୁଲି ହେଲି ନି କି ସେ ବୁଲି ହେଲିନି । ନିଜର ଦଶ ଗୋରବ, ମାନମହତ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ମୋର ପାଇଁ ଜଳି ପୋଡ଼ିଗଲା ଆଉ ଜୀବନର ସବୁସବୁ ବୋଲି ଯାହାକୁ ଭାବିନେଲି, ମୋ ସକାଶେ

ତାଙ୍କର ଶବ୍ଦକୁ ଗୁରୁଖାର କରି ପକାଇଲ । ଉଷା ଅଥା, ମୋତେ ଶୀଘ୍ର ମରଣ ହେଉ...

ଉଷାର ଘର ପାଖେଇଲଣି । ଅଞ୍ଜଳି କହିଲ, ସେ କଥା ପାଟିରେ ଧରନା—ଭୁବନବାବୁ ଆସିଥିବେ ନା ଉଷା ?

ହଁ ବୋଧହୁଏ ଆସିଥିବେ...

ଉଷା, ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଘର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । କାହାର ମନରେ ସରଗ ନାହିଁ । ଅନାଗତ ଆଶଙ୍କାର ଦୂରରେ ଛୁପି ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇଛି । ଉଷାର ମା ଓ ଭଉଣୀ, ସୁଜାତାକୁ ଦେଖିଲେ । ସୁଜାତା ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲ ।

ସୁଜାତାର ଚେହେରା, ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳିର ଆଶଙ୍କାକୁ ଆଖିକୁ ଦେଖି ଉଷାର ମା ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବୁଝିନେଲେ । କହିଲେ, ଭୁବନବାବୁ ଏ ଘରେ ଅଛନ୍ତି...

ଶକ୍ତିକ ପଦରେ ସୁଜାତା ଅନ୍ୟ ଛୁମ୍ବକୁ ପ୍ରବେଶ କଲ । ପାଦତଳେ ପ୍ରଣାମ କଲବେଳେ ଭୁବନର ଚରୁଣ ହସ୍ତରେ ତାର ବାହୁ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲ । ଆଖିରୁ ଲୁହ ଧାର ଧାର ବୋହି ପଡ଼ିଲା । ଉଷା, ଅଞ୍ଜଳି, ଉଷାର ମା ଓ ସାନ ଭଉଣୀ ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ ବିଚଳିତ ଓ ଅଶ୍ରୁକ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଉଷାର ମା ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ, ଭଗବାନ ତୁମର ମନୋବାଞ୍ଛା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ...

ଭୁବନ ଡାକଲ... ସୁଜାତା !

ନଚନେନାକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ସୁଜାତା ମାରବ ଓ ଚଳତକ-
ସିକ୍ତ ହାସ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଆଖିରେ ।

ଶୁଣ...

ଆଖିରୁ ଲୁହ ଧାର ସରି ନାହିଁ । ସୁଜାତା କହିଲା, କେଉଁ-
ଆଡ଼େ...

ଯେଉଁଠିକ ମୁଁ ଯିବି ।

ନାଁ ଭୁବନବାବୁ...ତା' ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋର
ଦିନିମୟରେ ଆପଣ ଲୁହୁନା, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବରଣ କରନ୍ତୁ
ନାହିଁ । ଭ୍ରଷ୍ଟାସନା ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କର ସଦନାଶ କରି ଦେଇଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ ସୁଜାତାକୁ ।
ଅନ୍ତତରେ କୌଣସି ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଳ ଖେଳ ପରି ଆପଣ ମୋର
ସମସ୍ତ ସ୍ମୃତି ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ବିବାହ କରନ୍ତୁ । ମୋତେ ନେଇ
ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୋଡ଼ିଜାଳି ପାଉଁଶ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ...
ମୋ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ବଂଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ କଳଙ୍କ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
ବିବାହ କରନ୍ତୁ ।

ଏ କ'ଣ କହୁଛ ସୁଜାତା ! ଏତିକି କହି ଭୁବନ ତାର
ପାପୁଲ ଦୁଇଟି ଧରି ପକାଇଲା । ଚମକ ପଡ଼ି କହିଲା, ଏ କଣ
ତୁମ ଦେହରେ ଜ୍ୱର...

ଶୁଣି ନ ଶୁଣିଲ ପରି ରହିଲା ସୁଜାତା । ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଉଷା ତାର
ଦେହରେ ହାତ ଦେଲେ ।

ସତେ ତ ଦେହଟାରେ ଏତେ ଉତ୍ତପ ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ମୋର ପାଇଁ ଆପଣ ନଷ୍ଟକଲେ ଆପଣଙ୍କର
ଭବିଷ୍ୟତ । ମୋର ପାଇଁ ଡାକ୍ତର ସାମନ୍ତସ୍ୱୟଂ ଷତ ଦିପ୍ତ ହୋଇ
ନିରାଶ ହେଲେ । ଏ ଦୁଇଟି ବଂଶର ଅଭିଶାପ ମୁଁ ନେଇ ପାରିବି ।
ଏଣିକି ଆଦୁର ବିବାହ ପରେ ଅଭିଶାପ ବହନ କରିବି ଆଉ ଏକ

ସୁବକର...କ ଯୋଗରେ ଜନ୍ମହେଲି...ମୋର ଭାଗ୍ୟରେହିଁ
ଦର୍ଶିଲା ଏଇସବୁ ଲକ୍ଷ୍ମିନା...

ଅବୋଧ ଶିଶୁପରି ସୁଜାତା କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଉଷା ତାର ଲୁହ
ପୋଛି ଦେଲା । ତାର ମା ସୁଜାତାକୁ ପ୍ରତିବାଧନା ଦେଇ କହିଲେ,
ମାଟା ପରା...ଏ ସବୁ କଥା କିଛି ନୁହେଁ...ତୋର ଦାଠ ତୁ
ଧରିଛୁ । ଦୁନିଆଁ ଗଲେ କେତେ ଥିଲେ କେତେ, ତୋର ସେଥିରେ
ଯାଏ ଆସେ କଣ ?

କଇଁ କଇଁ କାନ୍ଦି ଭୁବନ କହିଲା, କଣ କହୁଛ ସୁଜାତା...
ମୁଁ ତୁମକୁ କଥା ଦେଇଛି ସତ୍ୟ କରିଛି—ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣରେ
ସୁଜାତା ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ମୁଁ ଅନ୍ୟ କାହାରକି ପ୍ଳାନ ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ ପୁଣି
ତୁମକୁ ବା ଭୁଲିଯିବ କିପରି ଓ କାହିଁକି ? ତୁମେ ସେ ସବୁ କଥା
ଗୁଡ଼ିକ । ବାହାରେ ଟାକ୍ସି ଅପେକ୍ଷା କରିଛ—ଆସ...ଭୁଲ...

କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠରେ ସୁଜାତା ଉତ୍ତର ଦେଲା, ଥରେ କହିଥିଲି ପରା
ଆମର ପ୍ରଣୟର ଇତି ନାହିଁ । ସ୍ମୃତି ବୋଲି ଏତେ କାହିଁକି ଏହାକୁ
ଧରି ନେଉଛନ୍ତି । ବିବାହ କରନ୍ତୁ । ଦେହର ସୁଧା ଧରି ମଣିଷ
ବେଶାଦିନ ଆଦର୍ଶକୁ ପ୍ଳାନଦେଇ ପାରେ ନା...ବିବାହ କରନ୍ତୁ ।
ସୁଖୀ ହେବେ...

ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି କହିଲେନି କିଛି । ଅବାକ୍ ହୋଇ ଏ
ତା ମୁହଁକୁ ଓ ସେ ତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ଉଷା ପଚାରିଲା,
ସୁଜାତା...

ନାଁ ଉଷା ଅପା...ମତେ କିଛି କୁହନାହିଁ । ଏତକ କହି
ସେ ବିକଳ ଭାବରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କରୁଣ ଆନ୍ଦୋଳରେ ଭୁବନ କହିଲା, ସୁଜାତା, ମନେ ରଖ
 ଦେହ ମନପ୍ରାଣ ଦେଇ ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଇବି—ସମାଜର
 ଆଖିରେ ଆଙ୍ଗୁଠି ମାରି ମୁଁ ତମକୁ ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣରେ ମିଶାଇ ତର
 ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବି । ଯିଏ ଗୋଟିଏ ଦିଗ ଧରି ଚାଲେ ସେ
 ଶ୍ଵେତ, ବଦ୍ ମାସ ଓ ଅସତ—ତୁମର କଣ୍ଠରେ ଆଜି ଦିନର ଏ ସବୁ
 ଅପ୍ରାକୃତ ଭାଷା କାହିଁକି ସୁଜାତା...

ହୃଦୟ ତାର ଭାଙ୍ଗି ଫେଲ । ସେ ସୁଜାତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ
 ରହିଲା । କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ କେହି ଆଉ ପଲକ ପକାଇ ପାରିଲେ
 ନାହିଁ । ଭୁବନ ସୁଜାତାର ବାହୁଧରି କହିଲା, ଚାଲ... ..

ଝାଡ଼ିଲିଲି ଲତାଟି ପରି ସେ ଲେଟି ପଡ଼ିଲା ଭୁବନ
 କୋଳରେ । ଦେହରେ ଉତ୍ତପ ପୂରି ରହିଛି...ସୁଜା ନାହିଁ,
 ଚେତନା ନାହିଁ ।

କ'ଣ ହେଲା ବୋଲି ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।
 କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଭୁବନ କଂକର୍ଣ୍ଣବ୍ୟତିମୃତ ହୋଇ ଠିଆ ହେଲା । ତାକୁ
 କିଛି ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଶତ ସହସ୍ର ହିମାଳୟ
 ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା । ଧମକର ସ୍ଵଦନ ସବୁ ଯେମିତି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ
 ଆସିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ସୁଜାତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଚାଲିଲା ଟ୍ୟାକ୍ସି
 ପାଖକୁ, କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ପଛରେ ଉଷା, ତାର ମା ଓ ଅଞ୍ଜଳି... ।
 ଡି.ଇ.ଭି.ର ଦରଜା ଖୋଲି ଦେଲା । ସୁଜାତାକୁ କୋଳରେ ଧରି
 ଭୁବନ ବସିଲା । ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି ମଧ୍ୟ ପାଖେ ପାଖେ ବସିଲେ

କାହାର ତୁଣ୍ଡରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଭୁବନ କହିଲି, ଚଳଣି ମେଡ଼ିକାଲ...

ସ୍ତ୍ରୀ ମାରି ଅସ୍ତିତ୍ଵଟା କୁଟି ଚାଲିଲା ମେନସ୍ଟେଡ଼ରେ ମେଡ଼ି-
କାଲ ଅଭିମୁଖେ.....

ଠିକ ସେତିକିକେଲେ ପାଖ ଦେଇ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା ବିନୋଦ—
ନୂଆ ମୁର ସାଇକେଲ ରିକ୍ଵାରେ.....

ପ୍ରିୟଜନମାନଙ୍କୁ ଉପହାର

ଦେବାଭଳି ବହି

ଉପନାମ

- ପରଦାସୀ ଟ ୧୫
- ବିଦେଶ ଚାନ୍ଦୁଡ଼ା ଟ ୧୫
- ଝଡ଼ ଓ ଝର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧।
- ମନର ଯେତେ ଅଣା ଟ ୧୩
- ମନ ନରଣୀ କାନ୍ଦେ ଟ ୨୯
- ପ୍ରିୟା ଓ ପରଜାୟା ଟ ୨୫
- ଦୁଇ ଧାତୁ ଟ ୧।
- ଲଞ୍ଜ ମ୍ୟାଗେଜିନ୍ ଟ ୨୯

ଜାଲ୍ ପଂଗ୍ରହ

- ଶାଁମାଟି ଜାକେଟ ଟ ୧୯
- ପଲି ପତ୍ତେ ଟ ୧୯
- ମହା ମରଗର ବୁକି ଟ ୧୫

କବିତା

- ପ୍ରେମପଦ୍ମ ଟ ୦ ୫୫
- ଭରୁ ମୂଲ୍ୟା ଟ ୦ ୫

ଡିକେକ୍ଟିଭ

- ସର୍ବଦୁର ଅଛଡ଼ାସ୍ୟ ଟ ୧୯
- ନୟା ମୁଦ୍ରି ରହସ୍ୟ ଟ ୨୯

ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ଥାନ :

ପ୍ରକାଶକ ଭୁବ୍ ଷ୍ଟୋର

କଲେଜ ଷ୍ଟେଡ଼, କଟକ-୩

ସଂପର୍କପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା : ମନଂମାତ୍ର ଓ ପ୍ରେସ, କଟକ-୩